

Gjøvik, 8. september 2014.
J.nr./referanse: 10-14/NL/ks

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Birgit Felde Sevaldrud, leder
Linn Haugseth Kind, nestleder
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon
Elin Rosenberg

Kopi av innkallingen er sendt:

- Ordfører og rådmann
- Innlandet Revisjon IKS

INNKALLING TIL MØTE I KONTROLLUTVALGET

Etter avtale innkalles det herved til møte i kontrollutvalget:

Dato: Mandag 15. september 2014
Tid: Kl. 0900 – ca. 1430
Sted: Formannskapssalen, rådhuset

Vedlagt følger saksliste og saksdokumenter.

Deltakelse fra andre til møtet:

- Sak 24 (Regnskapsrevisjon/presentasjon av strategi 2014):
 - Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Heidi Holm Olafsen orienterer.
- Sak 28 og 29 (planlegging av selskapskontroll):
 - Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor Kristian Lein deltar (ca. kl. 1200).

Eventuelt forfall bes meddelt snarest til undertegnede på telefon/sms til 995 77 903, eller e-post til kjetil@kontrollutvalget.no

Med hilsen

For leder i kontrollutvalget

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Adresse:

Kontrollutvalgstjenster Kjetil Solbrækken
Teknologivegen 6, 2815 Gjøvik
Tel. 995 77 903, E-post: kjetil@kontrollutvalget.no

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

SAKSLISTE

FOR MØTE I NORDRE LAND KOMMUNE

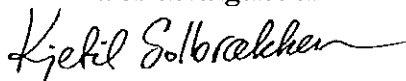
Mandag 15. september 2014 kl. 0900

(Formannskapssalen)

SAK NR. 23/2014	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 16.06.14
SAK NR. 24/2014	REGNSKAPSREVISJON: PRESENTASJON AV STRATEGI / PLAN FOR REVISJON AV KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2014 Innlandet Revisjon IKS orienterer
SAK NR. 25/2014	OPPDRAGSAVTALE MED INNLANDET REVISJON IKS FOR 2015
SAK NR. 26/2014	KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2015
SAK NR. 27/2014	KOMMUNEBAROMETERET 2014
SAK NR. 28/2014	PLANLEGGING AV SELSKAPSKONTROLL I VOKKS AS
SAK NR. 29/2014	REVIDERT PROSJEKTPLAN: ETTERLEVELSE AV FELLES EIERSKAPSPOLITIKK I GJØVIKREGIONEN
SAK NR. 30/2014	HALVÅRSRAPPORT 2014 – NORDRE LAND KOMMUNE
SAK NR. 31/2014	REFERATSAKER

Gjøvik, 5. september 2014.

For utvalgsleder

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

Kopi til orientering:

- Administrasjonen v/rådmann Jarle Snekkestad og kommunalsjef John Løvmoen.
- Vararepresentantene til kontrollutvalget

Nordre Land kommune**GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 16.06.14**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møteprotokoll fra møte 16.06.14

Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 16.06.14 godkjennes.

SAKSOPPLYSNINGER:

Protokoll fra siste møte i kontrollutvalget legges frem til formell godkjenning.

MØTEPROTOKOLL

KONTROLLUTVALGET I NORDRE LAND KOMMUNE

Mandag 16. juni 2014 holdt kontrollutvalget møte i rådhuset fra kl. 0900 – 1430

Som medlemmer møtte:

Birgit Felde Sevaldrud, leder
Kjartan Th. Stensvold
Hans Moon
Elin Rosenberg

Følgende medlem hadde meldt forfall:

Linn Haugseth Kind, nestleder

Følgende varamedlem møtte:

Ole Strand, første vara

Ellers møtte:

Fra rådmann/administrasjonen: Kommunalsjef Geir Steinar Loeng og prosjektleder for internkontroll-prosjektet Anne Marit Tangen Eng (begge deltok under sak 20).
Sekretær: Kjetil Solbrækken.

Møteprotokollen er sendt til:

Ordfører, kontrollutvalgets medlemmer/varamedlemmer, rådmann, Innlandet Revisjon IKS og Oppland Arbeiderblad.

**Utvalgsmøtet ble satt kl. 0900 med Birgit Felde Sevaldrud som møteleder.
Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.**

Til behandling:

SAK NR. 15/2014 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 28.04.14

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 28.04.14 godkjennes.
---------------------------	---

**SAK NR. 16/2014 OPPFØLGING AV TIDLIGERE
FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTER**

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	1. Innlandet Revisjon IKS bes om å lage en forundersøkelse/prosjektplan som oppfølging av revisjonsrapporten «Innkjøp – etterlevelse av lov om
---------------------------	--

offentlige anskaffelser» fra 2010 (behandlet i kommunestyret 14/12-10). Forundersøkelsen rettes mot kontroll av praktiseringen av kommunens rutiner og avgrenses til anskaffelser under kr. 500 000.

2. Revisjonsrapporten «Oppfølging av politiske vedtak» (behandlet i kommunestyret 17/12-13) følges opp i løpet av første halvår 2015.

SAK NR. 17/2014

TERTIALRAPPORT 1/2014 FRA INNLANDET REVISJON IKS

Vedtak, enstemmig:

Tertialrapport 1/2014 fra Innlandet Revisjon IKS tas til orientering.

SAK NR. 18/2014

RÅDMANNENS ÅRSRAPPORT FOR 2013

Vedtak, enstemmig:

1. Rådmannens årsrapport for 2013 tas til orientering.
2. Kontrollutvalget har merket seg at det rapporteres at 21 % av elevene ved Dokka ungdomsskole mottar spesialundervisning (tabell s. 7 i vedlegg til årsrapport 2013 – styringskort). Rådmannen bes om å kommentere dette på neste møte.

SAK NR. 19/2014

PLANLAGT EVALUERING AV KONTROLLUTVALG OG KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Vedtak, enstemmig:

1. Kommunal- og moderniseringsdepartementets planlagte evaluering av kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariat, tas til orientering.
2. Evalueringsrapporten legges frem for kontrollutvalget så snart den foreligger.

SAK NR. 20/2014

KOMMUNENS OVERORDNEDE SYSTEM FOR INTERNKONTROLL – AVVIKSHÅNDERING OG RISIKOVURDERINGER

Fra behandlingen:

Rådmannen v/kommunalsjef Geir Steinar Loeng og prosjektleder for internkontroll-prosjektet Anne Marit Tangen Eng orienterte og svarte på spørsmål. Blant annet ble det orientert om:

- Bakgrunn (stort fokus på internkontroll på mange arenaer, deltakelse i nettverk – KS og Fylkesmannen)
- Arbeidet i Nordre Land kommune:
 - «Helsetest»
 - Risiko- og sårbarhetsanalyse (innføring i hele organisasjonen i mars/april 2014, gjennomførte analyser, innarbeidet i løpende kvartalsrapportering, erfaringer)
 - Forprosjekt (fra desember – april 2014)
 - Sluttrapport fra forprosjektet (konklusjoner: samle alle sektorovergripende dokumenter og årshjul, vurdere å investere i et elektronisk kvalitetssystem og avvikssystem, gjennomgang og opplæring i avvik og behandlingen av disse, bytte ut serviceerklæringer med tjenestebeskrivelser mv.)
 - Veien videre

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rådmannens informasjon om deltakelse i Fylkesmannens prosjekt «Internkontroll - orden i eget hus», og kommunens eget forprosjekt, tas til orientering. 2. Kontrollutvalget tar konklusjonene fra forprosjektet til orientering, herunder at det vil bli vurdert å kjøpe inn et elektronisk kvalitets- og avvikssystem. 3. Kontrollutvalget ber om å bli holdt orientert om det videre arbeidet, og inviterer rådmannen til en ny gjennomgang på slutten av 2014. I tillegg til en generell orientering om status bes det om en særskilt orientering om: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Eventuelle føringer fra rådmannen overfor enhetene i forhold til hvilke tema/områder som skal risikovurderes. ➤ Oversikt over enhetenes risikoforhold og deres prioriteringer i forhold til videre risikovurderinger.
---------------------------	--

SAK NR. 21/2014

KVARTALSRAPPORT 1. KVARTAL 2014 – NORDRE LAND KOMMUNE

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Rapport for 1. kvartal 2014 tas til orientering.
---------------------------	--

SAK NR. 22/2014

REFERATSAKER

Følgende saker ble referert:

1. Oppfølging av oversendinger fra kontrollutvalget til kommunestyret:
 - Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap for 2013 (sak i k.styret 20/5-14)
2. Tilbakemelding fra kontrollutvalget i Etnedal kommune vedr. spørsmål om risikovurderinger av VOKKS AS

3. Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet (brev fra Innlandet Revisjon IKS)
4. Neste møte: Tidspunkt/saksliste

<u>Vedtak, enstemmig:</u>	Referatsakene tas til orientering.
---------------------------	------------------------------------

Dokka, 16. juni 2014.

Birgit Felde Sevaldrud
leder

RETT UTSKRIFT:
Gjøvik, 16. juni 2014.

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær

NESTE MØTE

Dato:

MANDAG 15. SEPTEMBER 2014

Tidspunkt:

KL. 0900

Aktuelle saker:

- *Forundersøkelse/prosjektplan: Innkjøp – etterlevelse av rutiner (ku-sak 16/14)*
- *Planlegging av selskapskontroll VOKKS AS (ku-sak 11/14)*
- *Skole: Utviklingen i grunnskolepoeng og andel elever som har spesialundervisning (ku-sak 04/14 + ku-sak 18/14)*
- *Regnskapsrevisjon: Plan/strategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2014*
- *Kontrollutvalgets budsjett for 2014*
- *Kvalitetsutvikling i Innlandet Revisjon IKS*

Saker til oppfølging senere:

Saker til oppfølging senere:

- Høsten 2014: *Status - overordnet system for internkontroll i Nordre Land kommune* (ku-sak 20/14)
- 2015: Oppfølging av revisjonsrapporten «Oppfølging av politiske vedtak» (ku-sak 16/14)
- *Samhandlingsreformen – presentasjon v/rådmannen* (ku-sak 43/13)
- Oppfølging av kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015:
 - *Eiendomsforvaltning* (ku-sak 43/13)

Bestilte undersøkelser og revisjonsprosjekter (Innlandet Revisjon IKS):

- *Revisjonsprosjekt: Etterlevelse av felles eierskapspolitikk i Gjøvikregionen* (felles prosjekt i samarbeid mellom 5 kommuner)
- *Forundersøkelse/prosjektplan: Innkjøp – etterlevelse av rutiner* (ku-sak 16/14)

Møteplan 2014:

- Mandag 10.02.14 kl. 0900
- Mandag 28.04.14 kl. 0900
- Mandag 16.06.14 kl. 0900
- Mandag 15.09.14 kl. 0900
- Mandag 01.12.14 kl. 0900

Nordre Land kommune**REGNSKAPSREVISJON: PRESENTASJON AV STRATEGI FOR
REVISJON AV KOMMUNEREGNSKAPET FOR 2014**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for 2014 (brev av 4/9-14 fra Innlandet Revisjon IKS)
2. Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet (brev av 21.08.14 fra Innlandet Revisjon IKS)

Vedlagt:

- Vedlegg 1
Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Revisors presentasjon av hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for 2014 tas til orientering.
2. Oppdragsansvarlig revisors vurdering av egen uavhengighet tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:**Oppsummering:**

I tråd med etablert praksis presenterer Innlandet Revisjon IKS v/oppdragsansvarlig revisor hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for revisjon av kommuneregnskapet for inneværende år.

Sammen med presentasjon om revisjonsstrategien legges også frem en egenvurdering av revisor som bekrefter at revisor har nødvendig uavhengighet til kommunen (se vedlegg). Kravet om å avgi årlig egenvurdering til kontrollutvalget fremgår av forskrift om revisjon (§ 15). Den fremlagte uavhengighetserklæringen indikerer ingen problemer mht. oppdragsansvarlig revisors uavhengighet til kommunen.

Revisjonsstrategien og kontrollutvalgets rolle/ansvar:

Bakgrunnen for revisors presentasjon av revisjonsstrategien overfor kontrollutvalget er forskrift om kontrollutvalg § 6:

”Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap og kommunale eller fylkeskommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at dette foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift, god kommunal revisjonsskikk og kontrollutvalgets instruksjer, eller avtaler med revisor.”

Dersom man skal holde seg ”løpende orientert” mv. slik forskriften krever, vil kunnskap om revisors planlegging og revisjonsstrategi være viktig informasjon. Dette fremgår også av egen veileder for kontrollutvalget om det ansvaret kontrollutvalget har overfor regnskapsrevisor (utgitt av Norges Kommunerevisorforbund, 2010). I veilederen står bl.a.:

Kunnskap om revisjonens innhold

For at kontrollutvalget skal kunne ha en oppfatning av om regnskapene blir revidert på en betryggende måte, bør kontrollutvalgene ha kunnskap om hva revisjonsarbeidet omfatter.

Et engasjementsbrev fra revisor vil kunne være til hjelp. Hensikten med et engasjementsbrev er å informere den reviderte om revisjonsoppdragets art og klargjøre de involverte partenes oppgaver og plikter. Her vil formål og innhold i revisjonen utdypes nærmere, sammen med en avklaring av hva som er kommunens ansvar.

Det er utarbeidet en revisjonsstandard som omhandler vilkårene for et revisjonsoppdrag og engasjementsbrev. Spesielt forhold knyttet til rapportering og kommunikasjon vil kunne bidra til nyttige avklaringer i forhold til kontrollutvalgets oppgave og forventninger. Hva kan det forventes at revisor skal rapportere når og i hvilken form? Eksempler vil være revisjonsberetningen og hva som ligger til grunn for denne, rapporteringsrutiner om avdekkede misligheter, såkalte nummererte brev og hva som vil bli rapportert i disse og eventuelt annen rapportering fra revisor. Det vises til ISA 210 Inngåelse av avtale om vilkårene for revisjonsoppdraget når det gjelder engasjementsbrev fra revisor. Kontrollutvalget må gjøre seg kjent med dette brevet.

Årlig presentasjon av revisjonsstrategien er også nedfelt i kontrollutvalgets avtale med Innlandet Revisjon IKS (oppdragsavtalen). Krav og forventninger til den årlige presentasjonen er beskrevet slik i avtalens vedlegg 1:

- *Formål/resultatkrav:
Kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon til å vurdere at revisjonen av kommunens årsregnskap er lagt opp på en betryggende måte.*
- *Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi legges frem for kontrollutvalget.
Hovedtrekkene er overordnet beskrivelse og vurdering av:*
 - *Inndeling av kommunen i revisjonsområder*
 - *Risiko- og vesentlighetsvurderinger*
 - *Metodikk og angrepsvinkel*
 - *Risikofaktorer til oppfølging*
- *Strukturert orientering med muligheter for dialog med kontrollutvalget.*

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 04. september 2014
J.nr./Referanse: 2014-649/HHO

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune

Hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi for 2014.

1. Innledning.

Det vises til oppdragsavtalen hvor det framgår at hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi skal forelegges for kontrollutvalget.

De karakteristiske trekkene ved oppdraget, som definerer oppdragets omfang, framgår i hovedsak av oppdragsavtalen. Rammeverket for revisjonen består av

- Kommunelovens § 78 og tilhørende forskrifter om revisjon
- God kommunal revisjonsskikk – her inngår internasjonale standarder for revisjon fastsatt i Norge av Den norske Revisorforening (ISA).

Rammeverket for årsregnskapet, som revideres, består av

- Kommunelovens § 48 og tilhørende forskrifter om budsjett og regnskap
- Bokføringsloven med tilhørende forskrift
- God kommunal regnskapsskikk – her inngår regnskapsstandarder m.v. som utvikles av GKRS

Revisor må i henhold til ISA 300 – planlegging av revisjon av et regnskap – utarbeide en overordnet revisjonsstrategi for oppdraget som beskriver revisjonens omfang, når den skal utføres, styringen av oppdraget, og som gir føringer for utarbeidelsen av revisjonsplanen.

I samsvar med nevnte revisjonsstandard og kontrollutvalgets forventninger vil hovedtrekkene i overordnet revisjonsstrategi bli beskrevet i følgende punkter:

- Inndeling av kommunen i revisjonsområder
- Risiko- og vesentlighetsvurderinger
- Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og styringen av oppdraget
- Metodikk og angrepsvinkel
- Identifiserte risikoer som følges opp

Overordnet revisjonsstrategi vil basere seg på revisors foreløpige vurderinger og tidligere erfaringer med oppdraget med hensyn til risiko- og vesentlighetsvurderinger. Revisjonsstrategien vil utvikles gjennom revisjonsprosessen og endringer som får vesentlig innvirkning på angrepsvinkel og risikovurderinger vil bli kommunisert til kontrollutvalget gjennom den periodiske rapporteringen. Revisjonsplanen vil på samme måte utvikles i en dynamisk prosess gjennom året med vekslning mellom risikovurderingshandlinger og videre revisjonshandlinger.

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

Oppdragsansvarlig revisor vil supplere med muntlig orientering i møtet.

2. Inndeling av kommunen i revisjonsområder

Regnskapet deles inn i revisjonsområder. Revisjonsområdene dekker alle deler av drifts-, investerings- og balanseregnskapet. I tillegg har vi et generelt revisjonsområde som dekker budsjett, årsavslutning og årsberetning.

3. Risiko- og vesentlighetsvurderinger

Revisjonsarbeidet skal være basert på en vurdering av risiko og vesentlighet.

Med **risiko** menes risikoen for at det foreligger vesentlig feilinformasjon i regnskapet. I arbeidet med å utvikle overordnet revisjonsstrategi vurderes dette på overordnet nivå basert på revisors erfaringer med oppdraget, diskusjoner i revisjonsteamet og kommunikasjon med rådmannen.

Vi vurderer sannsynligheten for at feil kan oppstå og betydningen av disse om de oppstår. Vi vurderer risiko for at feil som oppstår ikke blir oppdaget og rettet som følge av kommunens interne kontroll. I denne fasen er følgende elementer vurdert: kontrollmiljø (ledelsens integritet, etiske holdninger, kompetanse o.l.), enhetens risikovurderingsprosess, informasjonssystemer (overordnet vurdering av regnskapsopplegget), overvåking (ledelsens oppfølging av den interne kontroll) og IT-miljø.

Vår foreløpige vurdering av risiko for at det foreligger vesentlig feilinformasjon i regnskapet er at risikoen er **middels/lav**.

Følgende momenter er lagt til grunn:

- kommunen er en offentlig virksomhet som i stor grad er regel- og budsjettstyrt
- kommunen er en relativt stor virksomhet med etablert organisering og etablerte internkontrollsystemer
- vår erfaring med kommunen

Med **vesentlighet** menes at feilinformasjon er vesentlig dersom feil i eller utelatelse av informasjon kan påvirke økonomiske beslutninger som treffes av brukerne (i hovedsak kommunestyret) på grunnlag av årsregnskapet. Det sentrale i vesentlighetsbegrepet er regnskapsbrukernes beslutninger på grunnlag av regnskapet. I praksis er det verken mulig å ha oversikt over eller kunne ta hensyn til alle potensielle beslutninger som treffes på grunnlag av regnskapet. Det har derfor utviklet seg en praksis basert på relativt enkle metoder for å fastsette hva som er vesentlig feilinformasjon i regnskapet.

Revisor må tallfeste vesentligheten, vesentlighetsgrensen som settes i planleggingsfasen er et utgangspunkt for revisor, og vesentligheten skal revurderes etter hvert som revisjonen utføres.

Ved en foreløpig vurdering av vesentlighet for regnskapet totalt sett har vi lagt til grunn at vesentlighetsgrensen kan settes til et **middels/lavt nivå**.

Følgende momenter er lagt til grunn:

- kommunen har stram økonomi
- kommunen har et svakt finansielt utgangspunkt med høy lånegjeld og lave og synkende reserver/fond
- kommunens likviditet er delvis avhengig av ubrukte lånemidler og bundne fond
- kommunen har et investeringsbudsjett på 45 mill. i 2013
- kommunen er eksponert for omtale i media

Fastsettelsen av den konkrete vesentlighetsgrensen baseres på referanseverdier i tråd med anbefalinger i revisjonsstandarden, kommunal revisjonsmetodikk og revisors profesjonelle skjønn.

4. Tidspunkt for gjennomføring av revisjonen og styringen av oppdraget

Det er avtalt totalt 585 timer (ekskl. møter) til regnskapsrevisjon m.v. i 2014. Revisjon av årsregnskapet er budsjettert med 445 timer, attestasjoner og revisjonsuttalelser 110 timer og veiledning/bistand 30 timer.

Oppdragsansvarlig revisor er Heidi Holm Olafsen. Medarbeider i revisjonsteamet er May Tove Ringsveen. Oppdragsansvarlig styrer oppdraget og gjennomgår medarbeiders arbeid og trekker de endelige konklusjoner samt underskriver revisjonsberetningen.

Revisjonen kan deles i tre hovedfaser; overordnet planlegging (tidlig høst), detaljplanlegging og revisjon gjennom året (september-februar) og årsoppgjør (februar-april). Det rapporteres til kontrollutvalget tertialvis om ressursbruken og faglig etter behov. Endelig frist for revisjonsberetning er 15. april 2015. Oppdragsansvarlig revisor presenterer revisjonsarbeidet og revisjonsberetningen for kontrollutvalget.

5. Metodikk og angrepsvinkel

Revisor skal gjennomføre sitt arbeide i samsvar med god kommunal revisjonsskikk. For å effektivisere revisjonsarbeidet og for å sikre etterlevelse av revisjonsstandardene og god kommunal revisjonsskikk har Innlandet Revisjon IKS tatt i bruk revisjonsverktøyet Descartes. Descartes systematiserer arbeidet på en måte som sikrer at for eksempel identifiserte risikoer som skal følges opp blir behandlet videre. Det må begrunnes om identifiserte risikoer ikke skal følges opp videre.

De videre revisjonshandlinger skjer ved test av kontroller, detaljtest av transaksjoner, kontosaldoer og tilleggsopplysninger og/eller analytiske kontroller.

Ved test av kontroller vil vi benytte oss av rullering der det vurderes hensiktsmessig, dvs. at vi kan velge å bygge på de tester av kontroller som er utført de to foregående år dersom kontrollrutinene er uendret.

6. Identifiserte risikofaktorer som følges opp

Her beskrives hvilke risikofaktorer som skal følges opp i året. Risikofaktorer omfatter både identifiserte risikofaktorer og obligatoriske oppgaver. Disse forholdene skal gjenspeiles i de detaljerte revisjonsplanene som utarbeides for de enkelte områder.

Risikofaktorer:

- Forskriftsbestemte oppgaver for kommunens revisor:
 - Kontroll og attestasjon av kompensasjonsoppgave for merverdiavgift og innsending i Altinn
 - Kontroll av budsjett, herunder å vurdere om det foreligger vesentlige budsjettavvik og vurdere om avvik er tilstrekkelig forklart i årsberetningen
 - Kontroll og attestasjon om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge
- Ubrukte lånemidler pr. 31.12 i forhold til budsjetterte, ikke gjennomførte investeringer
- Foreløpig Kommunal RegnskapsStandard nr. 4 – skille drift og investering

- Selvkost – Momentum, beregning av kalkulatoriske avskrivninger
- Kortsiktig fordring – pensjonsutgifter Land kommunerevisjon
- Bundne fond – dokumentasjon av bruk av fond
- IKT – autorisasjon/tilgang og back-up-rutiner for økonomisystemer
- Årsavslutningen 2014
 - avleggelse av årsregnskap med noter og årsberetning i hht. Kommuneloven og Bokføringsloven med forskrifter og God kommunal regnskapsskikk
 - avslutningsposter og avstemminger av sammenhenger i årsregnskapet herunder lønnsavstemminger
 - pliktige avsetninger av øremerkede midler
 - bruk og avsetning av disposisjonsfond
 - vesentlige balanseposter og noter
 - noteopplysninger om selvkosttjenester
 - merverdiavgiftkompensasjon vedr. investeringer inntektsføres i investeringsregnskapet
- Risiko for ledelsens overstyring av intern kontroll:
 - uredelig regnskapsføring (med fokus på regnskapsavslutningen)
 - økonomiske uregelmessigheter (ved lønn og godtgjørelser)

Risikofaktorer kan revurderes i den videre revisjonsprosessen.

Med hilsen

Heidi H. Olafsen
 Heidi Holm Olafsen
 Oppdragsansvarlig revisor

Innlandet Revisjon IKS

Gjøvik, 21. august 2014
J.nr./Referanse: 2014-591/HHO

Til kontrollutvalget

Vurdering av oppdragsansvarlig revisors uavhengighet i forhold til Nordre Land kommune

Innledning

I henhold til forskrift om revisjon (revisjonsforskriften) § 12 skal oppdragsansvarlig revisor for kommuner ha ført en hederligandel. Oppfølging av dette kravet tilligger kontrollutvalget, jmf. merknader til nevnte bestemmelse.

I følge revisjonsforskriften § 15 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Lovgivningsmessige krav til revisors uavhengighet

Følgende fremgår av kommuneloven § 79:

Den som foretar revisjon for en kommune eller fylkeskommune kan ikke ivareta revisjons- og kontrolloppdrag for kommunen eller fylkeskommunen dersom revisor eller dennes nærstående har en slik tilknytning til revidert eller kontrollert virksomhet, dens ansatte eller tillitsmenn, at dette kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet. Det samme gjelder dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av oppgavene. Ansettelse som revisor i kommunen eller fylkeskommunen, eller i en interkommunal samarbeidsordning, medfører ikke i seg selv at revisoren mangler nødvendig uavhengighet og objektivitet.

Som nærstående regnes

- a) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapsliknende forhold
- b) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken, og deres ektefeller eller personer som de bor sammen med i ekteskapsliknende forhold og
- c) slektninger i rett oppstigende eller nedstigende linje og søsken til en person som nevnt under bokstav a.

Hovedkontor:
Postadr.: Postboks 988
2626 Lillehammer
Tlf 61289080 Faks 61289081
E-post: postmottak@irev.no

Avdeling Gjøvik:
Teknologivn. 6
2815 Gjøvik
Tlf. 61130350 Faks 61130360

Firma:
www.irev.no
Besøksadresse: Kirkeg. 76
2609 Lillehammer
Org. nr. 987769386MVA
Bank 16041146927

Krav til uavhengighet er nærmere spesifisert i revisjonsforskriften § 13.

- Revisor kan etter denne forskrift ikke inneha andre stillinger hos kommunen eller fylkeskommunen eller i virksomhet som den kommunen eller fylkeskommunen deltar i ved siden av revisoroppdraget.
- Revisor kan ikke være medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen eller fylkeskommunen deltar i.
- Revisor kan ikke delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiverne eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon.

I tillegg er det følgende begrensninger ved gjennomføring av oppgaver, jf. revisjonsforskriften § 14:

- revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
- revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
- revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Pkt 1: Ansettelsesforhold	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i Innlandet Revisjon IKS.
Pkt 2: Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som Nordre Land kommune deltar i.
Pkt 3: Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Pkt 4: Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Nordre Land kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Pkt 5: Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor Nordre Land kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>

Pkt 6: Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor Nordre Land kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Pkt 7: Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for Nordre Land kommune.
Pkt 8: Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Med hilsen

Heidi H. Olafsen

Heidi Holm Olafsen

Oppdragsansvarlig revisor

Nordre Land kommune**OPPDRAGSAVTALE MED INNLANDET REVISJON IKS
FOR 2015**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Forslag til oppdragsavtale mellom kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS for 2015
2. Selskapsavtale for Innlandet Revisjon IKS

Vedlagt:

Vedlegg 1

Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

Oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2015, med en økonomisk ramme på 858 300 kroner, godkjennes under forutsetning av kommunestyrets godkjenning av kontrollutvalgets budsjett for 2015.

SAKSOPPLYSNINGER:**Bakgrunn/oppsummering:**

Kommunen inngår i et forpliktende samarbeid med 11 andre kommuner og Oppland Fylkeskommune om deltakelse i det interkommunale revisjonsselskapet Innlandet Revisjon IKS. Dette er regulert i en egen selskapsavtale, som bl.a. forplikter kommunene å kjøpe/bestille alle lovpålagte revisjonstjenester fra selskapet.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå nærmere avtale med Innlandet Revisjon IKS om kjøp av revisjonstjenester. Denne avtalen er kalt "oppdragsavtale", og det er etablert praksis med årlig gjennomgang og justering. I tillegg til å regulere innhold og omfang av revisjonstjenestene det enkelte år, fungerer avtalen også som budsjettgrunnlag for kontrollutvalgets utgifter til revisjon det enkelte år.

Vedlagt følger forslag til oppdragsavtale for neste år.

Kort om ny avtale - prisendringer:

Sammenlignet med fjoråret er det kun foretatt gjennomgang/endringer i tabellen i avtalens pkt. 3 (økonomi/betaling for tjenester). Her kan nevnes:

- Omfang/antall timer er uendret fra fjoråret (totalt 960 timer).
- Økonomisk omfang av avtalen er økt fra kr. 824 700 for inneværende år, til kr. 858 300 for neste år (ca 4,2 % økning). Kostnadsøkningen skyldes utelukkende økning i timepris.
- Timeprisene i selskapet er økt i tråd med lønnsstigningen slik:
 - Regnskapsrevisjon: Timepris økt fra 820 til 855 (ca. 4,3 %)
 - Bestilte tjenester (forvaltningsrevisjon mv.): Gjennomsnittlig timepris økt fra 920 til 955 (ca. 3,8 %). Pris oppdragsansvarlig revisor forvaltningsrevisjon er økt fra 990 til 1025 (ca. 3,5 %)

Generelt om oppdragsavtalen:

Oppdragsavtalen fungerer som et overordnet dokument i styringsdialogen mellom kontrollutvalget (oppdragsgiver/bestiller) og Innlandet Revisjon IKS (utfører), og skal bidra til å oppfylle kravet til kontrollutvalget om å føre tilsyn med at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning og at revisjonsarbeidet er i tråd med lover, regler, faglige standarder mv. (jf. forskrift om kontrollutvalg § 4 og § 6). Oppdragsavtalen rulleres årlig.

Kontrollutvalgets handlingsrom:

Det vises til avtalens pkt. 3 (økonomi/betaling for tjenester), og oversikt over tjenester og priser.

- Tjenester: Alle tjenester som er listet opp representerer lovpålagte oppgaver med unntak av følgende linjer:
 - Linje 4 – Veiledning og bistand (en del av arbeidet med regnskapsrevisjon)
 - Linje 5 – Bestilte mindre undersøkelser
- Timeforbruk - regnskapsrevisjon: Revisor avgjør dette. Med unntak av linje 4 (veiledning og bistand), har kontrollutvalget lite/ingen påvirkningskraft.
- Timeforbruk – forvaltningsrevisjon og selskapskontroll: Kontrollutvalget påvirker dette, og legger frem ønsket ramme for kommunestyret. Større endringer i kontrollutvalgenes budsjetter på området vil påvirke selskapet mht. bemanning. Selskapet må m.a.o. tilpasse bemanningen etter etterspørselen.
- Timepris: Fastsettes av representantskapet i selskapet. Kontrollutvalget har ingen direkte påvirkning på dette.

Pga. monopolsituasjonen har kontrollutvalget i oppdragsavtalen krevd at selskapet gjennomfører en årlig sammenligning/"benchmarking" av revisjonskostnader med andre kommuner. Resultatet fra sammenligningen presenteres årlig for kontrollutvalget i egen sak.

VEDLEGG 1

OPPDRAKSAVTALE

MELLOM

**KONTROLLUTVALGET
I NORDRE LAND KOMMUNE**

OG

INNLANDET REVISJON IKS

2015

1 GENERELT

Kommunen ivaretar sine lovpålagte revisjonstjenester ved deltakelse i selskapet Innlandet Revisjon IKS. Innlandet Revisjon IKS skal yte eierkommunene revisjon i egenregi til selvkost. Det skal inngås oppdragsavtaler mellom oppdragsgiver og selskapets daglige leder.

Kommunestyret har delegert til kontrollutvalget å inngå oppdragsavtale med selskapet.

Kontrollutvalget og Innlandet Revisjon IKS har felles mål at revisjonstjenestene skal være til konkurransedyktig pris og kvalitet. Innlandet Revisjon IKS har en uttalt strategi å være kompetent og kundeorientert. Oppdragsansvarlig revisor for både regnskaps- og forvaltningsrevisjon skal oppfylle kravene til utdanning og praksis. Revisjonsteamene skal ha tilfredsstillende kompetanse og være uavhengige.

Regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk. Forvaltningsrevisjon skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor skal rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget jf. pkt. 4.

Innlandet Revisjon IKS skal delta i landsomfattende prissammenligning, benchmarking. Kontrollutvalget skal orienteres om resultatet av prissammenligningen.

Utvalgets ansvar for tilsyn med revisjonen ivaretas gjennom oppfølging av oppdragsavtalen med vedlegg. Oppdragsavtalen med vedlegg fokuserer på kvalitet og kostnad. Med kvalitet menes blant annet revisors kvalifikasjoner og faglig utførelse samt kommunikasjon mellom revisor og kontrollutvalg.

2 KONTRAKTSPERIODEN

Oppdragsavtalen inngås for perioden **01.01.15 – 31.12.15**.

Oppdragsavtalen for 2016 forhandles høsten 2015.

3 ØKONOMI – BETALING FOR TJENESTER

Nedenfor følger oversikt over aktuelle tjenester med tilhørende stipulert tidsbruk og budsjett:

Avtalen forutsetter følgende timesatser for 2015 med forbehold om godkjenning i representantskapet:

- Regnskapsrevisjon kr 855
- Forvaltningsrevisjon, gjennomsnitt kr 955
 - Forvaltningsrevisjon revisor kr. 855
 - Forvaltningsrevisjon oppdragsansvarlig kr 1.025

I oppdragsavtalen sette bestilte mindre undersøkelser, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll opp på bakgrunn av gjennomsnitt pris, mens avregningene gjøres på grunnlag av benyttet kompetanse.

Tjeneste	Timer	Timepris	Kroner
Regnskapsrevisjon			
Revisjon av kommunens			
1 årsregnskap	445	855	380475
2 Attestasjoner og revisjonsuttalelser	110	855	94050
3 Revisjon av overformynderiet	0	855	0
4 Veiledning/bistand	30	855	25650
SUM 1-5	585	855	500175
Bestilte revisjonstjenester			
5 Bestilte mindre undersøkelser	25	955	23875
6 Forvaltningsrevisjon	300	955	286500
7 Selskapskontroll	0	955	0
SUM	325	955	310375
Annet			
Møter i kontrollutvalg og			
8 kommunestyre	50	955	47750
SUM	960		858 300

Kommentarer:

- Tjenestene på linje 1-4 og 8 gjennomføres uten nærmere avtale.
- Tjenestene på linje 5-7 utføres etter særskilt bestilling av kontrollutvalget.
- Det avtales a-konto fakturering hvert tertial.
- Årsavregning sendes kommunen/fylkeskommunen med kopi til kontrollutvalget innen 31. januar påfølgende år.
- Det er knyttet forutsetninger til stipulert tid innenfor revisjon av tjeneste 1 (revisjon av årsregnskapet) og tjeneste 2 (attestasjoner/revisjonsuttalelser):
 - Revisjon av årsregnskapet: Det forutsettes at årsregnskapet avlegges innen 15/2 og årsberetningen innen 31/3 i samsvar med bokføringsloven, kommuneloven og forskrift om årsregnskap og årsberetning. Sammen med årsregnskapet skal det framlegges underbyggende dokumentasjon som bekrefter kommunens balansetall samt avstemminger av balansen og de sammenhenger som ellers forventes å være i regnskapet. Videre skal Kontrolloppstilling over innberettede og registrerte beløp foreligge.

- Attestasjoner/revisjonsuttalelser vedrørende kommunens momskompensasjonskrav, spillemiddelregnskaper m.m. forutsettes framlagt for revisor minimum 14 dager før innsendingsfristen. Det skal legges fram nødvendig dokumentasjon i form av talloppsett, regnskapsmateriale og eksempelvis tilsagn, ferdigattester etc. for at revisor skal kunne utføre jobben på en effektiv måte.

3 Dialog mellom revisjonen og kontrollutvalget

Formålet med dialogen mellom revisjonen og kontrollutvalget er at kontrollutvalget får en betryggende sikkerhet for at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Innenfor regnskapsrevisjonen skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget får en god forståelse av revisjonsmandatet, planlagte og gjennomførte revisjonshandlinger.

Innenfor bestilte revisjons tjenester skal revisor søke å sikre at kontrollutvalget og revisjonen har en lik forventinger til tjenesten, herunder lik forståelse av formålet med, rammene for og forventa nytte av bestillingen. Forvaltningsrevisjonsprosjektene skal gjennomføres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon med tilhørende veileder. Revisjonen skal informere om vesentlige endringer i premissene for bestillingene.

Kontrollutvalget utferdiger skriftlige bestillinger til bestilte revisjonstjenester.

4 RAPPORTERING

4.1 Formålet med rapporteringen

Revisjonens rapportering til kontrollutvalget skal sikre at kontrollutvalget får tilstrekkelig informasjon for å kunne påse at;

- Kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- Det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- Det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. (selskapskontroll)

4.2 Rapportering av revisjonsordningen

Oppdragsansvarlig revisor skal årlig rapportere at han/hun oppfyller kravet til uavhengighet.

Innlandet Revisjon IKS skal rapportere til kontrollutvalget at

- Nytilsatte revisorer oppfyller kravet til vandel
- Nye oppdragsansvarlige revisorer oppfyller kravet til utdanning og praksis

4.3 Rapportering av regnskapsrevisjonen

Formålet med rapporteringen er å gi kontrollutvalget en løpende orientering om revisjonsarbeidet som gir dem et tilstrekkelig grunnlag til å vurdere at regnskapet blir revidert på en betryggende måte.

Oppdragsansvarlig revisor for kommunens årsregnskap rapporterer sitt arbeid årlig til kontrollutvalget slik (minimumskrav):

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Statusrapport (vinter)
- Årsavslutning (vår)

Krav og forventninger til innholdet i rapporteringen av regnskapsrevisjonen er utdypet i vedlegg 1.

4.4 Rapportering av bestilte tjenester

Formålet med rapportering av tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroller er å sikre at kontrollutvalget:

- Får levert de prosjektene som er bestilt
- Prosjektene er i henhold til bestilling
- Gjennomføring og rapportering skjer i henhold til kommunal revisjonsskikk og etablert og anerkjente standarder på området

Rapportering gjøres hovedsakelig muntlig etter behov i revisjonsprosessen og med skriftlig sluttrapportering med muntlig orientering. Forvaltningsrevisjonsprosjekter skal gjennomføres og rapporteres i henhold til standard for forvaltningsrevisjon RSK 001.

4.5 Økonomirapportering

Innlandet Revisjon IKS rapporterer til kontrollutvalget 1. og 2. tertial (30/4 og 31/8), i tillegg til en årsrapport (31/12).

Rapporteringen gjøres på samme nivå som oppdragsavtalen og oversendes kontrollutvalget senest en måned etter utløp av rapporteringsperioden. Tertialrapporteringene skal begrunne eventuelle vesentlige avvik mellom budsjett og prognose.

Uavhengig av tertialrapporteringen skal Innlandet Revisjon IKS løpende informere kontrollutvalget om forventede vesentlige avvik fra oppdragsavtalen.

6 ANDRE FORHOLD

Kommunen skal vederlagsfritt stille hensiktsmessig kontorplass og utstyr til disposisjon samt tilgang til nødvendig data.

Innlandet Revisjon IKS skal være medlem av NKRF og er derfor underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Innlandet Revisjon IKS skal orientere kontrollutvalget om resultatene av kvalitetskontrollene.

Kontrollutvalget og sekretær skal ta eventuell kritikk av revisor eller revisjonen opp med Innlandet Revisjon IKS.

7 VEDLEGG TIL AVTALEN

Avtalen har følgende vedlegg:

- Vedlegg 1: Regnskapsrevisjon: Tjenesteleveranser - forventninger og krav

_____ 2015

Birgit Felde Sevaldrud
Kontrollutvalgsleder

Nordre Land kommune

Björg Hagen
Daglig leder

Innlandet Revisjon IKS

Nordre Land kommune

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2015

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Oppdragsavtale med Innlandet Revisjon IKS for 2015
2. Forskrift om kontrollutvalg

Vedlagt:

- Ja (se vedlegg egen sak)
Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

Budsjett for kontroll og revisjon (ansvar 11121, tjeneste 1100), fastsettes med en økonomisk ramme på kr. 1 131 000 med følgende fordeling:

	Konto	Beløp
10800	Fast godtgjørelse	22 000
10801	Møtegodtgjørelse	10 000
10802	Tapt arb.fortjeneste	18 000
10990	Arb.giveravgift	7 000
11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur	11 000
11151	Beverting møter	3 000
11501	Opplæring/kurs	20 000
11600	Kjøregodtgjørelse	2 000
13709	Kjøp av tjenester fra private (kjøp av sekretærtjenester)	180 000
13750	Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS)	858 000
14290	Momskompensasjon (utgift)	45 000
17290	Momskompensasjon (inntekt)	- 45 000
	Totalt	1 131 000

SAKSOPPLYSNINGER:

Spesielle regler om budsjettbehandlingen i kontrollutvalget:

Bakgrunn for saken er særbestemmelser om behandlingen av kontrollutvalgets budsjett, jf. § 18 i forskrift om kontrollutvalg:

”Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.”

Med bakgrunn i lovverket utformes kontrollutvalgets vedtak som en innstilling til kommunestyret. I praksis oversendes innstillingen til rådmannen som innarbeider dette i sitt forslag til samlet budsjett for kommunen som legges frem for formannskapet senere i høst. Kontrollutvalgets budsjettforslag blir da en del av formannskapets innstilling til kommunestyret. Informasjon om kontrollutvalgets forslag til egen budsjettramme skal videre legges ved formannskapets innstilling til kommunestyret, jf. forskrift om kontrollutvalg.

God praksis tilsier at kommunestyret får kontrollutvalgets budsjett til særskilt behandling dersom formannskapet foreslår en lavere budsjettramme for kontrollutvalget enn kontrollutvalgets eget forslag. Bakgrunnen for dette er at en eventuell reduksjon av kontrollutvalgets budsjett, foretatt av rådmannen og/eller formannskapet (som begge er underlagt tilsyn av kontrollutvalget), skal bli realitetsbehandlet av kommunestyret.

Budsjettforslag:

Nedenfor følger budsjettforslag for neste år. For sammenligningens skyld er årets budsjett og regnskapstall fra de foregående årene tatt med i oppstillingen.

	Konto	BUDSJETT -FORSLAG 2015	Budsjett 2014	Regnskap 2013	Regnskap 2012	Regnskap 2011
10500	Trekkpliktig godtgjørelse			300	300	
10800	Fast godtgjørelse	22 000	20 000	21 300	15 412	19 652
10801	Møtegodtgjørelse	10 000	10 000	7 650	10 950	5 100
10802	Tapt arb.fortjeneste	18 000	30 000	18 026	15 503	6 248
10990	Arb.giveravgift	7 000	6 000	6 666	5 945	4 371
11000	Kontormateriell og rekvisita	0	0	0	297	0
11001	Aviser/tidsskrifter/faglitteratur	11 000	9 000	10 500	9 500	5 560
11151	Beverting møter	3 000	3 000	2 007	3 210	2 890
11205	Tjenestefrikjøp	0	0	0		11 126
11501	Opplæring/kurs	20 000	20 000	0	18 600	23 300
11600	Kjøregodtgjørelse	2 000	2 000	559	2 276	635
11704	Ikke oppg.pl. reiseutgifter	0	0	0		
12002	IT, programmer, utstyr			0	3 341	
13709	Kjøp av tjenester fra private (kjøp av sekretærtjenester)	180 000	170 000	157 609	184 866	186 525
13709	Kjøp av andre tjenester fra private	0	0	0	12 762	2 250
13750	Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS)	858 000	825 000	712 620	589 462	665 483
14290	Momskompensasjon (utgift)	45 000	42 000	53 355	57 316	42 051
17290	Momskompensasjon (inntekt)	- 45 000	- 42 000	- 53 355	- 57 316	-42 051
	Totalt	1 131 000	1 095 000	937 237	872 485	930 340

Kommentarer til budsjettpostene:

- **Fast godtgjørelse:** Kontrollutvalgets leder gis en godtgjøring på 3 % av ordførerens godtgjøring,- i tillegg til vanlig møtegodtgjøring. Dette utgjør ca. 22 000.
- **Godtgjørelse folkevalgte:** Medlemmene har kr. 350 i møtegodtgjørelse pr. møte. Normalt møteaktivitet er 5-6 møter i året. Det budsjetteres med 7 møter slik at man har litt handlingsrom. 5 medlemmer gir kr. 1 750 pr møte, dvs. ca. kr. 10 000 totalt.
- **Tapt arb.fortjeneste:** Fjorårets budsjett og opplysninger fra kontrollutvalgets medlemmer i 2013 er lagt til grunn for budsjetteringen.
- **Arbeidsgiveravgift:** 14,1 % av møtegodtgjørelse.
- **Faglitteratur / abonnement:** Abonnement på fagtidsskriftet "Kommunerevisoren" (5* 350,-) til alle + abonnement på Kommunal Rapport (1 750 pr. abonnement). Samlet ca. 11 000 kroner.
- **Beverting:** Enkel møteservering på hvert møte. Regnskapsført utgift tidligere år er lagt til grunn for budsjetteringen.
- **Tjenestefrikjøp:** Refusjon til arbeidsgivere i f.m. arbeidstakeres deltakelse i kontrollutvalgsmøter. Føres enten som tapt arbeidsfortjeneste eller tjenestefrikjøp, avhengig av hvilke type krav som fremmes.
- **Kurs:** Det er budsjettert med at inntil tre medlemmer av kontrollutvalget kan delta på den årlige "Kontrollutvalgskonferansen" i regi av Norges Kommunerevisorforbund. Pris pr. person er ca 6500, dvs. ca 20 000 totalt.
- **Skyssgodtgjøring:**
Dette gjelder kjøregodtgjørelse til/fra møter for kontrollutvalgets medlemmer. I tillegg kommer kjøregodtgjørelse i forbindelse med eventuelle kurs.
- **Kjøp av tjenester fra andre (sekretærtjenester):**
Kommunene i Gjøvik- og Hadelandsregionen (8 kommuner) har inngått en felles avtale om kjøp av sekretærtjenester for perioden 2011-2014 (med opsjon 1+1 år). Kostnader til sekretær er i stor grad knyttet opp til utvalgets aktivitet (antall møter, antall saker) og behov for saksbehandling. Budsjettert beløp er basert på erfaringer tidligere år.
- **Kjøp av tjenester fra interkommunalt selskap (Innlandet Revisjon IKS):**
Kontrollutvalget er delegert myndighet fra kommunestyret til å inngå avtale om kjøp av tjenester fra Innlandet Revisjon IKS. Det vises til inngått oppdragsavtale for 2015 der det er stipulert bruk av 960 timer (samme som i 2012 og 2013). Samlet utgjør dette ca. 858 000 kroner. Timepris på tjenester fra Innlandet Revisjon IKS for neste år er økt med ca. 4,2 % sammenlignet med avtalen for inneværende år.
- **Merverdiavgift:**
Merverdiavgift regnskapsføres både som en utgift og en inntekt og får derfor ingen virkning. Mva-pliktig tjeneste (kjøp av sekretærtjenester) er derfor budsjettert eksklusiv mva. Fakturering fra Innlandet Revisjon IKS utløser ikke beregning av mva.

Nordre Land kommune

KOMMUNEBAROMETERET 2014

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Kommunebarometeret – foreløpig tabell – Oppland fylke Vedlegg 1
2. *Bruker mindre på de gamle* (artikkel i Kommunal Rapport 3/4-14) Oppland fylke Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

Resultatet fra kommunebarometeret 2014 tas til orientering, herunder at Nordre Land kommune er rangert som nr. 253 av landets kommuner.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kommunebarometeret er en sammenligning av landets kommuner, basert på til sammen 127 nøkkeltall. Barometeret lages av Kommunal Rapport. Hensikten er å gi beslutningstakere - særlig lokalpolitikere - en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunene driver.

Tallene er i hovedsak hentet fra SSBs Kostradatabase. De 5 prosent beste kommunene innenfor hvert nøkkeltall får karakteren 6,0. De 5 prosent dårligste får laveste karakter 1,0. Resten av kommunene får karakter etter sine nøkkeltall mellom disse to ytterpunktene på skalaen. De økonomisk "tyngste" sektorene gis størst vekt når alle delkarakterene settes sammen.

Barometeret måler kommunene opp mot hverandre. Det måler i seg selv ikke nivået på den enkelte tjeneste. Men barometeret gir grunnlag for å velge områder som bør undersøkes nærmere.

Det er naturlig at en kommune har noen gode og dårlige resultater. Likevel viser det seg at en del kommuner skiller seg klart ut. Det er også flere som klarer å kombinere stram pengebruk med omfattende tilbud til brukerne.

Vedlagt følger resultatene fra årets undersøkelse (basert på foreløpige tall fra 2013) i fylket.

Hensikten med å legge frem resultatene for kontrollutvalget er økt kunnskap om egen kommune. Dette som input til i kontrollutvalgets arbeid med løpende risikovurdering av kommunen og planlegging av forvaltningsrevisjon.

Oversikten legges frem til orientering, samtidig som det legges opp til en drøfting av om noen av områdene bør følges opp nærmere fra kontrollutvalgets side.

OM KOMMUNEBAROMETERET:

(kilde: Kommunal Rapport sine hjemmesider)

Hva er Kommunebarometeret?

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 127 nøkkeltall. Hensikten er å gi beslutningstakere – særlig folkevalgte i kommunestyret – en lettfattelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver. Tallene er hentet fra Statistisk sentralbyrås Kostra-database, foreløpige tall for 2013, Utdanningsdirektoratet, Helsedirektoratet, Grunnskolenes informasjonssystem, Folkehelseinstituttets kommunedatabase og Kommuneproposisjonen 2014. I all hovedsak er det 2013-tall som er bruk, men i noen tilfeller publiseres ikke data for 2013 før til høsten. I de tilfellene har vi brukt 2012-tallene.

Hvis noen kommuner mangler data på et nøkkeltall, har vi antatt at de er gjennomsnittlige. De som mangler for mange nøkkeltall blir ikke rangert på totaltabellen. Dette gjelder i hovedsak de kommunene som mangler økonomitall i de foreløpige Kostra-tallene.

Hvorfor gjør vi dette?

Det er veldig vanskelig for en lokalpolitiker å sette seg ned med ssb.no og selv danne seg et bilde av hvordan kommunen faktisk driver. Barometeret gir mulighet for å stille spørsmål, og ikke minst la de mindre gode lære av de beste.

Har dette noen verdi, når det er så forenklet?

Ja. I stedet for å drukne politikerne i detaljer, prøver vi å vise det store bildet. Kommunebarometeret erstatter ikke grundige og kostbare utredninger om en enkelt sektor – men det bidrar til at kommunen kan se hvilken sektor som det kan være verdt å se nærmere på. Det er naturlig at en kommune har noen gode og noen dårlige resultater. Likevel ser vi at en del kommuner skiller seg klart ut. Vi ser også at flere kommuner klarer å kombinere stram pengebruk med omfattende tilbud til brukerne. I små kommuner kan selvsagt spesielle forhold gi spesielle utslag. Det er viktig å se etter årsaken til at kommunen kommer godt eller dårlig ut. En dårlig karakter kan ha en god forklaring.

Hvilke kriterier er med?

Til sammen har vi 127 nøkkeltall. De blir listet nedenfor. Nederst i denne artikkelen kan du kommentere: Er det kriterier som burde vært med, og er det noen vi bør erstatte med andre og bedre kriterier? Målet vårt er å gjøre Kommunebarometeret så lettfattelig og godt som mulig – og vi tar imot all konstruktiv kritikk med takk!

Hvordan klarer Kommunal Rapport å rangere kommunene?

Alle kommuner er rangert for hvert enkelt nøkkeltall, basert på kommunens egen rapportering. Åpenbare feil eller mistenkelige verdier er fjernet. De 5 prosent beste har fått karakteren 6. De 5 prosent dårligste får karakteren 1. Kommunene mellom ytterpunktene får karakter ut fra om nøkkeltallet er nært de beste eller de dårligste.

Det er altså i all hovedsak like mange 6-ere som 1-ere av karakterer, mens alle andre karakterer varierer ut fra om Kommune-Norge ligger nær de beste (mange 5-ere og 4-ere) eller de dårligste (mange 3-ere og 2-ere). Karakteren 3,5 betyr at du er midt mellom de beste og de dårligste.

Hvordan skalaen er satt opp er definitivt gjenstand for skjønn. Uansett blir dette en rangering fra «bra» til «dårlig» innen hvert nøkkeltall. Sammenlikning med andre, med egen kommune over tid og rangering på hvert enkelt nøkkeltall kan kommunene få tilgang til ved å bestille egne rapporter. Forklaringen her er gitt slik at andre skal kunne gjenta våre regneøvelser, og se at de stemmer.

Nøkkeltallene har ulik vekt

Du kan ikke legge sammen karakterene for å se hvem som kommer best ut samlet. Nøkkeltallene har ulik vekt. For å gjenta vårt regnestykke må karakteren multipliseres med sektorens vekt og med nøkkeltallets vekt innen sektoren. Produktet av dette regnestykket kan legges sammen til en total for de 108 nøkkeltallene.

Poenget er like fullt å rette oppmerksomheten mot en gruppe kommuner som gjør det bra, ikke drive med millimeterregning på om den kommunen er marginalt bedre enn naboen. Det er derfor viktig å huske på at om man er nummer 1 eller 40 ikke spiller så stor rolle. Men det er stor forskjell på nummer 1 og nummer 400.

Hvorfor legger vi vekt på korrigert inntekt?

Et spørsmål som opptar mange er hvorfor vi justerer tabellen for korrigert inntekt (hva kommunen har av disponible inntekter når den har gitt et standard tjenestetilbud). Årsaken er at vi ikke bare vil vise hvilke kommuner som har best nøkkeltall, men hvor gode de er i forhold til rammebetingelsene – for å si noe om kommunen yter maksimalt.

Kraftkommunene lider særlig av at vi korrigerer for disponible inntekter. I slutt Tabellen for Kommunebarometeret blir korrigert inntekt vektet slik:

$$1 + ((KI / 100) - 1) / 3).$$

Vi har satt en øvre grense på korrigert inntekt = 175. Uten en slik grense er vår vurdering at de fire rikeste kommunene, Bykle, Modalen, Eidfjord og Sirdal blir så hardt nedjustert at de havner urealistisk langt ned på slutt Tabellen.

En kommune med en korrigert inntekt på 112 prosent (1,12) vil da få totalscoren justert slik:

Totalscore (vektede nøkkeltall lagt sammen) / 1,04 = endelig resultat

Hvor mye korrigert inntekt skal telle, er en ren skjønnsmessig vurdering. Det er klart at kommuner med høyere inntekter, skal ha bedre resultater enn andre kommuner. Godt anvendt må ekstra ressurser gi effekt. Hvis de IKKE gir effekt, har jo inntekten ingen hensikt.

Forutsetningen i vårt regnestykke er at 3 prosent ekstra i inntekt gir effekt i form av 1 prosent bedre verdi på nøkkeltallet. Såpass må vi kunne forvente?

Hva med usikkerhet og gale tall?

Tallene kommer fra kommunene selv. Vi forutsetter at de er i stand til å rapportere riktig. Noen sektorer er likevel beheftet med en del usikkerhet. I den foreløpige versjonen gjelder det særlig sektoren saksbehandling, nærmiljø og VAR. Svært mange kommuner mangler noen data i disse sektorene.

VEDLEGG 1

Meny

Logg inn

Søk

Kommunebarometeret 2014 - foreløpig tabell

3. april 2014 - 9:11

Liker

15

Tweet

0

Vis linjerSøk:

Knr	Kommune	Fylke	Gruppe	KI	Totaltabellen (foreløpig)	GSK	PO	BV	BH	HE	ØK	ENH	Innb
529	Vestre Toten	Oppland	G07	91		314	320	284	206	416			12999
514	Lom	Oppland	G02	108	2	15	37	92	101	17	104	375	2364
513	Skjåk	Oppland	G02	120	6	175	11	79	13	30	11	364	2279
501	Lillehammer	Oppland	G13	98	26	56	307	182	150	137	118	283	26850
544	Øystre Slidre	Oppland	G02	104	30	86	88	371	109	115	37	64	3197
511	Dovre	Oppland	G02	103	31	92	372	356	19	18	143	245	2727
516	Nord-Fron	Oppland	G11	111	45	103	35	368	67	130	110	297	5827
512	Lesja	Oppland	G03	121	55	8	401	86	40	3	241	369	2145
502	Gjøvik	Oppland	G13	96	69	236	103	274	129	360	70	269	29407
545	Vang	Oppland	G06	122	81	107	170	308	187	28	10	210	1597
517	Sel	Oppland	G11	100	84	139	194	238	328	157	120	288	5952
519	Sør-Fron	Oppland	G02	107	87	292	165	78	249	93	77	79	3193
520	Ringebu	Oppland	G01	106	88	271	57	173	197	146	191	341	4496
522	Gausdal	Oppland	G11	101	109	333	149	109	315	181	72	256	6141
534	Gran	Oppland	G10	91	116	166	384	34	324	136	195	147	13550
515	Vågå	Oppland	G02	113	141	231	101	241	200	64	283	117	3716
541	Etnedal	Oppland	G05	109	161	272	52	339	385	110	61	104	1399
536	Søndre Land	Oppland	G10	97	166	279	219	220	274	363	51	371	5703
521	Øyer	Oppland	G02	101	191	120	261	260	236	248	352	177	5102
540	Sør-Aurdal	Oppland	G04	98	201	212	202	275	351	359	105	6	3147
528	Østre Toten	Oppland	G10	92	213	294	258	45	220	314	260	348	14766

Knr	Kommune	Fylke	Gruppe	KI	Totaltabellen (foreløpig)	GSK	PO	BV	BH	HE	ØK	ENH	Innb
532	Jevnaker	Oppland	G10	91	214	304	255	94	284	284	244	83	6444
542	Nord-Aurdal	Oppland	G11	98	219	260	393	314	257	170	29	111	6396
543	Vestre Slidre	Oppland	G03	112	252	288	237	123	81	161	117	275	2219
538	Nordre Land	Oppland	G10	99	253	396	247	47	138	302	176	321	6758
533	Lunner	Oppland	G07	92	263	197	357	239	359	238	279	224	8880

Viser 1 til 26 av 26 linjer (filtrert fra 428 totalt antall linjer)

Tabellen viser plassering på den foreløpige utgaven av Kommunebarometeret, plassering innen grunnskole, eldreomsorg, barnevern, barnehage, helse, økonomi og enhetskostnader, og innbyggertall. **Søketips:** Skriv inn fylkesnavnet i søkefeltet oppe til høyre i selve tabellen. Da vises bare de aktuelle kommunene.

Ansvarlig redaktør og administrerende direktør: Britt Sofie Hestvik.

Kommunal-Rapport.no er redigert på uavhengig grunnlag og etter de normer og regler som er nedfelt i Redaktørplakaten, Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

Kontaktinformasjon: Boks 1940 Vika, 0125 Oslo. Tlf: 24 13 64 50. E-post: redaksjon@kommunal-rapport.no.

Utviklet av Ramsalt Lab på Drupal.

Kommune barometeret 2014

Bruker mindre på de gamle

Kommune-Norge ble samlet sett bedre også i fjor, viser Kommunebarometeret. Men kulturallene er svakere, og **FÆRRE GAMLE** får tjenester.

Kommunal Rapport har for femte gang analysert hele Kommune-Norge gjennom Kommunebarometeret. Målingen inneholder i år 127 ulike nøkkeltall innen 13 forskjellige kategorier.

Tallene viser at Kommune-Norge også i fjor leverte bedre nøkkeltall enn før. I to av tre kommuner har overvekten av nøkkeltallene blitt bedre det siste året. Det er tredje året på rad at nøkkeltallene samlet viser en forbedring. Men utviklin-

gen er ikke like bra som for ett år siden.

Bedre innen grunnskole

Flere nøkkeltall innen grunnskole viser en klar overvekt av forbedring. Over tid blir avgangskarakterene bedre i seks av ti kommuner, og i over halvparten av kommunene økte også andelen av lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning. En klar overvekt av kommunene bruker også nå mindre spesialundervis-

ning, og det teller positivt i barometeret.

Svakere innen barnevern

Nye årsverk i barnevernet gir fortsatt en klart bedre bemanning i sektoren - i mer enn seks av ti kommuner økte bemanningen i fjor. Men det var et flertall av kommuner hvor andelen fristrudd økte, og i et flertall gikk også andelen barn med utarbeidet plan ned.

Et nytt nøkkeltall barometeret som måler produktiviteten i saksbehandlingen, viser også en negativ utvikling.

YNGRE BRUKERE Den kraftige veksten i hjemmetjenesten har i stor grad gått til yngre brukere

Heidi Gautun, forskningsleder NOVA

kommunene, sier Heidi Gautun, forskningsleder ved Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

- Den kraftige veksten i hjemmetjenesten har i stor grad gått til yngre brukere. Veksten i hjemmetjenestene til de aller eldste har ikke kompensert for nedgangen i institusjonsomsorgen. Denne trenden har vi sett siden tidlig 1990-tall.

Gautun mener det foreløpig er usannsynlig at hele forklaringen kan være at de over 80 har fått bedre helse. Hun viser til at det i undersøkelsen blant ansatte i tjenestene rapporteres om flere oppgaver og økt stress etter samhandlingsreformen, spesielt i hjemmetjenesten.

- Når sykepleierne blir spurt spesifikt om konsekvenser av økte oppgaver fordi de må ta imot flere pasienter fra sykehus, sier 40 prosent at det går ut over tilbudet om til de eldre hjemme, sier Gautun.

Forskeren mener det er en fare for at den gradvise reduksjonen i tjenestetilbudet til de aller eldste de siste 20 årene, er blitt forsterket etter samhandlingsreformen.

Direktør for interessepolitikk i KS, Helge Eide, mener det ikke er noe som tyder på at terskelen for å få bistand økte i fjor.

- Levealdere øker, og det betyr også at flere over 80 ikke vil ha behov for kommunale tjenester. Verken kommuneøkonomien eller antall ansatte skulle tilsi at terskelen har økt det siste året, sier Eide.

Prioriterer ned kultur

Et tydelig trekk med tallene er også at en del kommuner har nedprioritert kultur. Av de elleve indikatorene som er med i kulturdelen av barometeret, er det negativ utvikling for ni.

Særlig bibliotekallene er svake. Besøket har faktisk falt med over 20 prosent fra 2009 til i fjor - og fallet har aldri vært så stort som i fjor.

Tall fra Norsk Kulturindeks, utarbeidet av Telemarkforskning, viser også at timetallet i kulturskolen faller i tre av fire kommuner.

Pengebruken til kultur holder imidlertid stand: Sektoren får fortsatt 3,8 prosent av de totale driftsutgiftene i kommunen. Særlig idrettsanlegg og kulturbygg får en større andel av potten enn tidligere.

Sosiale utfordringer

Flere nøkkeltall innen sosialtjenesten tyder på at mange kommuner har større utfordringer her enn før. Andelen som går mer enn seks måneder på stønad øker, og det er også en større andel som har sosialhjelp som hovedinntekt. I tillegg synker andelen som går på kvalifiseringsprogram, målt mot dem som går lengre på stønad.

OLE PETTER PEDERSEN, 900 57 640
ole.petter@kommunal-rapport.no

Slik endret Kommune-Norge seg i fjor

Kakediagrammene viser hvor stor andel av kommunene som har fått bedre, uendret eller dårligere nøkkeltall i 2013, målt mot året før.

GRUNNSKOLE

Beste nøkkeltall
Snitt avgangskarakterer siste fire år

Dårligste nøkkeltall
Foreldrebetaling full plass i SFO

ELDREMSORG

Beste nøkkeltall
Andel årsverk med fagutdanning

Dårligste nøkkeltall
Andel over 80 år som får tjenester, snitt fire år

BARNEVERN

Beste nøkkeltall
Stillinger med fagutdanning

Dårligste nøkkeltall
Andel barn med utarbeidet plan

BARNEHAGE

Beste nøkkeltall
Oppholdstimer per årsverk

Dårligste nøkkeltall
Barn per årsverk

ØKONOMI

Beste nøkkeltall
Korrigert netto driftsresultat siste år

Dårligste nøkkeltall
Lønn som andel av totale inntekter

KULTUR

Beste nøkkeltall
Andel elever på musikk- og kulturskole

Dårligste nøkkeltall
Antall timer per elev i musikk-skolen

Kutter tilbudet til gamle

Innen eldreomsorg fortsetter utviklingen med at stadig større andel av de ansatte har fagutdanning. I snitt har nå 75 prosent fagutdanning, andelen øker med 1 prosentpoeng i året. Et positivt trekk er også at en klar overvekt av kommunene nå gir mer tid med lege og fysioterapeut.

På den annen side blir det en stadig lavere andel av innbyggerne over 80 år som mottar tjenester fra kommunen, både hva gjelder sykehjemsplass og bistand i hjemmet. Halvparten av kommunene reduserte tilbudet i fjor.

Både blant dem som får tjenester hjemme og de som bor på sykehjem, har en stadig større andel det som kalles «omfattende bistandsbehov». Det kan indikere at terskelen for å få plass på sykehjem blir høyere.

De siste årene har kommunene også økt praktisk bistand i hjemmet med over 25 prosent per mottaker - men her skiller ikke tallene mellom aldersgruppene.

- Langvarig trend

Det er en langvarig trend at gamle over 80 år får færre tjenester fra

HER BLE DE BEDRE

Sektor	Nøkkeltall	Bedre	Dårligere	Diff
1 Barnevern	ÅRSVERK: Stillinger med fagutdanning, per barn 0-17 år	63	15	47
2 Økonomi	DRIFTSRESULTAT: Korrigert netto driftsresultat siste år	67	23	44
3 Avløp	ALDER: Beregnet snittalder for spillvannsnett	50	8	41
4 Helse	FOREBYGGING: Netto driftsutgifter til forebygging, snitt siste tre år	65	26	39
5 Økonomi	PREMIEAVVIK: Oppsamlet beløp i balansen	63	25	38
6 Grunnskole	AVGANGSKARAKTERER: Gjennomsnittlige grunnskolepoeng siste fire år	61	32	29
7 Grunnskole	SPELIALUNDERVISNING: Andel elever som får slik undervisning, snitt siste fire år	58	31	28
8 Eldreomsorg	FAGUTDANNING: Andel av brukerrettede årsverk som er fagutdannet	54	27	26
9 Eldreomsorg	LEGE OG FYSIOTERAPE: Tid per uke per beboer i sykehjem	53	31	22
10 Grunnskole	UTDANNING: Andel lærere med høyere utdanning og pedagogisk utdanning, 1-10. trinn	53	33	20

HER BLE DE DÅRLIGERE

1 Kultur	MUSIKKSKOLE: Antall timer per elev	18	76	-58
2 Kultur	BIBLIOTEK: Utlåen alle medier per innbygger	25	63	-38
3 Sosial	STONAD: Mottakere av kvalifiseringsstønad, andel av de som går over 6 mnd på sosialhjelp	10	38	-28
4 Avfall	HUSHOLDNINGSAVFALL: Kilo per innbygger	26	54	-28
5 Kultur	BIBLIOTEK: Netto utgifter til bibliotek, per innbygger	32	58	-26
6 Kostnader	SOMATISKE TJENESTER: Netto utgifter per innbygger, målt mot median i egen kommunegruppe	32	57	-24
7 Vann	ALDER: Beregnet snittalder for vannledningsnett	3	26	-24
8 Kostnader	HJEMMETJENESTE: Brutto utgifter per mottaker, målt mot egen kommunegruppe	33	55	-21
9 Kultur	BIBLIOTEK: Besøk per innbygger	26	48	-21
10 Sosial	STONADSTID: Snitt stønadslengde mottakere mellom 25 og 66 år	32	52	-21

20 på topp, foreløpig rangering

	Kommune	Fylke	1	2	3	4	5	6	KI
1	Høylandet	N-Trøndel.	5,7	5,1	6,0	6,0	5,5	4,5	102
2	Lom	Oppland	6,0	5,6	5,1	4,7	6,0	4,3	108
3	Leikanger	Hedmark	6,0	5,0	3,5	4,0	5,1	4,7	98
4	Tolga	Sogn og Fj.	6,0	4,3	3,7	4,5	5,1	4,2	99
5	Vestby	Akershus	4,6	4,7	5,8	3,9	2,6	4,6	93
6	Skjåk	Oppland	3,8	6,0	5,3	6,0	5,6	6,0	120
7	Agdenes	Sør-Trøndel.	4,3	4,9	5,3	3,8	4,3	6,0	105
8	Oppdal	Sør-Trøndel.	5,6	3,1	5,9	4,4	4,4	4,6	102
9	Gloppen	Sogn og Fj.	5,8	3,9	4,0	3,7	3,5	3,6	96
10	Hvaler	Østfold	4,1	6,0	4,4	4,9	2,9	4,1	94
11	Volda	Møre og R.	5,3	5,2	3,8	4,8	3,6	2,8	92
12	Lardal	Vestfold	4,5	4,5	5,7	3,8	4,1	5,2	97
13	Snillfjord	Sør-Trøndel.	4,2	6,0	4,1	5,0	2,7	4,6	107
14	Asker	Akershus	6,0	1,0	3,4	3,9	5,0	5,5	101
15	Skaun	Sør-Trøndel.	3,3	5,1	5,3	2,9	3,9	6,0	92
16	Mandal	Vest-Agder	4,6	4,3	5,3	4,5	3,6	2,4	94
17	Fusa	Hordaland	5,1	5,4	4,3	3,0	5,1	3,2	96
18	Siljan	Telemark	4,1	3,6	6,0	4,6	1,9	4,6	95
19	Ørskog	Møre og R.	5,2	4,2	2,7	5,5	4,3	2,8	99
20	Halsa	Møre og R.	5,5	5,1	3,8	5,5	4,6	1,8	100

1. Grunnskole (20 % vekt i barometeret), 2. Pleie og omsorg (20 %), 3. Barnevern (10 %), 4. Barnehage (10 %), 5. Helse (7,5 %), 6. Økonomi (10 %). KI = Korrigert inntekt; økonomisk handlingsrom hensyntatt befolkning, inkludert eiendomsskatt og utbytter.

Slik jobber vi for å lage Kommunebarometeret

For femte gang rangerer Kommunal Rapport Kommune-Norge basert på **SENTRALE NØKKELTALL**. Her forklarer vi hvordan vi har jobbet.

1 Hva er Kommunebarometeret?

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 127 nøkkeltall. Hensikten er å gi beslutningstakere - særlig lokalpolitikere - en lettforståelig og tilgjengelig oversikt over hvordan kommunen driver.

Tallene er i hovedsak hentet fra Statistisk sentralbyrås Kostnadatabase, foreløpige tall for 2013. I tillegg har vi hentet offentlig statistikk fra en del andre kilder, både andre tall fra SSB, Utdanningsdirektoratet, Helse- og sosialdepartementet, Folkehelseinstituttet og Norsk kulturindeks fra Telemarksforskning.

2 Hvorfor gjør Kommunal Rapport dette?

Vi ønsker at alle lokalpolitikere skal kunne få et oversiktlig bilde av hvordan kommunen driver. Det er utrolig vanskelig å finne fram i talljungelen, derfor rangerer vi og gir karakterer. Barometeret gir mulighet for å stille spørsmål og ikke minst la de min-

dre gode lære av de beste. Det er mulig å lage en konsentrert oversikt med få indikatorer som gir et bilde av hvordan kommunen ligger an.

3 Hvordan setter vi karakter?

De 5 prosent beste innen hvert nøkkeltall får beste karakter; 6,0. De 5 prosent dårligste får laveste karakter; 1,0. Resten av kommunene får karakter ut fra deres nøkkeltall ligger nærmest de beste (bedre enn 3,5 i karakter) eller nærmest de dårligste (under 3,5 i karakter).

4 Kan slike rangeringer egentlig fortelle noe som helst?

Det er naturlig at en kommune har noen gode og noen dårlige resultater. Likevel ser vi at en del skiller seg klart ut. Vi ser også at flere klarer å kombinere stram pengebruk med omfattende tilbud til brukerne.

I små kommuner kan selvsagt spesielle forhold gi spesielle utslag. Det er viktig å se etter år-

saken til at kommunen kommer godt eller dårlig ut. En dårlig karakter kan ha en god forklaring. Plasseringen på Kommunebarometeret er ikke alltid fasiten.

En undersøkelse blant kommunene som abonnerer på Kommunebarometeret, tilsier at 97 prosent mener barometeret er nyttig.

5 Hvordan har vi vektet?

Hver sektor har fått en viss vekt. Grunnskole og pleie og omsorg utgjør samlet 40 prosent av barometeret. De minst viktige sektorene har en vekt på bare 2,5 prosent. Vektningen er skjønnsmessig gjort, men må til for å skille mellom de viktige nøkkeltallene og de som er interessante, men relativt sett lite viktige.

OLE PETTER PEDERSEN, 900 57 640
ole.petter@kommunal-rapport.no

Les en utfyllende metodeblogg i seksjonen Kommunebarometeret på www.kommunal-rapport.no

- Vi vet hvor vi ønsker å gå, og har klare mål, sier Vestby-ordfører John Ødbehr. FOTO: MAGNUS KNUTSEN BJØRKE

Vestby rykker fram

Vestby i Akershus er best av de litt større kommunene, og har avansert fra 344. til 5. plass på tre år. Det får ordføreren til å **JUBLE**.

Høylandet, Lom, Tolga og Leikanger ligger foran Vestby på Kommunebarometeret, men Vestby har avansert mest de siste årene.

- Det er veldig gøy, sier ordfører John Ødbehr (H).

Han har sett på Kommunebarometeret de siste årene og tenkt at der topper bare kraftkommuner og småkommuner.

Vestby er en lavinntektskommune med vekst og rundt 16.000 innbyggere. God styring har brakt kommunen dit den er i dag.

Fra en 344. plass i 2011, har Vestby rykket stadig oppover - til plass nr. 125 i fjor og altså 5. plass i år.

- At en vekstkommune som vår kan få så gode resultater på Kommunebarometeret, gjør meg utrolig stolt, sier Ødbehr.

Mangfoldig kommune

Vestby har fem kommunedeler som er veldig ulike. Son er en hvit, liten «sørlandsby». Hvitsten er rederifamilien Olsens og Edvard Munchs sted, Hølen er kunstnerstedet, Garder en jordbruksbygd og Vestby sentrum et tettsted med handel og tilstøtende byggefelt. I sentrum skal det omstridte IKEA-bygget bygges på matjorda mellom E6 og tettstedet.

Det er visse gnisninger mellom

de ulike delene av kommunen, og i politikken er det liv og debatt. Ordføreren mener det bare byr på spennende utfordringer. Selv har han pådratt seg atskillige reaksjoner etter å ha drukket champagne i bar overkropp i en TV-serie hvor han var statist. Men på rådhuset har han holdt seg i skinnen.

- Vi vet hvor vi ønsker å gå, og har klare mål. Vi har satset mye på skolebygg, slik at lærere og elever skal ha godt arbeidsmiljø, sier Ødbehr.

Han er også stolt av at halve kommunen er med i idrettslag, og at lag og foreninger er veldig aktive.

- Målet er å gi gode boforhold og mulighet til en aktiv fritid i egen kommune.

«Vidunderet Vestby»

Kommunen bygger ut og har skyhøy gjeld, men klarer å holde kontroll på økonomien likevel.

- Vi har jobbet med å trimme organisasjonen. Vi har tro på en åpen og effektiv administrasjon som tar raske beslutninger og har fokus på å gi innbyggerne gode tjenester, sier ordføreren.

Vår kritiske budsjettanmelder Bjørn Brox anmelder Vestbys budsjett på siste side i denne avisen. Han er imponert over økonomikontrollen, og skriver

under overskriften «Vidunderet Vestby»:

«Det er en sann fryd å lese om fattige kommuner som klarer seg. Jeg tror mange kommuner burde dra på studietur til Vestby. Der er det antakelig noe å lære.»

Det foreløpige Kommunebarometeret viser at Vestby har:

- ➔ Bedret avgangskarakterene i grunnskolen.
- ➔ Ligger ganske høyt på nasjonale prøver med få elever på laveste meistringsnivå.
- ➔ Få gamle med omfattende bistandsbehov.
- ➔ Mye tid med lege og fysioterapeut på sykehjem.
- ➔ Meget bra barneverntall tross svært lav bemanning.
- ➔ Høyere andel med pedagogisk utdanning i barnehagene enn før.
- ➔ Høyere bemanning i barnehagene enn før.
- ➔ Få innleggelses på sykehus.
- ➔ Mye kortere stønadsstid på sosialhjelp enn før.
- ➔ Stor pott til kultur.
- ➔ Gode økonomitall med unntak av gjeldsgraden, som er veldig høy.
- ➔ Billig drift.

TONE HÖLMQUIST, 930 20 261
tone@kommunal-rapport.no
OLE PETTER PEDERSEN, 900 57 640
ole.petter@kommunal-rapport.no

Nordre Land kommune**PLANLEGGING AV SELSKAPSKONTROLL I VOKKS AS**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune 12/5-14, sak 6 Eventuell selskapskontroll av VOKKS AS Vedlegg 1
2. Prosjektplan – selskapskontroll VOKKS AS (Innlandet Revisjon IKS, mars 2014) Vedlegg 2

FORSLAG TIL VEDTAK:

--

SAKSOPPLYSNINGER:**Bakgrunn/oppsummering:**

Etter en lengre planleggings-/vurderingsprosess, og forsøk på å involvere kontrollutvalget i Etnedal kommune, er saken kommet dit at kontrollutvalget må vurdere om man skal gå videre eller ikke, eventuelt på hvilken måte.

Som det fremgår av møteprotokoll fra kontrollutvalget i Etnedal kommune (se vedlegg) ønsker de ikke å delta i forespurt selskapskontroll av VOKKS AS.

Saken legges frem til drøfting, og uten forslag til vedtak.

Etter ønske fra kontrollutvalget er Innlandet Revisjon IKS v/forvaltningsrevisor Kristian Lein invitert til å delta under behandlingen av saken.

Fakta:

Med bakgrunn i kontrollutvalgets Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015 ble det vinteren 2013/2014 igangsatt et planleggingsarbeid for å se om det var hensiktsmessig å igangsette en selskapskontroll i VOKKS AS.

Kort oppsummert har prosessen vært slik:

Kontrollutvalgets møte 10/2-14:

- Etter bestilling fra kontrollutvalget ble foranalyse fremlagt/presentert i forrige møte (10/2-14). Ordfører deltok under behandlingen av saken og kommenterte og svarte på spørsmål med utgangspunkt i sin rolle som ordfører og som nestleder i styret i VOKKS AS. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak:

Planleggingen av selskapskontroll i VOKKS AS videreføres slik:

- *Innlandet Revisjon IKS bes om å lage en prosjektplan med bakgrunn i den fremlagte foranalysen.*
- *Det gjøres en henvendelse til kontrollutvalget i Etnedal kommune der det inviteres til samarbeid om en eventuell selskapskontroll i VOKKS AS.*

Kontrollutvalgets møte 28/4-14:

- Prosjektplan ble lagt frem. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak:

- 1. Innlandet Revisjon IKS sin presentasjon av forslag til prosjektplanen tas til orientering.*
- 2. Utvalgssekretæren informasjon om sin kontakt med sekretær/revisor for kontrollutvalget i Etnedal kommune tas til orientering.*
- 3. Videre fremdrift av et revisjonsprosjekt rettet mot VOKKS AS avventes. Saken følges opp i kontrollutvalgets møte i september 2014.*

I prosjektplanen foreslås følgende problemstillinger for et eventuelt revisjonsprosjekt:

- a) Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
- Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
- Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?*
- b) Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?*
- c) Hvordan er sammensetningen av styret i VOKKS AS i lys av vedtekter, kommunens vedtatte eierskapspolitikk og KS' anbefalinger?*
- d) Hvordan blir saker angående VOKKS-konsernet håndtert i politiske organer, jf bestemmelsene om habilitet i forvaltningsloven?*
- e) Er det foretatt en tilstrekkelig avgrensning mellom de deler av VOKKS-konsernet som har monopol for sine områder mot de konkurranseutsatte deler av konsernet?*

Kontrollutvalgets møte 16/6-14:

- Oppfølging av saken og tilbakemelding fra kontrollutvalget i Etnedal kommune vedr. spørsmål om risikovurderinger av VOKKS AS ble referert for utvalget (en av flere referatsaker).

Vurdering:

Forholdet mellom planlegging av selskapskontroll av VOKKS AS og planlegging av etterlevelse av felles eierskapspolitikk i Gjøvik-regionen:

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune har pr. d.d. engasjert seg i planlegging av to revisjonsprosjekter, som til en viss grad er overlappende. Dette gjør at denne saken må ses i sammenheng med den andre saken på sakslista (sak 29/14).

I sak 29/14 (revidert plan for etterlevelse av felles eierskapspolitikk) er det foreslått å velge VOKKS AS som selskap å vurdere opp mot etterlevelse av eierskapspolitikken. En slik kontroll ligger delvis inne i prosjektplanen for selskapskontroll i VOKKS AS, jf. problemstillingen a), b) og c).

Det som også kan tale for å avvente er at man gjennom det felles revisjonsprosjektet kan få ytterligere kunnskap om VOKKS AS, som kan benyttes i forbindelse med en videreføring.

Vedr. samarbeid med kontrollutvalget i Etnedal kommune og etterspurte risikovurderinger:

Som tidligere referert overfor kontrollutvalget har Etnedal kommune (v/revisor/kontrollutvalgs sekretær) hele vegen vært svært «dunkne» i forhold til å involvere seg i aktiviteter overfor VOKKS AS.

Vedtaket i kontrollutvalget i Etnedal kommune i deres møte den 12/5-14 ble derfor som forventet:

K-utvalget i Etnedal kommune ønsker ikke å delta i forespurt selskapskontroll av VOKKS AS, jf. fremlagt foranalyse fra Innlandet Revisjon IKS, og ønsker heller ikke å bruke begrensede tilsynsressurser ifht. de tre spørsmålene revisjonssjefen har fremstilt i sin e-post.

Som kjent har kontrollutvalget i Nordre Land kommune v/sekretær ved flere anledninger utfordret Etnedal og revisor/ku-sekretær på hvilke risikovurderinger som er gjort i forhold til VOKKS AS.

I saksfremlegget til saken i KU-Etnedal den 12/5-14 kommer det frem lite nytt omkring dette, ut over at revisjonssjefens/ku-sekretærens e-post av 20/2-14 er gjengitt. Oppsummert fremstår risikovurderingene som lite systematiske og tilfeldige. Noen helhetlig risikovurdering av selskapet synes ikke å være gjort, og man får ikke inntrykk av at dette spørsmålet har vært viet særlig drøfting i kontrollutvalget i Etnedal, ut over de momentene revisjonssjefens e-post.

Svar/oppfølging fra sekretær i kontrollutvalget i Nordre Land i e-post av 11/3-14 er ikke gjengitt overfor utvalget i Etnedal. Svaret er tidligere referert for kontrollutvalget i Nordre Land, men gjengis for ordens skyld under:

Hei Åge

Fint. Jeg tror også det er lurt å drøfte saken i kontrollutvalget, og ikke bare avvise henvendelsen administrativt slik det vel først var lagt opp til fra deg (og utvalgsleder). Spesielt viktig er det dersom det ikke foreligger noe god dokumentasjon på risikovurderingene som ligger bak at selskapet ikke er prioritert i kontrollutvalgets plan for selskapskontroll i Etnedal kommune.

Fint at dere har møte allerede den 19/3. Jeg ser av en tidligere e-post at man ikke ønsket å «sette et eget ku-møte» for å drøfte saken. For å rydde evt. misforståelser av vegen har det aldri vært meningen fra min side at det måtte settes et eget møte, tvert i

mot. Det er jo ingen hastesak. Og hadde dere et ordinært møte den 19/3, så passet det vel ganske greit da....

Tillit vs. kontroll:

Jeg synes dere bør drøfte dette med tillit i kontrollutvalget. Det er mulig jeg tolker litt mer enn nødvendig i det du har skrevet så langt, men sitter med en oppfatning av at du/dere har svært stor tillit til VOKKS AS og deres ledelse. Min antakelse er at et slikt utgangspunkt fort påvirker risikovurderingene og viljen til å tittle de i kortene. Dette er ikke noe ukjent fenomen, særlig ikke når det gjelder store selskaper med flinke folk i ledelsen, gode politiske kontakter mv. I tillegg er båndene gjerne tettere og tilliten større i mindre kommuner.

At VOKKS AS har en dyktig ledelse er noe vi alle har inntrykk av, også undertegnede og kontrollutvalget i Nordre Land. Også vi har i utgangspunktet stor tillit til selskapet og deres ledelse, men velger altså likevel å ta diskusjonen om å se de i kortene. Etter mitt syn er det vel dette som representerer den største forskjellen mellom kontrollutvalgene i Nordre Land og Etnedal inkl. deres sekretariater og revisorer i dag.

Vedr. eierstyring:

Jeg skummet gjennom tidligere mail-korrespondanse mellom oss i saken og ser du mener at «KS sine anbefalinger for god eierstyring ikke er aktuelle for VOKKS AS». Det er mulig du legger noe annet i det enn meg, men at anbefalingene er gjeldende for kommunenes håndtering av sitt eierskap i aksjeselskaper er det vel ingen tvil om. Slik vil også anbefalingene slå inn i et selskap som VOKKS AS, og er (etter mitt syn) derfor i høyeste grad relevante å benytte dersom man skal se på eierstyringen av VOKKS AS.

Jeg ser også at du mener eierne må kunne velge styrerepresentanter fra kommunestyret for å ha «politisk kontroll på selskapet».

Politisk kontroll med eierskapet skal vel ikke utøves i styret? Her tenker vi åpenbart ulikt.

Jeg nevner ikke dette for at vi skal ta diskusjonene om dette nå, men oppfordrer deg til å reflektere litt rundt dine egne synspunkter.

Avsluttende kommentar:

Da avventer vi behandlingen i kontrollutvalget i Etnedal kommune den 19/3. Jeg ser at dine argumenter gjennomgående er negative til å innlede noe samarbeid omkring VOKKS AS, så beslutningen i kontrollutvalget i Etnedal er vel ikke så spennende i så måte. Derimot er jeg, som tidligere nevnt, veldig opptatt av å få dokumentert risikovurderingene som er gjort slik at vi kan stå «fjellstøtt» dersom vi, mot formodning, skulle bli avkrevd det på et tidspunkt. Jeg håper derfor på en grundig tilbakemelding på dette punktet.

Denne e-posten er sendt leder av kontrollutvalget i Nordre Land kommune og Innlandet Revisjon IKS, som alle har interesse av å følge med i dialogen omkring et mulig samarbeid mellom kontrollutvalgene om VOKKS AS.

Med hilsen

Kjetil Solbrækken
utvalgssekretær
tlf. 995 77 903

VEDLEGG 1

Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune

Møte: 02/ 2014
Sak: 05-06-/2014

Til
Kontrollutvalget i Etnedal

MØTEBOK KONTROLLUTVALGET I ETNEDAL

Møtested: Møterom Hafsen
Møtedato: Mandag 12.mai 2014
Møtetidspunkt: Kl. 09.00-11.00

Følgende deltok fra Etnedal kommune i møtet:

Torgun Thon Hagaseth - leder av K-utvalget
Ola Klevgård - medlem

Kai Egil Bachèr - rådmann, til stede under behandling av sak 05/2014
Anne Kari Ranheim - kommuneleder tilstede under sak 05/2014
Reidun Espeseth - økonomisjef, til stede under behandling av sak 05/2014

Åge Sandsengen - revisjonssjef Kommunerevisjon IKS
Stine Rogne - revisor Kommunerevisjon IKS

Reidar Schlytter - Kontrollutvalgssekretariat

Fravær:
Hanne Byfuglien - nestleder

Innkalling, godkjent enstemmig.

Møtebok fra fellesmøte 1.11.2013, godkjent enstemmig.

Møtebok 10.12.2013, godkjent enstemmig.

Møtebok fra fellesmøte 19.3.2014, godkjent enstemmig.

Neste møte, etter nærmere avtale.

Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune

Sak 06/2014 Eventuell selskapskontroll av VOKKS AS

Bakgrunn for saken

Saksopplysningene ble fremlagt til kontrollutvalget som unntatt offentlighet for drøfting under diskusjonssaker for mulig selskaps- og/eller forvaltningsrevisjon. Under drøftingen ble spørsmålet om selskapskontroll av VOKKS AS behandlet og etablert som egen sak.

Kontrollutvalget i Etnedal fikk henvendelse fra kontrollutvalget i Nordre Land kommune den 13.februar 2014 om et mulig samarbeid med selskaps- og/eller forvaltningsrevisjon av VOKKS AS. Revisjonssjefen drøftet henvendelsen med leder av kontrollutvalget 27.februar, og det ble besluttet at saken skulle drøftes på et kontrollutvalgsmøte.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune har i møte 10.februar 2014 behandlet en foranalyse de hadde bestilt av Innlandet Revisjon IKS på om det bør gjennomføres en selskapskontroll av VOKKS AS generelt og eventuelt forvaltningsrevisjon av virksomheten i VOKKS AS. K-utv i Nordre Land gjorde følgende vedtak:

Planleggingen av selskapskontroll i VOKKS AS videreføres slik:

- ***Innlandet Revisjon IKS bes om å lage en prosjektplan med bakgrunn i den fremlagte foranalysen.***
- ***Det gjøres en henvendelse til kontrollutvalget i Etnedal kommune der det inviteres til samarbeid om en eventuell selskapskontroll i VOKKS AS.***

Foranalysen fra Innlandet Revisjon IKS fulgte med i henvendelsen fra k-utv i Nordre Land 13.februar 2014. Følgende hovedmomenter kan trekkes frem fra foranalysen:

- VOKKS AS er eid av Nordre Land kommune med 2/3 og Etnedal kommune med 1/3 av aksjene.
- Da VOKKS ble aksjeselskap og eierandelene ble omsettelige valgte Gjøvik i 2000 å selge sine aksjer til de andre kommunene. Aksjene ble videresolgt til AS Kistefos Træsliberi som etter 2 år solgte seg ut igjen sammen med Søndre Land kommune til dagens eiere.
- Vedtektene ble revidert i 2010, og har følgende formål (§3): «*Selskapets formål er å drive energiforsyning, samt alt som hermed står i forbindelse, herunder investering og deltagelse i andre selskaper med tilsvarende virksomhet.*»
- VOKKS AS er morselskap for et konsern med følgende 100 prosent eide datterselskaper:
 - VOKKS Nett AS, som står for distribusjon av elektrisk kraft i selskapets konsesjonsområde,
 - VOKKS Kraft AS som driver med kraftomsetning og produksjon av elektrisk kraft i lokale småkraftverk
 - VOKKS Installasjon AS som driver med installasjonsvirksomhet.
- Selskapet ledes av adm dir Arne Nybråten. Styreleder er ordfører i Etnedal Jan Arild Berg, mens ordfører i Nordre Land Liv Solveig Alfstad er nestleder i styret. I tillegg til disse er fire styreplasser besatt av aktive kommunepolitikere fra Nordre Land og Etnedal.

Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune

-
- **Følgende forhold taler etter Innlandet Revisjon IKS for å foreta en selskapskontroll rettet mot VOKKS AS:**
 - Selskapet er prioritert i Plan for selskapskontroll 2012-2015.
 - Selskapet forvalter betydelige verdier i kraft av kapital, arbeidsplasser, energileverandør og for øvrig som bidragsyter til lokalt/regionalt næringsliv. Selskapet representerer sannsynligvis den største pengemessige verdien for Nordre Land kommune (utenom kommunens egen virksomhet).
 - Selskapet har ikke vært gjenstand for selskapskontroll tidligere (jf ordfører Alfstad).
 - **Følgende forhold taler etter Innlandet Revisjon IKS mot å foreta en selskapskontroll rettet mot VOKKS AS:**
 - Kommunestyret har ikke pekt ut VOKKS med hensyn til oppfølging av kommunens eierskap i selskapet.
 - **Skisserte innfallsvinkler fra Innlandet Revisjon IKS er bl.a :**
 1. Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser ?
 2. Er engasjementet på Synnfjell Øst AS i samsvar med formålet til VOKKS AS ?
 3. Er sammensetningen av styret i VOKKS AS slik at det gir styret grunnlag for å utføre sitt virke som et profesjonelt organ, spesielt når styreverene innehas av aktive politikere fra Nordre Land og Etnedal, og spesielt at leder/nestleder utgjøres av de to ordførerne i kommunene.
 - Innlandet Revisjon IKS har skissert en kostnadsramme for del 1. på kr 150.000 og inntil kr 100.000 for hver av de to andre.

For øvrig vises til foranalysen i sin helhet, som fulgte som vedlegg til kontrollutvalget.

Det vises for øvrig til foreløpig tilbakemelding fra revisjonssjefen i Kommunerevisjon IKS til kontrollutvalgssekretariatet i Nordre Land kommune pr e-post 20.februar 2014, e-posten er tatt inn i sin helhet nedenfor::

Fra: Åge Sandsengen

Sendt: 20. februar 2014 22:38

Til: 'Kjetil Solbrækken'

Emne: SV: Selskapskontroll VOKKS AS - samarbeid med Etnedal

Hei Kjetil !

Sender følgende foreløpige tilbakemelding, så kan du tenke litt frem til vi tar en samtale neste uke.

Ad forespørselen:

K-utv i Etnedal har ikke satt selskapskontroll av VOKKS AS på dagsorden, det er heller ikke drøftet spesielt behovet for dette ut over at selskapet er nevnt.

Til foranalysen

Ifht selskapskontroll er vi opptatt av at vi ut fra en risikovurdering av selskapet skal mene at det er vesentlige kritikkverdige (forbedringer) som tilsier at vi skal bruke begrensede tilsynsressurser på kontrolltiltak. Ifht VOKKS AS og oversendt foranalyse har jeg umiddelbart følgende kommentarer:

Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune

Til punkt 3.1 om selskapskontroll

- Argumentene som er listet opp for selskapskontroll er ikke veldig overbevisende. Ifht momenter som taler i mot tenker jeg i tillegg på at jeg:
 - oppfatter at VOKKS har relativt aktive eiere med en aktiv styreformann v/ordfører fra Etnedal,
 - eierne har endret vedtektene senest i 2010 (tilsier at de har fokus på eierskap),
 - eierne kjøpte ut Søndre Land fra eierskapet så sendt som midt på 2000 tallet, viser aktivt eierskap
 - eierne krever utbytte fra VOKKS.
 - I tillegg har selskapet en relativt dyktig og godt ansett daglig leder.

Til pkt 3.3 mulige innfallsvinkler

- Synnfjell Øst AS; Jeg lukter at engasjementet i Synnfjell Øst AS er en bevisst strategi for å utvikle aktiviteten ved å få nye hytteområder de kan etablere strømnett, strømsalg og øvrig infrastruktur i fjellet. Men selskapet bør gå med overskudd, og det kan være et spørsmål ifht risiko.
- VOKKS Installasjon AS; dette er et eget selskap og jeg forutsetter at dette er fysisk adskilt fra de øvrige selskapene. Men ettersom dette er et datterselskap vil jeg anta at selskapet kjøper deler av sine tjenester fra morselskapet, uten at jeg tror man skal påpeke dette som kritikkverdig ifht KS sin anbefaling om eierskap. Det viktige er at prisingen mellom selskapene følger et «armlengdeprinsipp». Men man burde kanskje gjort en nærmere vurdering av egenkapitalen i dette selskapet og om det er riktig at dette eies av VOKKS AS eller om det burde selges. Hvem er styremedlemmer og hvilke krav stilles til selskapet ifht utbytte.
- Ad problemstillingen om VOKKS AS har skilt monopol (dvs nettvirksomheten) fysisk fra konkurranseutsatt virksomhet i VOKKS (dvs kraftomsetning, Installasjon, bredbåndsutbygging osv) er ikke et juridisk krav selv om dette anbefales fra KS sin anbefaling om kommunalt eierskap. For et selskap som VOKKS er det viktig at det er dokumentert god kostnadsfordeling (armlengdeprinsipp) mellom disse virksomhetsområdene (selskapene). Jeg ville ikke fokusert på at dette skulle fysisk skilles, da VOKKS er for lite selskap til dette.
 - Ifht VOKKS AS som konsern, så kunne man heller vurdert hensiktsmessigheten av å ha så mange selskaper når dette trolig ikke er gjennomført fysisk.
- VOKKS AS Nett; er kunne man gjort en vurdering av om nettvirksomheten bare blir belastet med kostnader som er nødvendige for nett og at ikke kraftomsetningskostnader med salg- og markedsføring også belastes nett (dette kan man vel drøfte om er forvaltningsrevisjon – men det kan tas som eierskapskontroll). Hva man kaller dette er ikke så farlig, man kan ta alt i en rapport uansett.

Til pkt 3.3. C – oppfølging av roller

- Jeg mener at KS sine anbefalinger for god eierstyring ikke er aktuell for VOKKS AS. Eierne må kunne velge styremedlemmer blant kommunestyremedlemmer for å ha politisk kontroll på selskapet, men valget bør bygge på kraftkompetanse og ikke politisk premiering.
- Jeg ser få om i det hele tatt noen situasjoner der det kan være vanskelig å håndtere saker vedrørende VOKKS i kommunestyret på grunn av inhabilitet pga at man er kommunestyremedlem (ordfører) og styremedlem eller styreleder i selskapet. Dette fordi VOKKS tilnærmet aldri har slike saker i kommunestyret, jeg ser ikke helt hvilke saker dette skulle være. Anbefaling nr 14 ville jeg ikke brukt ifht dette spørsmålet, fordi det er viktig at bl.a Etnedal kommune som eier har kontroll med selskapet og i den grad et

Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune

kommunestyremedlem har kompetansen ser jeg ingen ulempe – men det krever kompetanse (hva nå det er II).

For øvrig -

- K-utv i Etnedal har ikke eget budsjett til å kjøpe forvaltningsrevisjon av Innlandet Revisjon IKS. Budsjettmidlene til Etnedal sitter nok i Kommunerevisjon IKS.
- Det er også slik at k-utv i Etnedal kan bestille en kontroll av VOKKS AS, men da går den til Kommunerevisjon IKS, og i så fall må vi gjennomføre dette selv eller vi kan kjøpe tjenesten fra Innlandet Revisjon IKS. Hvis vi skal kjøpe tjenesten vil nok vi stille spesifikke krav til hva en slik kontroll skal omfatte, og jeg tror ikke vi bestiller en eierskapskontroll uten at man spisser dette på de områdene vi tror det kan være høy risiko for vesentlige kritikkverdige forhold.

Revisjonssjefen i Kommunerevisjon IKS viser for øvrig til følgende forhold:

- Etnedal kommune har vist aktivt eierskap gjennom oppkjøpet av aksjene i VOKKS AS sammen med Nordre Land kommune i perioden 2003-2005. I denne prosessen jobbet ordfører og rådmann godt sammen.
- Etnedal kommune drøftet utbyttepolitikken og eierskapet i VOKKS AS jevnlig, og rådmann jobber tett sammen med ordfører i disse sakene.
- VOKKS AS er tidligere vært del av overordnet risikoanalyse ifht selskaps- eller forvaltningsrevisjon, men det har ikke foreligget opplysninger som tilsier behov for nærmere kontrolltiltak.
- I januar 2014 deltok revisjonssjefen i Kommunerevisjon IKS i møte med styret og daglig leder i VOKKS AS om selskapets virksomhet med en gjennomgang av selskapets historie, formål og fremtidige strategier.

Vurdering

Kontrollutvalget støtter revisjonen sin vurdering av at selskapskontroll skal betinge at risikovurdering av selskapet tilsier at det er vesentlige kritikkverdige eller –forbedringer. Begrensede tilsynsressurser bør ikke benyttes til generelle kontrolltiltak uten nødvendige indikasjoner på forhånd.

Revisjonens vurderinger tilsier at det ikke forventes vesentlige kritikkverdige forhold i VOKKS AS, som kunne forbedres gjennom selskapskontroll eller forvaltningsrevisjon. Revisjonssjefen har antydnet følgende områder i sin e-post av 20.02.2014 som kunne være av interesse å fått belyst nærmere:

1. VOKKS Installasjon AS;
 - Organisering av selskapet ifht VOKKS AS og eventuelt internprising av tjenester.
 - Hvorfor driver VOKKS AS en slik virksomhet i konkurranse med private eiere ?
 - Hva er formålet med selskapet ?
2. Dokumentasjon på at nettvirksomheten i VOKKS AS Nett ikke belastes med andre kostnader enn de som reelt tilhører overføringsvirksomheten, dvs at det ikke foregår kryssubsidiering.
3. Hvorfor er VOKKS et konsern, og ikke i større grad avdelinger i VOKKS AS ?

Kontrollutvalget mener at de vurderinger som fremkommer i foranalysen fra Innlandet Revisjon IKS, sammen med opplysninger fra revisjonssjefen i Kommunerevisjon IKS, tilsier at det ikke bør prioriteres kontroll- og tilsynsressurser til selskapskontroll av VOKKS AS. Kontrollutvalget mener momentene 1 til 3 fra revisjonssjefen er interessante, men mener at spørsmål 1 og 2 i alle hovedsak er drøftet av de formelle organer, og at dette tilsier at man ikke bør gjøre tilsyn på dette grunnlaget i 2014.

Møtebok for kontrollutvalget i Etnedal kommune

Sekretariatets forslag til vedtak:

K-utvalget i Etnedal kommune ønsker ikke å delta i forespurt selskapskontroll av VOKKS AS jf fremlagt foranalyse fra Innlandet Revisjon IKS, og ønsker heller ikke å bruke begrensede tilsynsressurser ifht de tre spørsmålene revisjonssjefen har fremstilt i sin e-post. .

Kontrollutvalgets vedtak, enstemmig:

Som forslag.

Orienteringssak:

- Revisjonssjefens erklæring om uavhengighet og habilitet ble tatt til etterretning.

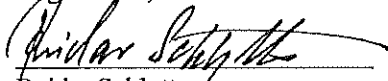
Diskusjonssaker:

- Kontroll og tilsyn: Mulig forvaltningsrevisjonsprosjekter i Etnedal.

Møtet var lukket med hjemmel i koml. § 31, jf. offl. § 24.

Sakene som ble drøftet ble løst ved at Kommunerevisjon IKS ble bedt om å innhente noen opplysninger innen noen emner og at spørsmålet om selskapskontroll av VOKKS AS skulle settes opp som egen sak 6-2013 med vedtak.

Begnadalen, 22.mai 2014

Reidar Schlytter
Kontrollutvalgssekretariat

Kopi sendt: Ordfører og rådmann

Møtebok godkjent:

Etnedal

Torgun Thon Hagaseth

Hanne Byfuglien

Ola Klevgård

Innlandet Revisjon IKS

VEDLEGG 2

Prosjektplan

-

Selskapskontroll

Vokks AS

Prosjektnummer	10251
Vedtak kontrollutvalget	10.2.14
Dato utarbeidet	13.03.2014
Utarbeidet av	Kristian Lein og Anne Live Jensvoll

1. INNLEDNING

Kontrollutvalget i Nordre Land fattet i sitt møte 2. desember 2013 følgende vedtak: «Innlandet Revisjon IKS bes om å gjennomføre en forundersøkelse der formålet er å innhente informasjon om selskapet og komme med forslag til mulige innfallsvinkler til en eventuell selskapskontroll av VOKKS AS.»

Kontrollutvalget i Nordre Land kommune behandlet foranalysen i møte den 10. februar 2014 som sak 02/2014. I møtet ble det vedtatt å be Innlandet Revisjon IKS om å lage en prosjektplan med bakgrunn i den fremlagte foranalysen.

Det ble i samme møte vedtatt å gjøre en henvendelse til kontrollutvalget i Etnedal kommune der det inviteres til samarbeid om en eventuell selskapskontroll i VOKKS AS.

2. PROBLEMSTILLINGER OG REVISJONSKRITERIER

Prosjektet legger til grunn problemstillinger/underproblemstillinger slik de framkommer i foranalysen¹:

- a) Fører kommunen kontroll med sine eierinteresser?
 - Har kommunen etablert rutiner for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser?
 - Er rutinene gode nok, og blir de fulgt?

¹ Noe omarbeidet og i noe annen rekkefølge.

- b) Utøves kommunens eierinteresser i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?
- c) Hvordan er sammensetningen av styret i VOKKS AS i lys av vedtekter, kommunens vedtatte eierskapspolitikk og KS' anbefalinger?
- d) Hvordan blir saker angående VOKKS-konsernet håndtert i politiske organer, jf bestemmelsene om habilitet i forvaltningsloven?
- e) Er det foretatt en tilstrekkelig avgrensning mellom de deler av VOKKS-konsernet som har monopol for sine områder mot de konkurranseutsatte deler av konsernet?

Revisjonskriterier er krav eller forventninger som funnene i selskapskontrollen skal vurderes opp mot. Kriteriene skal være utledet fra autoritative kilder innenfor det reviderte området, og kan eksempelvis være lovverk, politiske vedtak mv. I denne selskapskontrollen har vi fem problemstillinger som skal besvares. Detaljerte revisjonskriterier for den enkelte hovedproblemstilling med eventuelle underproblemstillinger vil bli utledet i første fase av selskapskontrollen.

Revisjonskriterier for problemstilling a) er hentet fra kommuneloven. Ifølge kommuneloven § 77 så skal kontrollutvalget «*påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.*» Forskrift om kontrollutvalg fastsetter nærmere regler om selskapskontrollen i kap. 6 (§§ 13 – 15). Det framgår imidlertid ikke i disse bestemmelsene normer for hvordan en kommune skal ivareta eierinteressene sine.

Nordre Land kommune har gjennom en felles eiermelding for kommunene i Gjøvik, Toten, Land-regionen vedtatt felles eierskapspolitikk med de andre kommunene i regionen. Revisjonen vil også undersøke om kommunen har etablert mer spesifikke rutiner knyttet til dette selskapet. Under problemstilling a) vil revisjonen finne de føringer kommunen har vedtatt for oppfølging og evaluering av sine eierinteresser og vurdere praksis opp mot dette.

Når det gjelder om eierinteressen blir utøvd i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger, er det de vedtak eller føringer kommunestyret har gitt som er revisjonskriteriet. Hva angår «*etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse*» i problemstilling b) vil vi i hovedsak legge til grunn KS' Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll med kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak.

Selskapets vedtekter, kommunens eierskapspolitikk, forvaltningslov og den nevnte anbefalingen fra KS vil danne utgangspunkt for revisjonskriterier for problemstilling c) og d). Politikerne sitter «tett på» i VOKKS, ved at politikere innehar alle styreplassene bortsett fra de to ansattrepresentantene². Spørsmålet er blant annet om de kan ivareta alle styrets roller på en fornuftig måte, f.eks. kontrollfunksjonen. Dessuten krever det oppmerksomhet å håndtere saker vedrørende VOKKS i kommunestyret på grunn av inhabilitet. Endringene i forvaltningsloven som trådte i kraft fra 1. november 2011 førte til at ingen folkevalgte skal håndtere saker i kommunestyret som gjelder et selskap der de selv er styremedlem. Vi vil også trekke inn KS Bedrift sine styrevettsregler som bl.a sier at styrerepresentanter ikke bør møte på generalforsamlingen som eierrepresentant.

² Gjelder styrerepresentantene utpekt av Nordre Land kommune.

Vedtektene til VOKKS AS og aksjonæravtale vil utgjøre de viktigste revisjonskriterier for problemstilling e). Regelverket som begrenser muligheten for offentlig støtte (herunder kryssubsidiering) kan være relevant som kriterium i sammenheng med problemstilling f)³. KS' anbefaling tar også for seg spørsmålet om skille mellom monopol og konkurranseutsatt virksomhet.

3. METODE

For delprosjekt a) og b) tar vi som utgangspunkt at det lages et opplegg for eierskapskontroll etter forbilde fra Kommunerevisorforbundets veileder («Selskapskontroll – fra a til å - "Praktisk veileder»»). I foreliggende prosjekt gjøres en praktisk tilpasning i forhold til veilederen der vi tar hensyn til selskapets størrelse og organisering. Det tas utgangspunkt at styreleder fyller ut en egenerklæring om ulike forhold som går på utøvelse av eierskap og drift av selskapet. I egenerklæringen vil det stilles spørsmål og bes om dokumentasjon knyttet til blant annet følgende forhold:

- styring av selskapet, herunder fullmakter, internkontroll, etc
- regnskapsrutiner
- risikovurderinger
- om styrerepresentantene har andre goder enn vanlig godtgjørelse
- om selskapet støtter ulike «gode» offentlige prosjekter

Erklæringen vil i neste omgang danne utgangspunkt for intervju med styreleder og daglig leder. Det kan også være aktuelt å intervju kommunen(e)s eierrepresentanter⁴.

I utgangspunktet ser vi for oss å begrense kontrollen til morselskap/konsernleddet, og at vi ikke eksplisitt går inn i datterselskapene.

For delprosjekt c) og d) vil det, i tillegg til gjennomgang av regelverk og øvrige revisjonskriterier, særlig være relevant å gå gjennom alle politiske saker der sieder ved eierskapet til Vokks AS er blitt behandlet i formannskap og kommunestyre. Dette gjelder i tillegg til de årlige eierskapsmeldingene også egne saker som er fremmet. Vi vil også hente inn protokoller fra generalforsamlinger, og evt eiermøter. Det kan også være aktuelt å hente inn protokoller fra styremøter ettersom ordførerne sitter i styret for Vokks AS, men dette må avklares underveis.

For delprosjekt c) og d) vil det være nødvendig å foreta en avgrensning mht hvor lang tidsperiode en skal undersøke. Vi tenker i utgangspunkt en periode på 3-5 år (siste år 2013).

I delprosjekt e) vil det måtte foretas en fortolkning av regelverket som begrenser muligheten for offentlig støtte opp mot det foreliggende tilfellet. I tillegg vil vi måtte se på regnskapene for de ulike delene av konsernet, for å kunne si noe nærmere hvorvidt det faktisk foreligger en form for intern kryssubsidiering.

³ EØS artikkel 61.

⁴ Både Nordre Land og Etnedal hvis begge kommuner går sammen om selskapskontrollen.

4. GJENNOMFØRING

Vi legger til grunn at en eventuell selskapskontroll, vil kunne sluttføres i løpet av 2014. Vi vil sannsynligvis arbeide med flere problemstillinger parallelt ettersom både kriteriegrunnlag, dokumenter og intervjuobjekter «overlapper» mellom de ulike problemstillingene.

Samlet økonomisk ramme for det prosjektet som beskrives foran vil ligge på ca kr 300 000,-. Ettersom det foreløpig ikke er avklart om Etnedal kommune vil delta i selskapskontrollen, forstår vi det slik at det ikke er avklart at om alle delprosjektene ønskes gjennomført. Hvis det blir konkludert om at prosjektet skal reduseres i omfang ber vi om å få komme tilbake med en revidert prosjektplan.

Nordre Land kommune**REVIDERT PROSJEKTPLAN: ETTERLEVELSE AV FELLES
EIERSKAPSPOLITIKK I GJØVIKREGIONEN**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Revidert prosjektplan (Innlandet Revisjon IKS, datert 20/6-14) Vedlegg 1

FORSLAG TIL VEDTAK:

Revidert prosjektplan tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Kontrollutvalgene i de fem kommunene i Gjøvikregionen fattet vinteren 2013/2014 likelydende vedtak om «å samarbeide om et felles revisjonsprosjekt der formålet er å evaluere etterlevelsen av de fem kommunenes eierskapspolitikk».

Med bakgrunn i vedtakene utarbeidet Innlandet Revisjon IKS en prosjektplan som ble lagt frem for kontrollutvalgene første halvår 2014.

Kontrollutvalget behandlet planen i sitt møte den 28/4-14 der det ble fattet slikt vedtak (sak 28/14):

1. *Innlandet Revisjon IKS bes om å gjennomføre revisjonsprosjektet i tråd med den fremlagte prosjektplanen. Det forutsettes deltakelse fra de øvrige kontrollutvalgene i Gjøvikregionen.*
2. *Etter forslag fra kontrollutvalget i Søndre Land kommune innarbeides Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS i prosjektplanen.*
3. *Kostnadene til revisjonsprosjektet deles likt mellom de fem kommunene, med unntak av medgått tid til kontroll av felles eide selskaper som fordeles etter eierandel.*

I forbindelse med behandlingen i kontrollutvalget i Vestre Toten kommune ble det bedt om noen tillegg. Endringene/tilleggene som ble foreslått var ikke av en slik art at det ble vurdert som nødvendig å ta en ny runde i kontrollutvalgene mht. innholdet i revisjonen. Den reviderte prosjektplanen legges dermed kun frem som en orienteringssak.

Nedenfor er vedtaket i kontrollutvalget i Vestre Toten kommune gjengitt i sin helhet:

- 1. Innlandet Revisjon IKS bes om å gjennomføre revisjonsprosjektet med utgangspunkt i den fremlagte prosjektplanen. Det bes om at kommunens «case» i prosjektet endres fra Raufoss Industripark III AS til Vestre Toten Rådhus AS. Det bes videre om at følgende problemstillinger innarbeides i prosjektet (i tillegg til de øvrige problemstillingene):**
 - *Har rådmannen sørget for at en person i sin administrasjon har oversikt over selskapene kommunen er medeier i og kan gi svar på spørsmål? (I selskaper der flere av kommunene i regionen er medeiere kan rådmennene fordele et hovedansvar mellom seg.)*
 - *Setter styret opp en årlig plan for sitt arbeid herunder evaluering av seg selv og daglig leder? Gis det i den forbindelse en tilbakemelding til valgkomiteen, hvor det framgår hvilken kompetanse det er behov for i styret?*
 - *Avholder kommunen kurs (i starten av hver valgperiode) i styrearbeid for styremedlemmer i sine selskaper, og opplæring i eierskapsstyring for sine politikere.*
- 2. Kostnadene til revisjonsprosjektet deles likt mellom de fem kommunene, med unntak av medgått tid til kontroll av felles eide selskaper som fordeles etter eierandel.**
- 3. Revidert prosjektplan legges frem for alle de fem kontrollutvalgene til orientering.**

Ressursbruken for prosjektet ble opprinnelig anslått til totalt ca. 400 timer. Tidsanslaget er nå oppjustert til 500 timer, grunnet endringene som er gjort i planfasen. Selv om prosjektet utgangspunktet er lagt opp relativt likt i alle de fem kommunene, kan ressursbruken variere mellom kommunene. Det overlates til Innlandet Revisjon IKS å føre tid på hver enkelt kommune, eventuelt fordele medgått tid mellom de fem kommunene/kontrollutvalgene der dette må baseres på skjønn. Prosjektet er planlagt gjennomført høsten 2014.

VEDLEGG

KO - SAK 29/14

Prosjektplan

(revidert)

ETTERLEVELSE AV FELLES
EIERSKAPSPOLITIKK I GJØVIK-
REGIONEN

Rev

Innlandet Revisjon IKS

1. INNLEDNING

Kontrollutvalgene i de fem kommunene i Gjøvik-regionen fattet likelydende vedtak om «å samarbeide om et felles revisjonsprosjekt der formålet er å evaluere etterlevelsen av de fem kommunenes eierskapspolitikk». Det vises her til vedtak i KU Gjøvik (13/12-13), KU Østre Toten (17/2-14), KU Vestre Toten (23/9-13), KU Nordre Land (17/6-13) og KU Søndre Land (18/2-14).

Med bakgrunn i vedtakene ble Innlandet Revisjon IKS bedt om å lage en prosjektplan for gjennomføring av revisjonsprosjektet.

Kontrollutvalget i Østre Toten kommune hadde følgende tillegg i sitt vedtak:

Det forutsettes at revisjonsprosjektet sikrer at pkt. 3 i kommunestyrets vedtak i f.m. revisjonsrapporten om Østre Toten Eiendomsselskap AS blir fulgt opp (k.sak 04/2014):

«Kommunestyret ber kontrollutvalget følge opp at kommunens vedtatte eierskapspolitikk og eierstrategi etterleves i forhold til selskapet. Det bes spesielt om fokus på valg, oppnevning og sammensetning av styret, selskapets rapportering til eier/kommunestyret og eiers/ordførers rolle i forhold til selskapet.»

Kontrollutvalgssekretariatet antok at det også i de øvrige kommunene må velges ut ett eller flere selskaper jf. brev datert 24/2-14.

Prosjektplanen ble lagt fram for alle kontrollutvalgene til godkjenning før igangsetting. Den ble behandlet i møter i de respektive kontrollutvalgene i perioden april – juni 2014. Behandlingen medførte noen endringer i forhold til den framlagte prosjektplanen. I foreliggende versjon er disse endringene innarbeidet.

2. KORT OM DEN FELLES EIERSKAPSPOLITIKKEN

Kommunene i Gjøvik-regionen har siden 2009 laget Eiermeldinger årlig. Den siste, som er for 2012, ble behandlet av kommunestyrene i fire av de fem kommunene på slutten av 2013. Søndre Land behandlet eierskapsmeldingen i kommunestyremøte 7/4-14.

Meldingene er laget etter felles «mal», men er tilpasset den enkelte kommune. Bare de selskaper kommunen har eierandeler i er omtalt i kommunens Eiermelding, noe som betyr at kun de selskapene hvor alle kommunene er eiere er omtalt i alle meldinger. Omtalen av hvert selskap er ganske kortfattet, og beskriver primært formål, ledelse/styre, eiersammensetning og økonomiske nøkkeltall. I tillegg er det tatt inn en kort «vurdering av selskapet i forhold til spesielle utfordringer eller lignende».

Kapitlene *innledning* og *politisk/juridisk styringsgrunnlag* er felles for alle kommuner. Her blir det skilt mellom begrepene eierskapspolitikk og eierskapsstrategi:

«Med eierskapspolitikk forstås de overordnede premisser som kommunene har lagt til grunn for forvaltningen av sine selskaper og eierandeler. Dette refererer seg til hva slags systemer, retningslinjer og rutiner kommunene har for utøvelse av sitt eierskap. Dette omfatter blant annet rutiner for rapportering, premisser for valg av styremedlemmer, vurderinger for valg av selskapsorganisering osv. Eierskapspolitikken som framgår av eierskapsmeldingen, utgjør rammeverket for kommunens eierstyring.»

Eierstrategier defineres som *«den politikk kommunen har overfor de ulike selskapene for å sikre at selskapene ivaretar de målsettingene som eierne har satt»*. Den felles eierskapsmeldingen inneholder ikke eierstrategier, men det anbefales at dette gjøres (jf s 4): *«Kommunene har utarbeidet eierskapspolitikken, og bør som et neste skritt vurdere å utarbeide eierstrategier for de enkelte selskaper.»*

Nedenfor gjengir vi de fem kommunenes felles eierskapspolitikk¹:

«Dette må eierne passe på:

- For å sikre god eierstyring skal kommunen gjennom representantskap og generalforsamling avklare strategiske og sentrale spørsmål med selskapets styre.*
- Kommunen skal vurdere om det er behov for å avklare sentrale målsettinger med alle eller deler av de øvrige eiere for å sikre langsiktig forutsigbar drift og utvikling i form av eieravtaler.*
- I alle selskaper med vesentlig økonomisk eller politisk interesse skal det avholdes eiermøter årlig. Eiermøte er selskapets arena for å drøfte felles strategi og utfordringer sammen med eierne. Her møtes selskapsstyret/-ledelse og eierne (representantskap/generalforsamling). Det anbefales å legge eiermøte i forkant av generalforsamling/representantskapsmøte.*
- Gjennom etablering av aksjonæravtaler/eieravtaler, eiermøter eller på annen måte må kommunen sikre at det i størst mulig grad er tverrpolitisk forankret den eierpolicy selskapene drives etter. Kommunens valgte eller nominerte eierrepresentanter skal representere kommunens syn.*
- Valg til styre bør skje etter arbeid fra en valgkomité. Valgkomiteen må ha et bevisst forhold til de nye habilitetsreglene. Valgkomiteen bør ha skriftlige retningslinjer som representantskap/generalforsamling har vedtatt.*

¹ Hentet fra side 8-10 i fellesdel av eierskapsmelding for 2012.

- *De som representerer kommunen i selskapenes representantskap/generalforsamling kan ha behov for avklaringer av vesentlige spørsmål. Dette gjøres ved en henvendelse til ordfører som drøfter dette med formannskapet og melder tilbake til representanten. Er det ikke tid til å konsultere formannskapet gir ordføreren tilbakemeldingen. Rådmannen bistår ordfører og kan svare på rent oppklarende spørsmål fra representanten.*
- *Rådmannen sørger for at en person i sin administrasjon har oversikt over selskapene kommunen er medeier i og kan gi svar på spørsmål. I selskaper der flere av kommunene i regionen er medeiere kan rådmennene fordele et hovedansvar mellom seg.*
- *I starten av hver valgperiode bør kommunen/-e avholde et kurs i styrearbeid for styremedlemmer i sine selskaper, og opplæring i eierskapsstyring for sine politikere.*
- *Kommunen bør tydelig skille kunde- og eierrollen i de selskaper en går inn i. Ryddighet på dette er også viktig der selskapet er opprettet kun for å løse kommunens/-enes oppgaver.*
- *For å sikre god drift i våre selskaper bør kommunen ha en klar og uttalt utbyttepolitikk som står fast over noe tid.*
- *Eierne i våre selskaper skal likebehandles i forhold til informasjon og annet.*
- *Åpningsbalansen i selskapet skal være tilpasset selskapets oppgaver og den strategi som ligger til grunn for opprettelsen av selskapet.*
- *Selskapets styre skal sammensettes ut fra den kompetanse selskapet trenger for å realisere sine mål. Politisk kompetanse kan være, men trenger ikke være en slik kompetanse, det avhenger av selskapets mål og situasjon.*

Dette må **styret** i selskapet passe på:

- *Kommunalt eide virksomheter skal legge til rette for åpenhet om sitt selskap i forhold til alle forhold det ikke av konkurransemessige hensyn må unntas offentlighet.*
- *For å sikre god selskapsstyring skal styre avklare strategiske og sentrale spørsmål med eier gjennom representantskap og generalforsamling. Styret har sammen med daglig leder ansvar for å utvikle og lede selskapet innenfor disse rammer.*
- *Det skal utarbeides en styreinstruks i alle selskaper med vesentlig virksomhet (antall ansatte/omsetning mv). Instruksen, som er et internt arbeidsdokument, utarbeides av styret.*
- *Alle kommunens selskaper skal ha en aktiv og bevisst holdning til etiske spørsmål, gjerne fastlagt i egne etiske retningslinjer.*

- *Styret bør tydelig skille kunde og eier. Ryddighet på dette er også viktig der selskapet er opprettet kun for å løse kommunens/-enes oppgaver.*
- *Eierne i selskapet skal likebehandles i forhold til informasjon og annet.*
- *Styret i kommunens selskaper setter opp en årlig plan for sitt arbeid herunder evaluering av seg selv og daglig leder. Samtidig bør styret sende en tilbakemelding til valgkomiteen, hvor det framgår hvilken kompetanse det er behov for i styret.*

3. MÅL, PROBLEMSTILLINGER OG FORVENTET NYTTE

Formålet med prosjektarbeidet er å evaluere etterlevelsen av de fem kommunenes eierskapspolitikk. Nytteverdien av prosjektet ligger primært i å bevisstgjøre kontrollutvalg og kommunestyre på kommunens ansvar som eier/medeier i selskaper. En kartlegging av i hvilken grad eierskapspolitikken etterleves med etterfølgende refleksjon rundt eierstyring kan bidra til å gjøre eierstyringen bedre og mer profesjonell.

Ut fra de enkelte punktene i eierskapspolitikken har vi formulert følgende problemstillinger:

1. *Har kommunene vurdert om det er behov for å avklare sentrale målsettinger i eieravtaler med alle eller deler av de øvrige eiere for å sikre langsiktig forutsigbar drift og utvikling?*
2. *Er det avholdt årlige eiermøter i selskaper med vesentlig økonomisk eller politisk interesse?*
3. *Er sentrale og strategiske spørsmål avklart med eierne gjennom representantskap/generalforsamling?*
4. *Er valg til styre foretatt etter arbeid fra en valgkomité, som har retningslinjer fastsatt av generalforsamling/representantskap?*
5. *Har rådmannen sørget for at en person i sin administrasjon har oversikt over selskapene kommunen er medeier i og kan gi svar på spørsmål?*
6. *Avholder kommunen kurs (i starten av hver valgperiode) i styrearbeid for styremedlemmer i sine selskaper, og opplæring i eierskapsstyring for sine politikere.*
7. *Har kommunene/styrene foretatt et skille mellom kunde- og eierrollen i selskapene?*
8. *Er det formulert utbyttepolitikk i selskapene?*
9. *På hvilken måte er det lagt vekt på kompetanse i sammensetningen av styrene i selskapene?*
10. *Er det lagt til rette for åpenhet om selskapene (overfor hhv eierne og offentligheten)?*
11. *Er det utarbeidet styreinstruks?*
12. *Har selskapene et bevisst forhold til etiske spørsmål, evt fastsatt i etiske retningslinjer?*
13. *Sikrer selskapene likebehandling av eierne i forhold til informasjon og annet?*
14. *Setter styret opp en årlig plan for sitt arbeid herunder evaluering av seg selv og daglig leder? Gis det i den forbindelse en tilbakemelding til valgkomiteen, hvor det framgår hvilken kompetanse det er behov for i styret?*

Den første og nest siste problemstillingen er kun aktuelle for selskaper med mer enn én eier. Punkt 2 om eiermøter er også mest aktuelt for selskaper som har flere eiere. Problemstilling 5, 6 og 14 er lagt til etter siste behandling i kontrollutvalgene.

Vi legger til grunn at det velges ut ett selskap for hver kommune for å undersøke etterlevelsen av eierskapspolitikken. Følgende selskaper hvor kun én av kommunene er eier/medeier vil omfattes av selskapskontrollen:

- AS Industribygg (100 prosent eid av Gjøvik kommune).
- Østre Toten Eiendomsselskap AS (100 prosent eid av Østre Toten kommune)².
- Vestre Toten Rådhus AS (100 prosent eid av Vestre Toten kommune).
- VOKKS AS (66,6 prosent eid av Nordre Land kommune).
- Sølve AS (100 prosent eid av Søndre Land kommune).

Ettersom noen av de viktigste/største kommunalt eide selskapene i regionen eies i felleskap av to eller flere kommuner³, så mener vi det vil være riktig også å se på etterlevelsen av eierskapspolitikken overfor noen av disse. For å bidra til at nytten av prosjektet blir noenlunde lik for alle kommuner, så vil arbeidet omfatte følgende selskaper hvor alle de fem kommunene er medeiere:

- Topro AS
- GLT-Avfall IKS

Etter ønske fra kontrollutvalgene i Søndre Land og Nordre Land vil også Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS bli omfattet av selskapskontrollen. Dette selskapet eies 50/50 av de to kommunene.

Det vil kunne oppstå behov for å endre formuleringer av problemstillingene underveis i prosjektet. Ved endringer i innholdet i prosjektet vil endringene bli diskutert med sekretariatet.

Ettersom Topro AS også har private eiere, betyr det at revisjonen i utgangspunktet ikke har innsynsrett i «indre forhold» i denne bedriften, jf koml. § 80. I prosjektarbeidet vil vi måtte forholde oss til dette, og det kan muligens begrense tilgangen på relevant informasjon.

² Vedtaket/forutsetningen av kontrollutvalget i Østre Toten gjengitt i kapittel 1 innebærer en kontroll som går noe lengre enn problemstillingene i dette prosjektet. Vi legger til grunn at en relativt overordnet analyse av disse forholdene vil inngå i prosjektet for Østre Totens vedkommende ettersom problemstillingene 1-14 ovenfor delvis er blitt undersøkt i eget prosjekt ang Østre Toten Eiendomsselskap AS (rapport 11/2013).

³ Noen av de aktuelle selskapene har også aksjonærer utenom de fem kommunene.

4. REVISJONSKRITERIER

Prinsippene om eierskapspolitikk som framkommer av eierskapsmeldingen vil i hovedsak utgjøre revisjonskriteriene.

KS har utarbeidet en «Anbefaling om eierskap, selskapsledelse og kontroll med kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak». Vi synes det kan være relevant å trekke fram hva denne inneholder av anbefalinger knyttet til de temaene som er tatt inn i problemstillingene. For noen problemstillinger/temaer vil disse anbefalingene utgjøre et supplement til eierskapspolitikken slik den framgår av eierskapsmeldingen, f.eks hva angår skille mellom kunde- og eierrolle (nr 7), kompetanse i styrene (nr 9), og etiske spørsmål/retningslinjer (nr 12).

5. METODE OG GJENNOMFØRING

Selskapskontrollen vil bli utført i overenstemmelse med kommunelovens regler om gjennomføring av selskapskontroll i § 77, samt forskrift om kontrollutvalg §§ 13-14. Vi vil i stor grad ta utgangspunkt i metodikken som beskrives i RSK 001 Standard for forvaltningsrevisjon.

Metode

Prosjektet vil benytte dokumenter fra de aktuelle kommuner og selskaper som beskriver utøvelsen av kommunenes eierskapspolitikk i de aktuelle selskaper. Det vil også bli gjennomført intervjuer, evt skriftlige spørreundersøkelser knyttet til de selskapene som er valgt ut. Primært tenker vi å hente informasjon fra styreleder, evt også daglig leder i selskapene, samt ordførerne de fem kommunene, evt den som representerer kommunen i generalforsamlingen (der kommunen ikke er representert ved ordfører).

Åpne datakilder som kan gi relevant informasjon er bl.a www.styrevervregisteret.no og www.proff.no.

Vi legger til grunn at vi vil ta for oss etterlevelsen av eierskapspolitikken innenfor en definert tidsperiode. Denne bør være såpass lang at man kan få et «totalbilde» av eierskapsutøvelsen, samtidig som den ikke bør være så lang at vi får inn data/informasjon som ikke lenger er aktuelle. Hensynet til den økonomiske rammen tilsier også at perioden begrenses. Ut fra dette legger vi opp til å se på perioden 2010 – 2013.

Gjennomføring

Ressursbruken til prosjekt av denne typen er blant annet avhengig av følgende forhold:

- Antall problemstillinger som ønskes undersøkt.
- Hvor omfattende datagrunnlag det er nødvendig å samle inn for å vurdere praksis opp mot revisjonskriteriene.

- Hvilke metoder som benyttes for å framskaffe datagrunnlaget.
- Hvor kompliserte og krevende vurderinger som må foretas.
- Hvor godt dokumentert og tilgjengelige data er.

Vi anslår ressursbruken slik prosjektet er beskrevet ovenfor til ca 500 timer⁴.

Det er vanskelig å anslå ressursbruken helt nøyaktig på forhånd fordi vi ikke har detaljkunnskap om hvor arbeidskrevende det blir å innhente nødvendige data. Vi vet heller ikke på forhånd hvilke funn vi kommer til å gjøre og i detalj hvilke vurderinger som vi må gå inn på. Ressursbruken kan derfor bli både litt høyere eller litt lavere enn anslått.

Prosjektet ble startet opp i juni 2014 og planlegges gjennomført i løpet av høsten 2014. Vi vil gi beskjed til kontrollutvalgene dersom denne fremdriftsplanen blir endret.

Prosjektet vil bli gjennomført av Kristian Lein, med bistand fra Anne Live Jensvoll.

⁴ Anslaget er økt med 100 timer i forhold til prosjektplan lagt fram for kontrollutvalgene våren 2014. Årsaken er hovedsakelig at kontrollen omfatter ett selskap til, og flere problemstillinger.

Nordre Land kommune

HALVÅRSRAPPORT 2014 - NORDRE LAND KOMMUNE

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:

1. Halvårsrapport 2014 - Nordre Land kommune
2. Vedlegg til halvårsrapporten 2013 - Styringskort

Vedlagt:

Vedlegg 1 (s.1-8)
Nei

FORSLAG TIL VEDTAK:

Halvårsrapport 2014 for Nordre Land kommune tas til orientering.

SAKSOPPLYSNINGER:

Halvårsrapporten er rådmannens rapport til politisk ledelse om status for kommunens situasjon og virksomhet pr. 30/6-14.

Kontrollutvalget har ingen formell rolle i kommunens behandling av kvartals-, eller halvårsrapporteringer, og saken legges derfor kun frem som en orienteringssak. Rapporten er derimot et fint hjelpemiddel for utvalget til å holde seg løpende oppdatert om kommunens drift og økonomiske situasjon.

Rapporten ble behandlet i kommunestyrets møtet den 2/9-14.

Rådmannen har i sitt saksfremlegg overfor kommunestyre oppsummert saken slik:

Innenfor den styrbare delen av driften er det økonomiske utfordringer i enhetene Torpa barne- og ungdomsskole, NAV og Familie og helse. Sentraladministrasjonen har noen vakanser, og melder om et mulig mindreforbruk.

På den ikke styrbare delen av driften er det også økonomiske utfordringer i 2014. Lavere skatteinngang enn tidligere antatt, samt merutgifter på samhandlingsreformområdet bidrar til økonomiske utfordringer. Lavere skatteinntekter kompenseres delvis via inntektsutjevningen i rammetilskuddet. Kommunen har i tillegg hatt en engangsinntekt knyttet til konsesjonskraften som også bidrar til å redusere inntektstapet knyttet til skatteinntekter.

Fra 1. juli i år ble arbeidsgiveravgiften for Nordre Land kommune redusert fra 14,1 % til 10,6 %. Denne endringen antas å kunne medføre en reduksjon i utgiftene for kommunen på anslagsvis kr 5,7 mill. Denne forventningen om mindreutgifter forutsetter at skjønnsmidlene knyttet til differensiert arbeidsgiveravgift opprettholdes på budsjettert nivå, og ikke reduseres i tråd med kommunens redusert utgifter.

Rådmannen foreslår å avvikle frukt- og grønt-ordningen ved skolene for å redusere merforbruket.

Totalt sett varsler rådmannen et antatt merforbruk på kr 200.000,- for kommunen samlet sett for 2014.

Nordre Land kommune

Ekte landsbyliv og levende grender med åpenhet, nærhet og skaperglede

HALVÅRSRAPPORTEN 2014

Furulund barnehage

VEDTATT AV KOMMUNESTYRET 2. SEPTEMBER

INNHOOLD

1 Rådmannens innledning.....	3
2 Oppsummering	6
2.1 Måloppnåelse.....	8
2.2 Sykefravær	9
2.3 Økonomi.....	9
3 Enhetenes rapportering	12
3.1 Fellesinntekter og fellesutgifter	12
3.2 Sentraladministrasjonen	13
3.3 Dokka barneskole	14
3.4 Torpa barne- og ungdomsskole.....	15
3.5 Dokka ungdomsskole	16
3.6 Læringssenteret	17
3.7 Torpa barnehage	17
3.8 Torpa barnehage	19
3.9 Nordsinni barnehage.....	20
3.10 Kultur.....	22
3.11 NAV	22
3.12 Kulturskolen	24
3.13 Familie og helse.....	24
3.14 Omsorg og rehabilitering	27
3.15 Samhandlingsreformen.....	28
3.16 Teknisk drift og eiendom.....	30
3.17 Plan og næring	31
4 Finans	33
5 Investeringer	33

1 RÅDMANNENS INNLEDNING

Rådmannen legger med dette frem rapporten for første halvår 2014. For å kunne gi en kort og poengtert rapport, kommenteres avvik fra styringskortene i den verbale delen for den enkelte enhet. I tillegg rapporteres det på resultatene fra medarbeiderundersøkelsen, sykefravær og økonomi. Som i 1. kvartalsrapporten rapporterer rådmannen på internkontroll, basert på enhetenes rapport på internkontrollarbeid til rådmannen.

Sykefravær

For 2. kvartal i år har Nordre Land kommune et fravær på 9,8 %, 0,3 prosentpoeng høyere enn samme periode i fjor. Sykefraværet holder seg på et ganske jevnt nivå, og følger den nasjonale trenden. Hva som er et «riktig» nivå for Nordre Land kommune er vanskelig å si, for det er avhengig av mange faktorer, som for eksempel alderssammensetning, kjønnsfordeling, andel kronikere og ansatte med uføregrad. Erfaring tilsier at sykdom rammer tilfeldig. Sykefravær kan ikke forklares enkelt, det er sammensatte og komplekse årsakssammenhenger. Rådmannen ønsker å se nærmere på disse forholdene, og jobbe videre med ulike tiltak som skaper og ivaretar gode arbeidsplasser med stort nærvær og arbeidsglede.

Barnehagene i Nordre Land har høyt sykefravær, som har ligget på rundt 13 % i første halvår 2014. Enhetslederne føler at sykefraværet går ut over kvaliteten i barnehagen. Når de fast ansatte er borte, blir det mindre stabilitet og kontinuitet i barnehagehverdagen. Enhetslederne i barnehage jobber mye med sykefraværsoppfølging, men ønsker å styrke dette arbeidet ytterligere. De vil derfor igangsette et samarbeid med bedriftshelsetjenesten i håp om å redusere det høye sykefraværet i barnehagene i Nordre Land.

Andre enheter som opplever høyt sykefravær er Omsorg og rehabilitering, men enheten har i begge kvartal i år hatt nedgang i fraværet sammenlignet med 2013. Det er særlig 2. etasje på Landmo som sliter med høyt sykefravær, mens andre avdelinger har opplevd en god utvikling i forhold til sykefraværet. Soltun som tidligere har hatt fravær nær 30 %, hadde i 2. kvartal 10,2 % fravær. Også i 2. etasje er det en liten nedgang i fraværet sammenlignet med 1. kvartal. Ser man på enheten samlet er det mange positive trekk, og det er viktig å fortsette det gode arbeidet som er igangsatt.

Økonomi

I halvårsrapporten varierer forbruksprosenten mye mellom enhetene, siden enkelte enheter allerede har hatt store årlige utgifter, mens mange av refusjonsinntektene ikke bokføres før mot slutten av året. Forbruksprosenten kan ikke brukes direkte til å anslå hvordan samlet forbruk for året blir. Derfor er kunnskap som enhetslederne sitter med om forventede inntekter og utgifter, samt endringer i disse sammenlignet med budsjett, helt avgjørende for å kunne anslå hvordan den enkelte enhet vil kunne gå økonomiske ved årets slutt.

Innenfor den styrbare delen av driften, er det noen enheter som har opplevd økte behov som igjen medfører økonomiske utfordringer. Allerede i første kvartalsrapporten varslet Torpa barne- og ungdomsskole at enheten stod ovenfor økonomiske utfordringer i 2014. Skolen har måtte foreta relativt omfattende styrkinger, noe som slår ut økonomisk. Foreløpig anslås dette til ca. kr 900.000,-. Enheten har iverksatt tiltak for å begrense merforbruket og vikarbruken er begrenset der det ikke går ut over lovpålagte oppgaver. I tillegg vil rådmannen legge fram forslag i vedtaket til halvårsrapporten om at frukt og grønt-ordningen samt frokostserveringen ved skolene opphører for høsthalvåret 2014. Dette har en potensiell innsparing på kr 100.000,-.

NAV opplever store utfordringer knyttet til en vesentlig økning innen bidrag til livsopphold og bidrag til boutgifter. I tillegg har enheten tatt inn flere på kvalifiseringsprogrammet, en ordning som krever store ressurser fra kommunens side. Disse økningene medfører en foreløpig prognose om merforbruk på enheten på ca. kr 1,2 mill. Også NAV har iverksatt tiltak for å begrense merforbruket, men lovpålagte tjenester og lite

midler i driften til annet enn lønn, medfører at innsparingspotensialet er begrenset.

Familie og helse har opplevd en stor økning ut over vanlig lønnsstigning i driftstilskuddet til fysioterapeuter. Disse satsene styres av staten, og kan derfor ikke påvirkes av kommunen. Dette har medført merutgifter ut over budsjett på ca. kr 300.000,-. Barnevernstjenesten har gjennomført noen nødvendige tiltak som har medført vesentlige utgifter ut over budsjett. I tillegg har det vært manglende utskrivning fra barnevernet av enslig mindreårige, noe som har medført at barnevernstjenesten har måttet stå for utgiftsdekning ut over 20 år. Dette er det nå etablert rutiner for. Totalt sett antas det at Familie og helse vil gå med et merforbruk på ca. kr 750.000,-.

Dette betyr at den styrbare delen av driften antas å ville kunne gå med et merforbruk på i størrelsesorden kr 2,85 mill. sammenlignet med budsjett. Tidligere år har enheter ligget an til vesentlig mindreforbruk, men i år opplever disse enhetene endringer i behovet. Foreløpig er det kun Sentraladministrasjonen som ligger an til et mindreforbruk. Dette som følge av vakanser. Foreløpig beregnet til kr 200.000,-. Dette reduserer antatt merforbruk i den styrbare delen av driften til kr 2,65 mill.

Ved budsjettleggelsen for 2014, var det ingen signaler fra statlig hold om endringer i arbeidsgiveravgiften for Nordre Land kommune for inneværende år. Men fra 1. juli i år ble arbeidsgiveravgiften redusert fra 14,1 % til 10,6 %. Basert på beregninger gjort med utgangspunkt i budsjettert arbeidsgiveravgift for 2014, vil denne reduksjonen kunne medføre en reduksjon i utgiftene for kommunen på anslagsvis kr 5,7 mill. Denne forventningen om mindretgifter forutsetter at skjønnsmidlene knyttet til differensiert arbeidsgiveravgift opprettholdes på budsjettert nivå, og ikke reduseres i tråd med kommunens redusert utgifter. Det er foreløpig ikke kjent for rådmannen at skjønnsmidlene vil bli redusert for 2014.

I tillegg til utfordringer innen den styrbare delen av driften, oppleves også inntektssvikt knyttet til skatteinntektene. Skatteinngangen i Nordre Land og Norge generelt er lavere enn det som ble antatt for 2014. Dette medfører en foreløpig forventet inntektssvikt på ca. kr 7 mill. på skatteområdet. Skattenedgangen i Nordre Land er enda høyere enn i landet som helhet, slik at noe av inntektstapet blir kompensert av økte inntekter på rammetilskuddet via inntektsutjevningsordningen. Foreløpig beregnet merinntekt her er kr 3,9 mill.

Samhandlingsreformen er et område der det vil bli merforbruk sammenlignet med budsjett for 2014. Basert på månedlige betalinger for medfinansiering av spesialisthelsetjenesten, ligger det an til et merforbruk på ca. kr 400.000,-. Når det gjelder betaling for utskrivningsklare pasienter er budsjettet snart brukt opp etter årets fem første måneder. Basert på tallene for høsten 2013, vil det kunne bli et merforbruk på medfinansieringen, foreløpig anslått til kr 500.000,-.

På eiendomsskattesiden er takstarbeidet utført og klagebehandlingen i sakkyndig nemd er gjennomført, mens klagebehandling i klagenemda gjenstår til høsten. Inntektene fra utvidelsen av eiendomsskatten blir, som informert om i 1. kvartalsrapporten, vesentlig høyere enn budsjettert. De økte inntektene er anslått til kr 6,1 mill. Som følge av økt arbeidsmengde og omfattende klagebehandling, vil rådmannen foreslå at kr 2 mill. av merinntektene blir avsatt til eiendomsskatteprosjektet til å dekke merutgifter som følge av klagebehandlingen og utgiftene til klagenemda.

Med de underliggende utfordringene som både den styrbare delen står ovenfor i 2014, samt at det i tillegg er mindreinntekter på skatteområdet, vil rådmannen foreslå at de resterende økte inntektene avsettes til disposisjonsfond. Rådmannen mener det er viktig å holde merinntektene fra eiendomsskatten for 2014 utenfor driftsbudsjettet for 2014.

Investeringer

Det har vært jobbet mye med forberedelser, prosjektering og anbudsinnhenting knyttet til investeringsprosjekter første halvår. Særlig ombyggingen på Landmo, utredningen knyttet mulig bygging av flerbrukshall i Torpa, samt boligfelt Elverum er store prosjekter som krever mye forarbeid. Det har også vært jobbet mye med Lokverkstedet og istandsetting av lokalet der for arrangement på Landsbyfesten. Lokverkstedet har gått fra å være verksted og er i ferd med å bli en kulturscene. Her har det blitt støpt nytt gulv, lagt ny strøm og malt, samt rehabilitert utvendig. Jobben her er ikke ferdig, men kommunen er i ferd med å få et flerbrukskulturhus. På Øygardsjordet barnehage er uteområdet nå ferdigstilt. Solskjerming på Dokka ungdomsskole er på plass, det samme er kommandobilen til brannvesenet.

Internkontroll

Rapportering på internkontroll til politisk nivå er fortsatt såpass ferskt at rådmannen ønsker å gjenta bakgrunnen for denne rapporteringen:

Kravene til internkontroll i en kommune er nedfelt i Kommunelebens § 23 nr. 2. Den sier at administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll. Det er begrepet betryggende kontroll som er vesentlig her. Betryggende kontroll vil blant annet si:

- Sikre klar ansvarsdeling og delegering mellom nivåene i organisasjonen
- Sikre at kommunens administrasjon har kontroll gjennom organiseringen av tjenestene og utformingen av rutiner for styring og rapportering
- Sørge for at organisasjonen etterlever politiske vedtak, lov og forskriftskrav og egne regler og rutiner
- Sørge for at saker er forsvarlig utredet, at prinsippet om fullført saksbehandling følges opp

Betryggende kontroll er dermed i stor grad et spørsmål om å kjenne hvilke risikoelementer som påvirker kommunens evne til å nå sine mål og utarbeide tilstrekkelig tiltak i forhold til dette.

Hensikten med internkontroll i en kommuneorganisasjon er å sikre og dokumentere virksomhetens aktiviteter og etterlevelse av regelverk, samt at problemer, feil og mangler oppdages og at man unngår gjentakelse. Internkontroll vil si å påse at krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift overholdes.

Høsten 2013 ble det etablert et eget prosjekt for å utvikle kommunens internkontrollsystem. I 2013/14 har prosjektmedlemmene deltatt på nettverkssamlinger i regi av KS og Fylkesmannen. Forprosjektets fase 1 er avsluttet, og i høst skal en type internkontrollsystem velges. Et helhetlig system for internkontroll vil bidra til bedre struktur og dokumentasjon i arbeidet, men vil kreve en betydelig ressursinnsats i en oppbyggingsfase.

Alle enhetene i Nordre Land kommune har jobbet med internkontroll første halvår 2014. I andre kvartal har arbeidet med risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyser) i forhold tjenesteproduksjon fortsatt. Arbeidet med analysene er tidkrevende, men arbeidet med de elementene som har høyest konsekvens og sannsynlighet prioriteres.

Flere enheter har hatt tilsyn fra overordnet myndighet. Arbeidet med klargjøring til tilsyn er viktig for å få klarhet i rutiner og dokumentasjon. Etter alle tilsyn hvor det er avdekket avvik, er avvik lukket eller det jobbes med å lukke avvik innen fastsatt frist.

Det har vært avvik i flere enheter i andre kvartal og i varierende alvorlighetsgrad. Alle avvik er håndtert og lukket.

Barnehagebarnas Museumsdag

For tredje gang ble Barnehagebarnas Museumsdag avviklet på Lands Museum. Dagen er et samarbeid mellom Lands Museum, Landsbyen for barn og unge og Nordsinni barnehage. Barnehagebarna fra Dokka, Torpa og Nordsinni barnehage inntar museet for en dag tilpasset med aktiviteter og samling. Solen strålte om kapp med barn og voksne denne dagen.

Medhjelpere fra Nordre Land Folkebibliotek, Frivillighetsentralen i Nordre Land Bygdekvinnelag, besteforeldre, foreldre og personale fra Nordsinni var på aktiviteter over hele museet. Prøyseneventyrstund, skogskoiebesøk med spikking, flatbrød, grønnsak og fruktsmaking, hest og vogn, lamungen "Gullegutt", gammeldags skoletime, Sallys høner, lek og sang fra Hakkebakkeskogen var spennende for barna. I tillegg var museets høyhopping og vannbasseng med strikkbåter godt besøkt. Barna og voksne lyttet seg fram på "Fuglenatursti" og sminket de mest utrolige ansikter. Kongledyr kunne lages og eget garnnøste nøstes. Museets egen og barnehagebarnas Grunnlovsutstilling ble besøkt. Midt på dagen var det "samlingstund med velkomstord fra Sally Græsdal som fortalte om museet.

Gründercamp på TBUS og DUS i åttende klasse

I samarbeid med Ungt Entreprenørskap Oppland og Landsbyprosjektet, har åttendeklassene i kommunen gjennomført Gründercamp. Gründercamp er en treningsleir i kreativitet. Dagen startet med kreative øvelser. Deretter ga oppdragsgiveren «Ekte Landsbyliv» dagens oppdrag: Lag et filmmanus på maks 90 sekunder som

profilerer hjemstedet/kommunen. Ideene fra Gründercampen skal brukes til å lage en film som profilerer kommunen. Filmen vil bli tilgjengelig på Youtube etter at den er laget.

Landsbyprisen til Spåtind

Vinner av Landsbyprisen 2014 ble Maj Elin Storeide og Fredrik Lööf. Prisen ble delt ut på 17. mai av Ordfører Liv Solveig Alfstad, og dette var tredje gangen at Landsbyprisen ble delt ut. Landsbyprisen tildeles personer (enkeltpersoner eller grupper) som har vist engasjement, tæl, vilje, nytenkning, dyktighet, mot, styrke, samhold og begeistret innbyggere og tilreisende i Nordre Land kommune, samt markedsført kommunen. Den/de som tildeles prisen trenger ikke være bosatt i Nordre Land kommune. Landsbyprisen skal deles ut som en påskjønnelse for utført innsats og som en oppmuntring til videre utvikling.

2 OPPSUMMERING

2.1 MÅLOPPNÅELSE

Alle tre barnehagene har gjennomført brukerundersøkelse i løpet av perioden. For Torpa barnehage er resultatene fra denne undersøkelsen jevnt over gode. De viser også at igangsatte tiltak for forbedring av områder der resultatene var dårligere enn målene ved forrige undersøkelse fungerer. Barnehagen scorer nå tett oppunder målet og viser en forbedring fra forrige undersøkelse på uteområdet. Torpa barnehage fortsetter arbeidet med informasjon/kommunikasjon i forhold til foreldregruppa som ble igangsatt etter forrige brukerundersøkelse for å bedre resultatene på dette området ytterligere.

For Dokka barnehage viser resultatene at totalt ligger snittet for resultatene stort sett på gjennomsnitt for landet. Når det gjelder skoleforberedende tiltak har enheten hatt en forbedring siden 2009, men ligger fortsatt litt under målet. På indikatoren informasjon vedrørende barnet, er det gjort en innsats siden forrige undersøkelse, og målet er nådd. Når det gjelder behandling av barnet med respekt er det en forbedring siden sist, men enheten har fortsatt en jobb å gjøre på dette området for å nå målet. Forbedringer i tilfredsheten med barnehagens uteområde skyldes nok i stor grad høy score i Furulund.

For Nordsinni barnehage er det stort sett gode resultater på brukerundersøkelsen. Resultatene er drøftet i personalgruppa, og det er valgt ut to hovedområder for videre forbedring. Dette er skoleforberedende aktiviteter, der avdelingene hadde store forskjeller i resultatet. Det andre området er informasjon om barnet, der det skal jobbes med å videreutvikle informasjonsarenaen ved henting/bringing. Et område som fikk relativt lave resultater var uteområdet. Der var resultatene like på begge avdelinger. Her gjøres det en jobb videre med både informasjon og kartlegging av ønsker og muligheter.

Elevundersøkelsen ble gjennomført senhøsten 2013. Resultatene herfra ble vesentlig forsinket, og ble først klare i april måned. Spørsmålene i Elevundersøkelsen ble endret til undersøkelsen som ble gjennomført høsten 2013. Tall fra siste undersøkelse kan derfor ikke sammenlignes med tidligere års undersøkelser.

Resultatene fra elevenes læringsmiljø og trivsel viser tall som er gode sammenlignet med fylket og landet. Undersøkelsen gjennomført høsten 2013 viser at det fortsatt er stabile og lave tall når det gjelder mobbing i skolen og trivsel med lærerne. Arbeidet mot mobbing tas på alvor, og dette er et ansvar alle ansatte i skolene har. Spesielt viktig er det å se på at andelen elever som melder om opplevd mobbing er lav på ungdomstrinnet. Vurdering for læring er et fokusområde for alle tre skolene, og er en viktig indikator for læringsutbytte.

Resultater fra årets medarbeiderundersøkelse viser at Nordre Land kommunes medarbeidere trives godt på jobben. Som i tidligere undersøkelser gir de ansatte høyest score til *innholdet i jobben og samarbeid og trivsel med kollegene*. Resultatene for kommunen som helhet viser en positiv utvikling i forhold til de gode resultatene fra 2012, og medarbeidertilfredsheten i Nordre Land kommune ligger nå noe over gjennomsnittet i kommune-Norge.

Som en kan lese av tabellen nedenfor scorer Nordre Land kommune noe bedre enn landsgjennomsnittet på områdene fysiske arbeidsforhold, overordnet ledelse, faglig og personlig utvikling, systemer for lønns- og arbeidstidsordninger og stolthet over egen arbeidsplass. På områdene nærmeste leder og mobbing, diskriminering og varsling scorer kommunen et lite hakk under gjennomsnittet for landet.

Hvis man sammenligner Nordre Lands resultater i år med kommunens resultater fra undersøkelsen i 2012, viser årets undersøkelse at Nordre Land på overordnet nivå scorer likt eller noe høyere på samtlige 12 områder det måles på.

Kommunen har de siste årene satset bevisst på ulike kompetansetiltak. Resultater fra

medarbeiderundersøkelsen viser altså at den største fremgangen finnes på området som omhandler faglig og personlig utvikling. Dette tyder på at kompetansesatsingen har begynt å gi resultater blant ansatte i form av økt tilfredshet med egen arbeidssituasjon og muligheter for å utvikle seg faglig og personlig i jobben.

Nedenfor følger en tabell som sammenligner Nordre Land med landsgjennomsnittet for de to siste undersøkelsene:

	Gjennomsnitt Nordre Land		Gjennomsnitt Norge	
	2014	2012	2014	2012
Organisering av arbeidet	4,6	4,6	4,6	4,5
Innhold i jobben	5,0	5,0	5,0	5,0
Fysiske arbeidsforhold	4,3	4,3	4,2	4,2
Samarbeid og trivsel med kollegaene	5,1	5,0	5,1	5,0
Mobbing, diskriminering og varsling	5,0	5,0	5,1	5,0
Nærmeste leder	4,6	4,6	4,7	4,6
Medarbeidersamtale	4,9	4,8	4,9	4,8
Overordnet ledelse	4,2	4,1	4,1	4,0
Faglig og personlig utvikling	4,6	4,4	4,5	4,3
Systemer for lønns- og arbeidstidsordninger	4,2	4,2	4,1	4,0
Stolthet over egen arbeidsplass	4,9	4,9	4,8	4,8
Helhetsvurdering	4,7	4,6	4,6	4,6
Gj.snitt totalt	4,7	4,6	4,6	4,6

Hele 72 % av kommunens 761 ansatte svarte på årets medarbeiderundersøkelse. Dette viser at medarbeiderne i Nordre Land er engasjert i sin arbeidsplass.

Gjennomføring av medarbeiderundersøkelser annethvert år er en del av kommunens kvalitets- og forbedringsarbeid. Den høye oppslutningen gjør at resultatene har stor verdi, og gir et meget godt grunnlag for den videre oppfølgingen. Selv om resultatene så langt har vist en positiv utvikling for hver undersøkelse som har vært gjennomført, vil det alltid være ting å ta tak i, og forbedringer som må gjøres. Det viktige oppfølgingsarbeidet vil bli gjennomført av lederne på de enkelte arbeidsplassene, i samarbeid med de ansatte.

2.2 SYKEFRAVÆR

Det totale sykefraværet første halvår 2014 ligger 0,5 prosentpoeng lavere enn i fjor; 10,2 % fordelt på 2,2 % korttid og 8 % utover arbeidsgiverperioden. Tallene som kan sammenlignes med øvrig sykefraværstatistikk er kvartalstall. For 2. kvartal i år har Nordre Land kommune et fravær på 9,8 %, 0,3 prosentpoeng høyere enn i fjor.

2.3 ØKONOMI

Oppsummering av foreløpig beregnet mer-/mindreforbruk:

	Merforbruk/mindreinntekter (+) Mindreforbruk/merinntekter (-)
Fellesinntekter/fellesutgifter (ikke styrbar del):	
Skatt	7 000 000
Rammetilskudd	- 3 600 000

Merinntekter konsesjonskraft	- 700 000
Merinntekter/mindreutgifter renter	- 250 000
Medfinansiering samhandlingsreformen	400 000
Utskrivningsklare samhandlingsreformen	500 000
Merinntekter eiendomsskatt	-6 100 000
Forventede merutgifter eiendomsskatt (klagebehandling)	2 000 000
Disponering av de resterende merinntektene eiendomsskatt	4 100 000
SUM FELLESINTEKTER/FELLESUTGIFTER:	3 350 000
Styrbar del av driften:	
Sentraladministrasjonen	- 200 000
Torpa barne- og ungdomsskole	900 000
NAV	1 200 000
Familie og helse	750 000
SUM ENHETENE:	2 650 000
Totalt foreløpig antatt merforbruk	6 000 000

Foreløpige beregninger knyttet til økonomien for 2014, viser at Nordre Land kommune har underliggende utfordringer på den styrbare delen av driften. Det er tre enheter som varsler at de antas å kunne få et merforbruk i 2014. I 2013 gikk den styrbare delen av driften med mindreforbruk, men kutt i budsjettet for 2014 samt endringer/økninger i behov har medført at driften i år sliter med å holde sine økonomiske rammer.

Så langt i år er det kun Sentraladministrasjonen som antas å kunne få et mindreforbruk av vesentlig størrelse. Det antatte mindreforbruket skyldes vakanser. Tidligere år har store merinntekter på Læringssenteret bidratt til vesentlig mindreforbruk på enheten, men i budsjettet for 2014 ble rammen til Læringssenteret redusert.

Regjeringen fjernet i statsbudsjettet for 2014 frukt og grønt-ordningen ved skolene i Norge. Formannskapet i Nordre Land ønsket å opprettholde denne ordningen, til tross for bortfall av statlig midler til å finansiere dette. I forbindelse med halvårsrapporten har skolene anbefalt at ordningen fjernes for høsthalvåret 2014. Dette er fra skolene stipulert til ca. kr 100.000,-. I og med rapportens varslede utfordring i den styrbare delen av driften, anbefaler rådmannen at frukt og grønt-ordningen fjernes for andre halvår 2014.

På området fellesinntekter/fellesutgifter kan man foreløpig anta at det blir økonomiske utfordringer i 2014 som følge av inntektssvikt knyttet til fall i skatteinngangen. Også samhandlingsreform-området antas å få et merforbruk sammenlignet med budsjett.

Merinntekter på eiendomsskatten er foreløpig beregnet til å bli ca. kr 6,1 mill. På grunn av vesentlig merarbeid i forbindelse med klagebehandlingen og at det tidligere ikke har blitt avsatt midler til dette, foreslår rådmannen å overføre kr 2 mill. av merinntektene til eiendomsskatteprosjektet for å dekke de beregnede merutgiftene med klagebehandlingen i sakkyndig nemd og sakkyndig ankenemd. De øvrige merinntektene foreslår rådmannen å avsette til generelt disposisjonsfond.

Fra 1. juli ble arbeidsgiveravgiften for Nordre Land kommune redusert fra 14,1 % til 10,6 %. Dette bidrar til at den styrbare delen av Nordre Land kommune vil kunne få et økonomisk godt resultat for 2014. Basert på beregninger gjort med utgangspunkt i budsjettet arbeidsgiveravgift for 2014, vil denne reduksjonen kunne medføre en reduksjon i utgiftene for kommunen på anslagsvis kr 5,7 mill. for andre halvår. Denne forventningen om mindreutgifter forutsetter at skjønnsmidlene knyttet til differensiert arbeidsgiveravgift opprettholdes på budsjettet nivå, og ikke reduseres i tråd med kommunens redusert utgifter.

Merforbruk fellesinntekter/fellesutgifter og enhetene	5 900 000
Mindreutgift som følge av redusert arbeidsgiveravgift fra 1. juli	-5 700 000
Antatt merforbruk for 2014	200 000

Med bakgrunn i at dette er et foreløpig anslag, har ikke rådmannen iverksatt noen ytterligere tiltak for å dekke inn denne foreløpige restutfordringen.

Basert på budsjettet for 2014, er det beregnet følgende reduserte utgifter knyttet til arbeidsgiveravgiften for enhetene:

Politisk styring	119 000
Sentraladministrasjonen	375 000
Dokka barneskole	404 000
Torpa barne- og ungdomsskole	276 000
Dokka ungdomsskole	239 000
Læringscenteret	133 000
Torpa barnehage	170 000
Dokka barnehage	376 000
Nordsinni barnehage	105 000
Generell skole- og barnehageadm	23 000
Kulturskole	51 000
Nav	58 000
Familie og helse	556 000
Tilrettelagte tjenester	639 000
Omsorg og rehabilitering	1 458 000
Teknisk drift og eiendom	547 000
Kultur	64 000
Plan og næring	145 000

Siden enhetene får reduserte sine faktiske utgifter, vil en reduksjon i rammene tilsvarende den antatte faktiske utgiftsreduksjonen, ikke gi utslag i tjenesteytingen i enhetene i form av kutt for å komme ned på nye rammer. Rådmannen anbefaler en reduksjon i rammen til enhetene tilsvarende beregnet forventet utgiftsreduksjon.

3 ENHETENES RAPPORTERING

3.1 FELLESINNEKTER OG FELLESUTGIFTER

	Budsjett	Regnskap	Forbruksprosent
Næring	-10 913 700	-3 876 257,38	35,52
Skatt og rammetilskudd	-356 614 000	-186 520 642,31	52,3
Eiendomsskatt	-28 916 000	-6 169 969,00	21,34
Netto renter	4 120 000	3 035 572,32	73,68
Avdrag	15 066 000	7 742 872,43	51,39
Kompensasjonstilskudd	-2 900 000	-45 939,00	1,58

På næringsområdet er inntektene knyttet til konsesjonskraft i rute for 2014. Hele volumet er solgt til en fast pris på 296,88 NOK/MWh, med et mindre tilleggs volum i spot-markedet. Det har så langt vist seg å være en god beslutning som ble tatt i juni/september i fjor, da fastprisen har vært høyere enn spotprisen så langt i 2014. I tillegg til at inntektene fra konsesjonskraftsalget foreløpig ligger an til å bli i henhold til budsjett, har Oppland Energi foretatt et korrigeret etteroppgjør på innmatingskostnadene for 2008 til 2011. Denne korrigeringen var positiv for Nordre Land kommune, og kommunen har derfor fått engangsinntekt på dette området i 2014 på kr 700.000,-. Forutsatt ingen uventede endringer på kostnadssiden knyttet til konsesjonskraften, bør man kunne forvente en merinntekt på dette området på ca. kr 700.000,-.

Skatt- og rammetilskudd mangler inntektsføringen av skatt for juni, mens rammetilskuddet for årets seks første måneder er inntektsført. Skatteinngangen for første halvår 2014 viser en nedgang i kommunens andel, og ligger 4,8 % under skatteanslaget. For Nordre Land kommune er det ved utgangen av juni måned en mindreinntekt på skatt på ca. 4,8 mill.

Også på landsbasis er skatteinngangen langt svakere enn det som er lagt til grunn i de sentrale anslagene. Fram til og med juni har det vært en skatteinngang som har vært 2,3 % høyere enn samme periode i fjor, mot 3,4 % som ble anslått i statsbudsjettet justert ned til 3 % i revidert nasjonalbudsjett. Hovedårsaken til dette er svikt i innbetalingene fra petroleumsvirksomheten, men det er også nedgang i innbetalingene fra upersonlige skatteyttere utenom oljesektoren, og fra personlige skatteyttere når det gjelder forskuddsskatt og rests katt.

Endelige skatteinntekter for Nordre Land kommune i 2014 vil i stor grad være avhengig av ligningsoppgjørene, marginoppgjøret og korrigering av fordeling som skjer i oktober måned. Basert på 2013-tallene på disse områdene og at utviklingen fra første halvår fortsetter i andre halvår, vil kommunen kunne oppleve et negativt avvik på skatteinntektene på ca. kr 7 mill. Dette vil da bety at skatteinntektene for 2014 blir i størrelsesorden skatteinntektene for 2013. Men tanke på at skatteinntektene på landsbasis også er vesentlig lavere enn anslaget men dog ikke så lave som i Nordre Land, vil Nordre Land kommune få kompensert noe av bortfallet av skatteinntekter i gjennom inntektsutjevningen i rammetilskuddet.

Basert på Stolp-modellen utarbeidet av KS etter Kommuneproposisjonen for 2015 og avtale om revidert nasjonalbudsjett for 2014 i Stortinget, ligger det an til å bli en merinntekt på rammetilskuddet på ca. kr 3,6 mill. Dette er knyttet til økt inntektsutjevning som følge av enda lavere skatteinngang i Nordre Land enn i landet generelt. I tillegg har KS beregnet inn noe mer rammetilskudd som følge av endringer gjort i saldert nasjonalbudsjett for 2014. Dette er knyttet til endringer i rammetilskuddet som følge av endringer innen barnehage, grunnskole barnevern og rus.

På området pensjon er det foreløpig tidlig å anslå hvordan det vil gå ved årets slutt. Dette har sammenheng med at årets premieavvik ikke er klart før nærmere nyttår, og at den løpende belastningen av all lønn i regnskapet ikke er kjent før ved årets slutt. Det har kommet noen endringer fra KLP siden budsjettet for 2014 ble vedtatt. Oppdatert budsjett for KLP for 2014 viser både antatt høyere netto pensjonskostnad, høyere

amortisering av fjorårets premieavvik og høyere administrasjonskostnad. Dette taler for høyere pensjonsutgifter i 2014. Samtidig er antatt premieavvik for 2014 økt med kr 2,1 mill., slik at inntektsføringen av årets premieavvik er anslått til kr 15,7 mill. Siden dette premieavviket skal utgiftsføres igjen i 2015, ble det i forbindelse med budsjett 2014, vedtatt at netto premieavvik (årets inntektsføring – utgiftsføringen av fjorårets) skal avsettes til disposisjonsfond. Dette medfører at den økte inntekten knyttet til premieavviket ikke vil påvirke årets resultat. Disse forhold tatt i betraktning, vil man kunne anta at området pensjon vil kunne gå i balanse eller få et lite merforbruk ved årets slutt.

Eiendomsskatten for verker og bruk for første termin er inntektsført på første halvår. Første termin for eiendomsskatt på andre faste eiendommer enn verker og bruk, ble fakturert 27. juli. Inntektene fra dette vises derfor ikke i statusen pr 30.06. Hensyntatt alle inntektene etter første termin, vil eiendomsskatten totalt gi en merinntekt i 2014 på ca. kr 6,1 mill. Merinntektene skyldes at takstene i gjennomsnitt ble høyere enn det snittet som lå til grunn ved budsjettarbeidet. Merinntektene fra eiendomsskatten foreslår rådmannen å avsette til disposisjonsfond for å bedre kommunens økonomiske situasjon. Flere år med dårlige netto driftsresultat, høy grad av lånefinansiering av investeringer samt høy bruk av tidligere oppsparte midler, gjør at kommunens buffer via det generelle disposisjonsfondet har blitt vesentlig redusert.

Netto renter ligger høyt, men dette skyldes at mye av inntektsføringen på renteområdet skjer mot slutten av året. Med få endringer i rentemarkedet er det foreløpig lite som tyder på at det blir store avvik mellom regnskap og budsjett på dette området, men foreløpig noe lavere renteutgifter antas å kunne gi noe mindreforbruk. Avkastningen på alternative plasseringer er så lagt i tråd med budsjett, men endringer i aksjemarkedet vil kunne påvirke dette. Foreløpig antas det at renteområdet kan gi en merinntekt/mindreutgift på kr 200.000,-.

Avdrag er i tråd med budsjett, med muligheter for et lite merforbruk på området avhengig av årets låneopptak og eventuelle avdrag på dette.

Kompensasjonstilskuddet er knyttet til rentekompensasjonsordningen fra Husbanken. Dette er inntekter som kommer mot slutten av året. Basert på kompensasjonstilskuddet kommunen mottok i 2013, er det grunn til å anta at denne posten blir i tråd med budsjettet for 2014.

Lønnsporten for 2014 er avsatt med en forventet lønnsvekst på 3,5 %, med et overheng fra 2013 på 1 %. Total lønnsport inklusive pensjon og arbeidsgiveravgift er kr 6.119.000,-. Lønnsoppjøret for 2014 gav et generelt tillegg på 2,15 %, minimum kr 8.500,-. I tillegg er det avsatt en lokal pott på 1 %. Foreløpig kan det virke som om lønnsporten for 2014 vil være tilstrekkelig til å dekke lønnsøkningen i enhetene, og eventuell rest avsatt til lønnsporten vil kunne bidra med mindreforbruk. Foreløpig er det for tidlig å kunne si noe om størrelsen på denne eventuelle resten.

3.2 SENTRALADMINISTRASJONEN

Lean prosjektet fortsetter sin utrulling av nye avdelinger og enheter. Innenfor sentraladministrasjonen har Fellestjenesten og HR fortsatt sin Lean-jobbing. I startgropa for utrulling står nå Økonomi og Strategi med sine interne tjenester. I første omgang skal fakturering og innfordringsprosessen leanes.

Eiendomsskatteprosjektet har kommet til klagebehandlingen. Sakkyndig nemnd har i første instans behandlet ca. 1070 klager og rettinger. Eiendomsskattekontoret har skrevet brev til alle klagere og orientert om sakkyndig nemnds vedtak/retting. Til høsten skal klagenemnda for eiendomsskatt befare og behandle de klagenemnds som ikke er trukket etter sakkyndig nemnds første behandling. Eiendomsskattekontoret har enda ingen konkret oversikt over dette antallet, men antar at dette kan dreie seg om i størrelsesorden ca. 500 klager. Klagebehandling i sakkyndig nemnd og klagenemnda var ikke en del av den estimerte kostnaden for innføringen av eiendomsskatt. Det er derfor ikke budsjettet med ressurser til denne prosessen. Etter at

eiendomsskattekontoret nå har beregnet kostnader ved klagebehandlingen, anbefales at kr 2 000 000,- av merinntektene fra eiendomsskatt brukes til økt bevilgning til innføringsprosjektet for å finansiere denne klagebehandlingen.

Resultater i forhold til styringskort:

Korttidsfraværet var 0,9 % og langtidsfraværet var 4,1 %. Når det gjelder sykefraværet i sentraladministrasjonen dette kvartalet, ligger dette over målsettingen om totalt 3,5 % sykefravær. Men det handler om sykefravær som ikke har sin årsak i arbeidsplass- og miljø.

Medarbeiderundersøkelsen:

Alt i alt, hvor fornøyd.....	5,0
Har du nødvendig kompetanse....	4,9
Legger din arbeidsgiver til rette for	5,0

Sentraladministrasjonen scorer høyt på alle tre spørsmål i medarbeiderundersøkelsen i 2014, og man kan konkludere med at ansatte trives på jobb. Sentraladministrasjonen ligger nå over målsettingene på alle spørsmål, og det kan tyde på at den bevisste kompetansesatsingen har gitt resultater i form av økt tilfredshet med egen arbeidssituasjon og muligheter for å utvikle seg faglig og personlig i jobben.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks %
Økonomistatus	31 813 000	19 708 135,42	61,95 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Sentraladministrasjonen ligger an til å få et betydelig merforbruk i 2014. Dette skyldes klagebehandlingen av eiendomsskatteklager. Dersom kommunestyret omdisponerer deler av merinntektene fra dette prosjektet til klagebehandlingen i tråd med rådmannens anbefaling, vil Sentraladministrasjonen kunne anta et mindreforbruk på ca. kr. 200.000,-. Dette mindreforbruket skyldes vakante stillinger i Økonomi og Strategi og Service, Informasjon og Fellestjenesten. I dette estimatet tas det forbehold om den eksterne finansieringen av lærlingekontoret.

3.3 DOKKA BARNESKOLE

Samarbeidet med utdanningsdirektoratets veilederkorps har nå munnet ut i en utviklingsplan med fokus på vurdering for læring. Dokka barneskole er ferdig med tilsetninger for nytt skoleår, og det er stor tro i enheten på det man går et godt skoleår i møte.

Skolen har i perioden arrangert Grand Prix i samarbeid med skolens FAU. En flott ettermiddag med fine sangprestasjoner. Skoleåret ble avrundet med pølsefest, til stor glede for elever og ansatte.

Resultater i forhold til styringskort:

Dokka barneskole har klart å holde sykefraværet nede, og har i første halvår et fravær på kun 5 %! Totalt sykefravær i 2. kvartal ble 5,3 %, fordelt på 1,5 % korttidsfravær og 3,8 % langtidsfravær. Verdien for samme

periode i fjor var totalt 8,0 %, hvorav 2,2 % korttidsfravær og 5,8 % langtidsfravær. Fortsatt positiv utvikling! Ellers lite nytt å melde i forhold til styringskort.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderperspektivet	Mål	2014	2013	2012	2011	2010	Landet
Alt i alt, hvor fornøyd er du med arbeidssituasjonen din? MU 1-6	4,8	5,0	-	4,7	-	4,2	4,6
Har du nødvendig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver? MU 1-6	4,9	4,9	-	4,8	-	4,6	4,8
Legger din arbeidsgiver til rette for kompetanseutvikling som er viktig for jobben din? MU 1-6	4,7	5,0	-	4,6	-	4,0	4,3

Veldig gode resultater, spesielt på faglig og personlig utvikling og systemer for lønns- og arbeidstidsordninger. Utfordringen blir å opprettholde så høy medarbeidertilfredshet.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks %
Økonomistatus	23 123 900	11 247 861	48,64 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Pr i dag ser det bra ut i forhold til forbruk. Lønnskostnader pedagoger er i rute. Litt over i forhold til assistenter. Lavt sykefravær har mye av æren for at enheten foreløpig ligger an til at årets ramme vil holde. Men med oppstart av nytt skoleår i august, med nye elever og endringer i eksisterende behov, er det alltid en usikkerhet knyttet til hva vedtak gjort i vår kommer til å koste til høsten. Dette vil komme mer tydelig fram ved neste rapportering.

3.4 TORPA BARNE- OG UNGDOMSSKOLE

2. kvartal har som vanlig vært hektisk og spennende for Torpa barne- og ungdomsskole, men nå er det meste i «mål»: Eksamen, avslutning for 10.trinn, innskoling av nye førsteklassinger, timeplaner og bemanning for neste skoleår.

I tillegg er enheten godt i gang med samarbeidet med Veilederkorpset, og har i den forbindelse hatt ekstern vurdering. TBUS har valgt *Vurdering for læring* som hovedområde for skoleutvikling kommende skoleår, og har hatt stor nytte og hjelp av veilederne og ekstern vurdering i arbeidet med planer for skoleutvikling ved for TBUS.

Resultater i forhold til styringskort:

TBUS har hatt et sykefravær på totalt 11,6 % i 2. kvartal, fordelt på 2,1 % korttidsfravær og 9,5 % langtidsfravær. Dette er betydelig høyere enn tilsvarende kvartal i fjor, da sykefraværet var på totalt 2,1 %. Det høye fraværet skyldes hovedsakelig at enheten har mange langtidssykemeldte på grunn av alvorlig og/eller kronisk sykdom. Fraværet er i svært liten grad direkte jobbrelatert, derfor er det ikke satt i gang tiltak utover

det som ble rapportert etter første kvartal.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderne er generelt fornøyd med sin arbeidssituasjon, og skårer som snittet for landet: 4,6. Resultatene er forbedret på mange områder, som f.eks. tilrettelegging for kompetanseutvikling. Samtidig viser undersøkelsen at enheten har områder som kan forbedres. Konkrete forbedringsområder er avtalt i oppfølgingssamtale med rådmannen.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	17 640 600	8 874 718	50,31 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten ligger an til få et merforbruk på 8-900.000 kroner. Hovedårsaker er:

- Ny ressurskrevende elev fra 1.august, behov for en-til-en-bemanning på skole og SFO.
- Refusjon til tilrettelagte tjenester, som ikke var hensyntatt i budsjettarbeidet for 2014.
- En øking i antall enkeltvedtak.

TBUS forsøker å redusere merforbruket ved å:

- Redusere vikarbruk der det ikke går ut over lovpålagte oppgaver.
- Kutte frukt og grønt fra høsten 2014.

3.5 DOKKA UNGDOMSSKOLE

For Dokka ungdomsskoles del har det første halvår i år vært et sykefravær som er marginalt lavere enn i fjor. Regnskapsmessig er enheten i rute. Dokka ungdomsskole skal ha felles nasjonalt tilsyn til høsten.

Resultater i forhold til styringskort:

Endring i elevmassen har gjort at andelen elever med spesialundervisning har gått ned.

Langtidsfraværet har gått noe ned siste halvår fra forrige år, korttidsfraværet er omtrent likt. Sist kvartal var korttidsfraværet 1,1 % og langtidsfraværet 10,9 %. Samme kvartal i fjor viste hhv. 2,2 % og 14,4 %. Det er kroniske plager som skaper langtidsfraværet.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderundersøkelsen viser jamnt over positive tall for Dokka ungdomsskole. De fleste resultatene ligger innenfor et avvik på 0,2 fra landsgjennomsnittet. Fortsatt framstår inneklimate som den store utfordringen. Basert på andre, kvalitative undersøkelser dreier dette seg om både (ujevn) temperatur og luftkvalitet. Spesielt positive tall finnes innenfor kategoriene trivsel, mobbing og utvikling.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	15 154 400	6 212 610	41 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Forbruksprosenten er kunstig lav da det ligger inntektsføringer inne for utgifter som påløper høsten 2014. Allikevel ligger enheten godt an økonomisk i forhold til budsjett.

3.6 LÆRINGSSENTERET

Nordre Land læringscenter har hatt et hektisk halvår. Det er bosatt 19 av 20 personer i første halvår. Enheten har hatt høyt sykefravær i perioden, og dette gjør at det har vært mye utfordringer for enheten samlet sett. Antall deltakere på norskopplæring har også vært veldig høy, totalt ca. 100 personer i skoleåret 2013/2014.

Resultater i forhold til styringskort:

Sykefraværet i andre kvartal er totalt 14,7 %, fordelt på 1,9 % korttidsfravær og 12,8 % langtidsfravær. Enheten ligger høyt på sykefravær, men det er satt i gang tiltak for å bedre dette. Enheten har få ansatte, så noen få med langvarig sykefravær gjør stort utslag. Korttidsfraværet er normalt lavt. Fraværet er vesentlig høyere enn i samme periode i fjor var, da fraværet var 4,2 % totalt, fordelt på 2,6 % kort og 1,6 % langtidsfravær.

Medarbeiderundersøkelsen:

Nordre Land læringscenter ligger på snittet, eller over på de aller fleste spørsmål i undersøkelse. Det enheten må jobbe med fremover er samarbeid med andre kollegaer, og i delen som omhandler mobbing, diskriminering og varsling scores det noe lavt.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	612 900	-1 837 946	-299 %

Så langt i år har enheten et vesentlig mindreforbruk, men etter en gjennomgang ser det ut til at enheten vil være i balanse ved årets slutt. Fordi det har vært en høy bosetting i første halvår, har det kommet mye overføringer fra staten denne perioden. Inntektene som er kommet i første halvår skal dekke utgifter som påløper videre. Det har også vært noe vakanse i første halvår, men dette vil jevne seg ut i 2. halvår. I tillegg er en noe internkjøp avregnet kun for 1. kvartal, og flere utgifter i forbindelse med interne overføringer blir foretatt først ved årets slutt.

3.7 DOKKA BARNEHAGE

Avdelingene Furulund og Øygardsjordet er nå ferdigstilt både inne og ute. Uteområdet i Tonlia blir oppgradert til høsten.

Resultater i forhold til styringskort:

Rapporten vedrørende brukerundersøkelsen er ferdig, men enheten begynner først å jobbe med den i personal- og foreldregruppa til høsten. Brukerundersøkelsen viser følgende resultater, sett opp mot målene i styringskortet og sammenlignet med forrige undersøkelse:

Indikator	Mål	Resultat 2014	Resultat 2009
Skoleforberedende tiltak	5,2	4,9	4,5
Informasjon vedrørende barnet	4,6	4,5	3,9
Behandling av barnet med respekt	5,3	5,1	4,8
Barnehagens uteområde	4,7	4,6	4,4

Totalt ligger snittet for resultatene stort sett på gjennomsnitt for landet. Når det gjelder skoleforberedende tiltak har enheten hatt en forbedring siden 2009, men ligger fortsatt litt under målet. På indikatoren informasjon vedrørende barnet, er det gjort en fra innsats siden forrige undersøkelse, og målet er nådd. Når det gjelder behandling av barnet med respekt er det en forbedring siden sist, men enheten har fortsatt en jobb å gjøre på dette området for å nå målet. Forbedringer i tilfredsheten med barnehagens uteområde skyldes nok i stor grad høy score i Furulund.

Sykefraværet 2. kvartal er 12,1 %. 1,7 % lavere enn 1. kvartal, men 3,5 % høyere enn 2. kvartal 2013. Økningen ligger i langtidsfraværet som er 10,1 %. For perioden 1.01. – 30.06.2014 er fraværet totalt 13,2 %, mot 10,3 % for samme periode i 2013. Høsten 2014 skal barnehagene ha et samarbeid med bedriftshelsetjenesten i håp om å redusere det høye sykefraværet.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderperspektivet	Mål	2014	2012	2011	2010	2009
Alt i alt, hvor fornøyd er du med arbeidssituasjonen din? MU 1-6	5,0	4,7	4,9	-	4,6	-
Har du nødvendig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver? MU 1-6	5,0	4,8	4,9	-	4,6	-
Legger din arbeidsgiver til rette for kompetanseutvikling som er viktig for jobben din? MU 1-6	4,8	4,4	4,5	-	3,8	-

Medarbeiderundersøkelsen viser at det er en liten nedgang, men på to av tre punkter ligger Dokka barnehage allikevel over landsgjennomsnittet. Enheten har ikke hatt noen gjennomgang av undersøkelsen med personalet, da resultatene kom rett før ferien. Dette er noe det skal jobbes med utover høsten. Det er derfor heller ikke noe grunnlag for å analysere nedgangen nå, utover at det har skjedd store endringer med enheten de siste årene.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	19 732 500	8 119 096,94	41,15 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Halvårsrapporten viser at Dokka barnehage holder seg innenfor ramma, og at utsiktene framover tilsier at enheten skal kunne holde seg der for 2014 totalt. Det er noen forhold som kan påvirke resultatet og som kan resultere i økonomiske utfordringer;

- Antall barn – ansatte - foreldrebetaling.

- Høyt sykefravær. Sykefravær koster.

3.8 TORPA BARNEHAGE

Indikator	Mål	2014	2012	2009	Landet
I hvilken grad foreldrene er fornøyd med barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter (BU 1-6)?	5,7	5,1	5,5	5,7	4,8
I hvor stor grad er foreldrene fornøyd med informasjonen om hvordan barnet har det (BU 1-6)?	4,8	4,4	4,6	4,5	4,6
I hvor stor grad synes foreldrene at personalet behandler barnet med respekt (BU 1-6)?	5,5	5,2	5,4	5,3	5,3
I hvor stor grad er foreldrene fornøyd med barnehagens uteområde (BU 1-6)?	5,0	4,9	4,6	4,0	4,6

Igangsatt tiltak for forbedring av uteområdet viser resultater i brukerundersøkelsen. Torpa barnehage fortsetter arbeidet med informasjon/kommunikasjon i forhold til foreldregruppa.

Det totale fraværet i første halvår er 13,9 %, fordelt på 3,1 % korttidsfravær og 10,8 % langtids. Fraværet i prosent er ganske uendret sammenlignet med 1. halvår 2013, men det har skjedd en endring i forholdet mellom kort- og langtidsfravær. I 2013 var korttidsfraværet 0,8 % og langtidsfraværet 10,8 %. Det høye korttidsfraværet i denne perioden skyldes i hovedsak vanlige sykdommer som forkjølelse med feber og lignende. Enheten har i tillegg ”strammet inn” rutiner i forhold til å gå på jobb for tidlig etter omgangssyke (48 timers regelen). Dette for på sikt få ned antall sykedager hos barn og voksne.

Av tiltak i forhold til høyt sykefravær er det igangsatt en prosess på ledernivå for å redusere fraværet i Nordre Land kommunes barnehager. Det er tidlig i denne prosessen, og det kan være hensiktsmessig å komme med utfyllende informasjon/erfaringer i årsmelding for 2014.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderperspektivet	Mål	2014	2012	2011	2010	2009
Alt i alt, hvor fornøyd er du med arbeidssituasjonen din? MU 1-6	5,0	5	4,9	-	4,6	-
Har du nødvendig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver? MU 1-6	5,0	5	4,7	-	4,3	-

Legger din arbeidsgiver til rette for kompetanseutvikling som er viktig for jobben din? MU 1-6	5,0	4,9	4,7	-	4,1	-
--	-----	-----	-----	---	-----	---

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	9 621 800	4 276 053,43	44,44 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

På bakgrunn av meget høy refusjon av sykelønn og fødselspenger for første halvår har Torpa barnehage kunnet drifte innenfor oppsatt ramme.

Utgiftene til sykevikar og andre vikarer er høyt. Andre vikarer dekker vikarbruk blant annet i forhold til utdanningspermisjoner. Dette kan endre seg for andre halvår – nytt barnehageår gir andre lønnsutgifter. Endringene vil synliggjøres i regnskapsrapport i september 2014. Regnskapet for 3. kvartal vil derfor vise om det er mulig å drifte innenfor budsjettert ramme. Ellers er det få avvik mellom budsjett og regnskap.

3.9 NORDSINNI BARNEHAGE

Første halvår 2014 har vært ett innholdsrikt halvår, preget av Prøysen-året, mange turer, ulik lek og godt samvær mellom små og store.

Resultater i forhold til styringskort:

(D=Avdeling Dæhli, S=Avdeling Skogvang)

Brukerperspektivet	Mål	2014	2009	Landet
I hvilken grad foreldrene er fornøyd med barnehagens tilrettelegging av skoleforberedende aktiviteter (BU 1-6)?	5,2	5,0 D/ 4,3 S	4,7	4,8
I hvor stor grad er foreldrene fornøyd med informasjonen om hvordan barnet har det (BU 1-6)?	4,9	4,7 D/ 4,3 S	4,7	4,6
I hvor stor grad synes foreldrene at personalet behandler barnet med respekt (BU 1-6)?	5,3	5,1 D/ 5,1 S	5,2	5,3
I hvor stor grad er foreldrene fornøyd med barnehagens uteområde (BU 1-6)?	4,9	4,3 D/ 3,3 S	4,8	4,6

Brukerundersøkelsen er tatt opp i Samarbeidsutvalget, informert i hovedpunkter i internavisa og drøftet i personalet om hva enheten må arbeide med videre. Følgende satsningsområder er valgt:

Skoleforberedende aktiviteter: Variasjon mellom avdelingene i resultat. Dette kan komme av informasjonen ut til foreldre eller at informasjonen som blir del ut ikke leses. Eller det kan skyldes den lave svarprosenten, da

den enkelte besvarelsen slår mye ut. Det gis informasjon på foreldremøte, deles ut referat fra disse aktivitetene i Nordsinniposten og årsplanen har fått overskrifter tilpasset det foreldrene spørres etter i undersøkelsen. Tilbudet er det samme for begge avdelingene, og det er utstrakt samarbeid mellom avdelingene, derfor er det lite som skulle tilsi store forskjeller i scoren mellom avdelingene.

Informasjon om barnet: Resultatene her varierer også mye mellom avdelingene, og kan ha samme forklaringer som er gitt på de skoleforberedende aktiviteter. Men det kan også skyldes at det mangler noe informasjon/frammøte fra personalet på morgen og aften, noe som resulterer i lavere resultater. Det er tatt opp viktigheten av informasjon ved bringing/henting med personalet. Denne kontakten betyr aller mest for foreldrene og er den største daglige kontakten. I tillegg er det annen kontakt via telefon, skriftlig informasjon og ulike samtaler.

Uteområdet: Lave tall tilsier at foreldrene ikke er fornøyd med uteområdet slik det er på begge husene i Nordsinni barnehage. Mange ser ikke verdien av naturtomt, og ønsker helst en del lekeapparater som det av ulike grunner ikke er plass til. Korte og lange turer, bruk av ulikt materiell fra turer, ulike sangleker og lek sammen med andre barn, samt aktive voksne må synliggjøres mer som positive fordeler med dagens utemiljø.

Sykefraværet i første halvår var totalt 11,5 %, mot 15,4 % samme periode i 2013. Langtidsfraværet var 8,5 %, mot 13,9 i 2013. Korttidsfraværet var på 3,0 % mot 1,5 % i 2013. Fraværet skyldes ulike sykdommer/vansker/slitasje hos personalet. Enheten har sett på arbeidssted og mengde, vakter og dager er tilpasset den enkelte, samarbeid med Bedriftshelsetjenesten, og oppfølging/utredning for videre nærvær i barnehagen for de med langtidsfravær. Ergonomisk tenkning fortsetter og det er avholdt stressmestringskurs for alle ansatte. Sosialt samvær og turer utenom barnehagen avholdes for å skape et godt arbeidsmiljø.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderperspektivet	Mål	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Alt i alt, hvor fornøyd er du med arbeidssituasjonen din? MU 1-6	5,5	4,9	-	5,3	-	5,1	-
Har du nødvendig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver? MU 1-6	4,9	4,7	-	4,7	-	4,3	-
Legger din arbeidsgiver til rette for kompetanseutvikling som er viktig for jobben din? MU 1-6	5,5	5,3	-	5,3	-	5,2	-

Her er det noen endringer i svar fra forrige undersøkelse. Dette kan være ut fra den enkeltes arbeidssituasjon og antall dager på arbeid, da enheten har noen med bare få dager på jobb da undersøkelsen ble gjennomført. Undersøkelsen tas opp med personalet på planleggingsdag 15.08.14, og enhetsleder i møte med Rådmannen, og det vektlegges arbeid med alle punkt.

Fornøydhet med arbeidssituasjonen: Lavere tall enn sist, kan komme av endringer i personalet, oppgaver, samarbeid og antall dager på jobb.

Nødvendig kompetanse er som sist, så personalet føler de innehar den kompetansen de behøver i sitt arbeid.

Arbeidsgivers tilrettelegging av kompetanseutvikling som sist. De siste års prosjekter med Øverby

Kompetansesenter og Høgskolen i Oslo og Akershus medvirker til opprettholdelsen av dette.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	5 678 900	2 521 962,85	44,41 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Nordsinni barnehage ligger an til å holde budsjett med varslede innsparinger og kutt som er blitt vedtatt i budsjettprosessen.

3.10 KULTUR

Kultur er relokalisert til 1. etg i Sentrumsbygg. På denne måten er kulturvirksomheten fysisk samlet på huset, samt at det er frigjort kontorplasser (midlertidige) til et felles barnevernskontor for Nordre og Søndre Land. Tiltaket er dekket innenfor teknisk og kulturs rammer.

På kulturenheten har det forøvrig vært normal drift og aktivitet på alle områder første halvår 2014.

Resultater i forhold til styringskort:

Det er ingenting som tyder på at kulturenheten ikke skal nå sine mål i 2014. Eventuelle negative avvik vil i så fall være små.

Enheten har et korttidsfravær på 1,4 % og et langtidsfravær på 1,2 % første halvår 2014. Første halvår i 2013 var korttidsfraværet 1,6 % og langtidsfraværet 2,3 %. Det er ikke iverksatt spesielle tiltak for å begrense fraværet, men det legges vekt på å beholde det gode arbeidsmiljøet.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderundersøkelsen viser at de ansatte i stor grad er motiverte og tilfreds med sin arbeidssituasjon.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	7 393 100	3 664 866	49,6 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Det er ikke registrert store økonomiske avvik på kulturenheten første halvår. Selv om kinobesøket har variert uforholdsmessig mye fra måned til måned, ligger også kinodriften an til å gå uten merforbruk i 2014. Ut i fra regnskapstallene fra første halvår ligger kulturenheten totalt sett an til å holde seg innenfor budsjett i 2014.

3.11 NAV

Hittil i 2014 har enheten 202 aktive klienter. 94 av disse har mottatt utbetalinger i form av livsopphold eller

dekning av boutgifter. 108 har mottatt råd/veiledning eller fått avslag på søknader. Målgruppa 18-24 år prioriteres i henhold til skole, arbeid og aktivitet.

Enheten har i 2014 flyttet mottaket fra 1. til 2. etasje. Brukerne av NAV har gitt mange positive tilbakemeldinger på dette. De ansatte opplever flyttingen som ressursbesparende og samhandlingen mellom mottak og oppfølging fungerer bedre.

NAV har benyttet LEAN i 2014. Enheten opplever dette som positivt og at både små og store endringer raskere blir utbedret. Samhandlingen på det faglige fungerer også vesentlig bedre.

Resultater i forhold til styringskort:

Korttidsfravær i perioden er 2,4 % og langtidsfraværet er 1,7 %. Sykefraværet ved enhet er ikke bekymringsfullt.

Medarbeiderundersøkelsen:

5 av 7 ansatte besvarte undersøkelsen. Totalt sett er man godt fornøyd med undersøkelsen. Medarbeiderundersøkelsen gjennomgås i sin helhet med de ansatte med hovedfokus hva som kan gjøres i de områdene som bør prioriteres for å skape bedre arbeidsforhold. Medarbeidersamtaler, der undersøkelsen tar opp, vil også gjennomføres for alle NAV-ansatte høsten 2014.

NAV har fokus på sikkerhet iht vold/trusler. Det har i 2014 vært øvelser og de ansatte har personlige alarmer. Alle avvik behandles på enheten og verneombud mottar avviksskjema der de ansatte har følt ubehag.

Det er noe lav score mot 2012 i forbindelse med å ta opp kritikkverdige forhold.

I 2014 har enheten fått 3 nye veiledere og naturlig nok ble det en nedgang fra 2012 vedrørende mestring av arbeidsoppgaver ved svartidspunktet.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	6 391 500	4 672 599	73,11 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten ligger pr. 30.06.14 med et betydelig overforbruk. Hovedårsaken er en vesentlig økning innen bidrag til livsopphold (der er forbruket 161,63 % av budsjettet på dette området) og bidrag til boutgifter (der er forbruket 92,56 % av budsjettet på dette området). I tillegg har enheten tatt inn flere på kvalifiseringsprogrammet (KVP) enn året før. Kommunen mottar statlig bidrag for 8 brukere av KVP, men det er ikke lagt inn i budsjettet den kommunale kostnaden som er 60 % av utgiftene ved programmet.

Boutgiftene i kommunene har hatt en sterk vekst de siste årene. Dette gjelder spesielt i Dokka-området. I tillegg har strømprisene også hatt en betydelig økning som det ikke har blitt tatt hensyn til i henhold til budsjett. Enkelte brukergrupper har også sosialhjelp som eneste inntektskilde og mange av disse er vanskelige å få ut i arbeid/aktivitet av diverse årsaker.

At enheten har fått 3 nye medarbeidere har medført noe større lønnsutgifter på grunn av fag/spesialistutdanning enn de 3 ufaglærte som sluttet. Dette utgjør ca. kr. 150.000,- pluss pensjon og arbeidsgiveravgift.

NAV jobber med å begrense merforbruket. Enheten har forsøkt å kutte mest mulig på kontordriften. Dette er nå såpass lavt at det vil være lite realistisk med ytterligere reduksjoner for å opprettholde den nødvendige drift. Under økonomisk sosialhjelp er enheten svært opptatt av å finne løsninger for den enkelte bruker som kan minimalisere utbetalinger og benytte tiltak/virkemidler som vil gjøre brukeren selvhjulpen raskest mulig. Flere og flere brukere får disponering av sine økonomiske midler. Dette er viktig for å unngå unødvendige utbetalinger der bruker ikke klarer å disponere egen ytelse.

Enheten vil med stor grad av sikkerhet få et betydelig overforbruk i løpet av 2014. Spesielt utbetalinger innen økonomisk sosialhjelp (livsopphold og boutgifter) vil få et betydelig overforbruk. Dersom andre halvår 2014 blir tilsvarende som første halvår vil enheten få et overforbruk totalt i 2014 på nærmere 1-1,2 millioner.

3.12 KULTURSKOLEN

Dette halvåret har vært preget av mange små og store forestillinger og målrettet ukentlig undervisning for alle elevene. Den største forestillingen var «Musicals» i kinoen 30. og 31. mai med dansere og solosangere. Den minste var elevkveld 2. juni på TBUS med 10 unge messingblåsere der mange spilte alene for publikum for første gang. Begge typer forestillinger er av stor betydning for kulturskolens elever som trenger gode mål å jobbe mot.

Resultater i forhold til styringskort:

Andelen ungdomsskoleelever er noe lavere enn ønsket. Kulturskolen har over 400 elevplasser, som er historisk høyt, men kulturskolens elevmasse er yngre enn tidligere. Ved systematisk jobbing med vekt på godt faglig innhold og trivsel vil elevmassen etter hvert bli både eldre og flinkere. Enheten har klart å snu den negative trenden i Torpa Skolekorps, og har langt flere og flinkere nybegynnere enn noen gang. Det lover godt for framtida til korpset.

Kulturskolen har et lavt sykefravær, og har i første halvår hatt et på sykefravær på totalt 0,8 %. Korttidsfraværet var 0,2 %, og langtidsfraværet var 0,6 %.

Medarbeiderundersøkelsen:

På grunn av få svar er det ikke grunnlag for statistisk framstilling av kulturskolens medarbeiderundersøkelse.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	2 593 600	1 512 402	58,3 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Når en tar med elevbetaling, direksjonsregninger og tilskudd for kulturskoletimen i SFO, ligger Kulturskolen på et reelt forbruk på 49 %. Det er omtrent der enheten skal være på denne tiden av året, ettersom refusjon mellom skolene ikke er tatt med. Det antas derfor at Kulturskolen vil gå i balanse ved årets slutt.

3.13 FAMILIE OG HELSE

Familie og Helse er en enhet i utvikling, det jobbes kontinuerlig for å imøtekomme Samhandlingsreformens krav og med forebygging. Det jobbes med å yte gode helhetlige tjenester. Enhetens hovedfokus er forebyggende arbeid og tidlig intervensjon.

Barnevern: Barneverntjenesten har hatt fokus på tidlig innsats og forebygging. Dette tror man gjenspeiles i antallet meldinger som fører til tiltak. Barneverntjenesten har hatt et avvik på tiltaksplaner i en periode hvor det har vært stort fokus på fristoverskridelser på meldinger og undersøkelser. Dette er noe det jobbes med nå, og som forhåpentlig vil være i rute om ikke altfor lang tid.

Barneverntjenesten har hatt noen saker det siste halvåret som har vært svært arbeids- og kostnadskrevende. Dette har resultert i at det i en periode har vært engasjert en person som har jobbet med tiltak for å forebygge enda høyere kostnader.

Fra begynnelsen av mai har alle stillingene i barnevernet vært besatt, dette er første gang siden 2007. På sikt vil dette forhåpentlig vise seg ved at alle de lovpålagte oppgavene med blant annet tiltaksplaner og rapporter vil være ajour. Barneverntjenesten har 1. halvår 2014 mottatt 31 meldinger, 1. halvår i 2013 mottok de 46 meldinger, 2. halvår 2013 mottok de 39 meldinger. Det har vært en nedgang i antall meldinger de tre siste halvår, en årsak til dette kan være det gode samarbeidet barneverntjenesten har med samarbeidspartnere som barnehager og skoler gjennom blant annet fagteam som startet opp i januar 2014. Dette er et team som skal sikre helhetlige tverrfaglige tjenester og at rett avdeling går inn i en sak der det er behov. Hvis antall meldinger fortsetter å gå ned eller stabiliserer seg så vil det, i tillegg til at avdelingen er fullt bemannet, kunne gjøre at man kan få etterlevd alle lovpålagte oppgaver innen fristen. Det har vært jobbet systematisk med å lage nye rutiner og sikre forsvarlig og god saksgang.

Fagertun bofelleskap har vært et satsningsområde når det gjelder å få gode rutiner for utskriving, flytting og overføring til andre kommuner slik at bofelleskapet ikke bidrar til for høye kostnader i budsjettet. Dette arbeidet er nybrottsarbeid, som har vært både ressurskrevende økonomisk og tidkrevende. Avdelingen jobber bra med integrering, og de jobber systematisk med at de som bor i Fagertun skal fullføre skole og sikre seg en utdanning for seinere å komme ut i arbeidslivet.

Det har vært gjennomført brukerundersøkelse på Fagertun. Resultatene fra undersøkelsen er ikke klare ennå, så undersøkelsen vil bli presentert i 3. kvartals rapporten.

Fysio og Ergoterapitjensten og Ambulerende vaktmester

Det har vært et halvår med noen nyansettelser, og fra 1. august er avdelingene fullt bemannet. Det har vært et enormt trykk på tjenesten i forhold til hjemmebesøk, opptrening og tilrettelegging i hjemmene. Dette skyldes primært hurtige utskrivinger og mange brukere.

Psykisk helsearbeid og Psykologtjenesten

Avdelingen har en stor vekst i pasienter og det jobbes kontinuerlig med å tilpasse seg samhandlingsreformens krav med gruppetilbud og annen behandling. Det er omfattende og krevende prosesser, og det er merkbart at det er en omlegging i sykehusstrukturen når det gjelder utskriving og innskriving av pasienter i psykisk helse.

Helsestasjon

Helsestasjonen har det siste halvåret blant annet jobbet med prosjektet Tidlig Inn. Dette er et samarbeidsprosjekt med sykehuset som skal gå over 2 år, i forhold til å identifisere barn som er i risikozonen tidligere. Avdelingen har i tillegg til de ordinære lovpålagte oppgavene, avholdt en del COS- Circle of Security grupper samt benyttet Marte Meo-terapeuter i en mer omfattende grad. (Marte Meo er et

foreldreveiledningsprogram).

PPT

PPT har fra 24. juni et komplett kontor etter en lang periode med sykefravær, underbemanning og nyttilsetninger, med unntak av logoped stillingen som ble fryst i budsjettet for 2014. Det har vært gjennomført brukerundersøkelse i mars 2014 en svarprosent på 20 %. Antallet aktive saker har de to siste årene holdt seg stabilt og ligger på 110. Det er ønskelig å jobbe mer på systemnivå og ikke individnivå for å kunne få en reduksjon på saker. Antallet saker er høyt på et relativt lite kontor.

Resultater i forhold til styringskort:

Det er og gjennomført en brukerundersøkelse på Fagertun, men resultatet er ikke tilgjengelige ennå.

Enheten Familie og helse har et korttidsfravær på 1,2 % og et langtidsfravær på 4,8 %, totalt 6 %. Til sammenligning hadde enheten et fravær på 4 % korttids- og 6,7 % langtidsfravær første halvår i fjor. Dette viser en markant nedgang. Det er jobbet godt med sykefravær og nærvær i enheten og til tross for stort arbeidspress og krevende jobber så har enheten klart å beholde et lavt fravær.

Fraværet varierer mellom avdelingene i enheter, og det er avdelinger i Familie og Helse der fraværet er null. Det har vært et par langtidssykemeldinger i barnevernet, men de har vært fullt bemannet fra 1. mai. Bofellesskapet på Fagertun har en nedgang i langtidsfravær på 50 %, og er nede i 2,5 %. Dette er veldig bra, da det er en tjeneste med turnus og en del ubekvemsvakter. Det har i en periode vært ansatt merkantil ressurs i PPT for å redusere arbeidsbelastningen og gjennomføre saksbehandlingen under sykefravær i avdelingen.

Medarbeiderundersøkelsen:

Det har vært gjennomført medarbeiderundersøkelse i Familie og Helse med gode resultater. Den viser at medarbeiderne i Familie og Helse trives på jobb, og føler at de har en meningsfull jobb. Det er litt lavere score på «den tid de har til å utføre jobben». Dette er naturlig da det har vært en stor vekst på de fleste avdelinger og stillinger og innhold i jobbene har endret seg, uten at enheten har hatt en vekst i antall ansatte.

Det mangler svar fra en avdeling, men denne avdelingen vil få muligheten til å gjennomføre en ny undersøkelse på senhøsten 2014. Dette skyldes store endringer i avdelingen med mange nyansatte og en del sykefravær.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	38 821 200	21 942 070,67	56,52 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Den høye forbruksprosenten for enhetens skyldes manglene inntektsføring av diverse interne overføringer og tilskudd fra staten. Korrigert for disse inntekstpostene, antas et merforbruk totalt i enheten for 2014 på kr 750 000,-. Dette skyldes i hovedsak barneverntjenesten, og at de har hatt noen omsorgsovertagelser og akutt plasseringer, samt manglende utskrivning fra barnevernet av enslig mindreårige. Utskriving av enslig mindreårige er relativt nytt, og som barnevernet regner med det skal være gode rutiner på nå. Det har og vært en kraftig vekst i driftstilskudd til de private fysioterapeutene, noe som utgjør ca. kr 300 000,- for inneværende år. Størrelsen på driftstilskuddet er fastsatt via Staten, og er derfor noe som kommunen ikke kan påvirke.

3.14 OMSORG OG REHABILITERING

Enhet Omsorg og rehabilitering (OR) har fortsatt det høye aktivitetsnivået fra 1. kvartal. I 2. kvartal har hjemmetjenesten flyttet inn i nye lokaler og det er åpnet Kommunale Akutte Døgnplasser (KAD) plasser ved Landmo. Enheten er veldig fornøyd med at begge deler ble gjennomført på planlagt dato og i forhold til oppsatte rammer.

Inne på Landmo er det stadige forberedelser til høstens omveltninger. Soltun skal flytte og ny avdeling skal åpne. Det er ansatt avdelingssykepleier til den nye avdelingen, og utlysning av resterende stillinger vil skje i månedsskiftet august/september. Everycare AS, valgt leverandør av velferdsteknologi, har begynt sine tester på gamle LOS (Landmo omsorgssenter). Overbelegget på Landmo har vært stort gjennom hele andre kvartal. For hjemmetjenestene jobbes det mye med forberedelsene til mobil pleie. Alle "bakgrunnsdata" må legges inn og kjørelistene må finpusses for å være klare til overgangen 2. september. Avdelingsleder i hjemmetjenesten Dokka sa i 2. kvartal opp sin stilling. Ny leder er ansatt.

Resultater i forhold til styringskort:

For Omsorg og rehabilitering var samlet sykefraværet i 2. kvartal 11,5 %. Korttidsfraværet var 1,8 %, mens langtidsfraværet var 9,7 %. Til sammenligning var fraværet i 2. kvartal 2013 14,2 %, fordelt på 2,2 % korttidsfravær og 12,0 % langtidsfravær. Enheten har i begge kvartal i år hatt nedgang i fraværet sammenlignet med 2013. Ser man på fraværet for 1. halvår samlet, var fraværet i 2013 16,7 % (Korttids 3,4 % og langtids 13,3 %). De samme tallene for 2014 er 13,9 % (korttids 2,4 % og langtids 11,5 %).

Selv om enheten har utfordringer i 2. etasje, der begge langtidsavdelingene har et sykefravær på ca. 20 %, er det foreløpig ingen grunn til å endre kursen, men fortsetter det arbeid som er igangsatt. Enheten håper fortsatt at innføringen av LEAN vil gi effekter på fraværet, men man har så langt ikke sett dette. I 2. etasje er det en liten nedgang i fravær sammenlignet med 1. kvartal. Ser man på enheten samlet er det mange positive trekk. Både Rehabiliteringsavdelingen, Hjemmetjenesten Dokka og Hjemmetjenesten Torpa har fravær på under 10 % (enhetens mål) i 2. kvartal (Rehab 6,8 %, Dokka 8,9 %, Torpa 7,6 %). Soltun som tidligere har hatt fravær nær 30 %, hadde i 2. kvartal 10,2 % fravær.

Medarbeiderundersøkelsen:

Samlet sett er Omsorg og rehabilitering fornøyd med tilbakemeldingene i medarbeiderundersøkelsen. Enheten scorer generelt litt lavere enn kommunen totalt, noe som har vært trenden i tidligere undersøkelser også. De mest positive områdene er at det jevnt over er en god lederscore. 7 av 9 ledere i enheten har en score alt i alt på eller over snittet av Nordre Land kommune. Enheten har jobbet mye med ledelse siste året, så dette er et signal om at mange ansatte er fornøyd med det arbeidet som gjøres. Ellers er det gode tall under bolken: "innhold i jobben".

Der enheten har mest å hente er under problemstillingene "organisering av arbeidet" og "faglig og personlig utvikling". Når det gjelder organisering av arbeidet er LEAN på full fart inn i enheten. I løpet av 2014 vil alle større avdelinger være i gang med LEAN. Det er tro på at det arbeidet som legges ned i denne prosessen vil bedre organiseringen av arbeidet. Når det gjelder faglig og personlig utvikling gjøres det mye for å tilrettelegge for kurs og utdanning. Gjennom kompetansesamarbeid i Gjøvikregionen tilbys nesten 40 forskjellige kurs i vår og høst programmet. Enheten hadde også flere hundre timer med kursing i dokumentasjon fra 2013 – 2014. Enheten trenger å bli bedre på å kommunisere mulighetene ut til de ansatte, samt at det må defineres hva som ligger i begrepet "tilrettelegge for".

På de andre hovedområdene er enheten stort sett på linje med eller rett under snittet for NLK.

Enheten hadde samlet sett en lav deltagerprosent. I år vil undersøkelsen bli lagt frem på personalmøter i alle avdelingene innen utgangen av august for å sikre en god presentasjon av resultatene for alle ansatte. Dette håper man vil bidra til at alle ansatte ser viktigheten av deltakelse i undersøkelsen og øke oppslutningen om neste medarbeiderundersøkelse.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks %
Økonomistatus	84 558 200	37 682 602,54	44,55 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enheten har gjennom hele året jobbet mye med økonomi. Det er store omlegginger i attestering/anvisning av fakturaer, og mer av ansvaret er lagt nedover i linje. Enheten har innført tettere rapportering og oppfølging med tanke på at avdelingslederne skal legge eget budsjett fra 2015.

Omsorg og rehabilitering er i balanse etter 1 halvår, men høsten kommer til å bli anstrengt i forhold til økonomi. Enheten lå litt under budsjett i 1. kvartal hovedsakelig fordi ikke alle stillinger var besatt (blant annet KAD). Alle disse stillinger er nå besatt, og det blir derfor en større utgiftsside. Ellers blir det store utgifter i forbindelse med innføringen av mobil pleie. Utgiftene går både på innkjøp (25 – 30 telefoner, lisenser, konsulenter), i tillegg til opplæringskostnader internt. "Regningen" for sommeren med vikarer, kommer i september/oktober. Samtidig må man være forberedt på at utgiftene knyttet til flytting av en avdeling og oppstart av en ny kan bli høyere enn hva som var budsjettert.

Foreløpige prognoser er fortsatt at enheten vil kunne ende opp i balanse. Det økonomiske resultatet etter 1. halvår viser at driften er styrt etter gode økonomiske prinsipper, men med mange endringer i løpet av høsten vil det alltid være usikkerhet knyttet til hvordan dette slår ut økonomisk. Enheten har hatt konstante overbelegg store deler av 1. halvår. Fortsetter dette i andre halvår, vil også dette kunne være med på å gi enheten et merforbruk.

3.15 SAMHANDLINGSREFORMEN

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
39990 Medfinansiering	9 092 000	5 562 530	61,18 %
39991 Utskrivningsklare pasienter	481 400	430 820	89,49 %

Kommunens medfinansiering av spesialisthelsetjenesten blir fakturert akonto med kr 791.000,- per måned, og avregnet etter faktisk forbruk sent på høsten. I tallene etter første halvår er akonto til og med august måned regnskapsført.

Budsjett for 2014 er delvis basert på erfaringstallene fra 2013 og fra stipulert antatt forbruk foretatt av Sykehus Innlandet. Under forutsetning av at sykehusets akontotal gir en indikasjon på den kommunale medfinansiering for 2014, vil dette kunne innebære merutgifter på ca. kr 400.000,-.

Betaling for utskrivningsklare pasienter er budsjettert med kr 481.400,-, tilsvarende 113 betalte «overliggerdøgn» på sykehus. Summen ble beregnet basert på erfaringstallene for 2013 som var kjent på tidspunktet for budsjettleggelsen. I tallene som foreligger etter 1. halvår er det regnskapsført utgifter til og med mai, siden kommunen ikke har mottatt regningen for juni måned ennå. Det er betalt for 37 overliggerdøgn

på sykehus i januar, 13 i februar, 0 i mars, 7 i april og 13 i mai. I tillegg er det betalt for 8 døgn fra desember 2013. Til Steffensrud er det betalt for 45 oppholdsdøgn. Alt dette er kjøpte plasser som kommunen har sett seg nødt til å benytte seg av for å gi kommunens innbyggere et faglig forsvarlig omsorgstilbud.

Forbruket av overliggedøgn variere noe fra måned til måned, men man ser at kommunen ser seg nødt til å kjøpe plasser på institusjoner eller på sykehuset for å kunne gi innbyggerne et faglig forsvarlig omsorgstilbud. Det er fokus på å gi andre faglig forsvarlige omsorgstilbud i kommunen, men overbelegg på sykehjemmet gjør at andre tilbud må benyttes.

Forbruket etter første halvår, der til og med mai er regnskapsført, indikerer at det på dette området vil bli et merforbruk i 2014. Det er vanskelig å anslå merforbruket på dette området siden et helt halvår gjenstår, men basert på erfaringstallene for høsten 2013, vil merforbruket for 2014 antas å kunne bli ca. 500.000,-.

3.16 TILRETTELAGTE TJENESTER

Enheten har fortsatt driften som i 1. kvartal med oppfølging av handlingsplaner etter tilsyn fra Arbeidstilsynet og Fylkesmannen, for å kartlegge utførelse av tjenestene og kvalitetssikring av disse. Samtidig som opplæring av avdelingsledere har fortsatt.

Resultater i forhold til styringskort:

Enheten har startet opp med LEAN i ledergruppa, og har gode erfaringer med at dette er en god måte å tenke og jobbe på, som gir resultater.

Enheten har i 2. kvartal et sykefravær på 12,5 %, hvorav 1,9 % er korttidsfravær og 10,6 % er langtidsfravær. Korttidsfraværet er redusert mens langtidsfraværet har økt fra 1. kvartal. Det tilrettelegges så langt det lar seg gjøre, og det arbeides aktivt med sykefraværsoppfølging i samarbeid med HMS rådgiver og bedriftshelsetjenesten. Det er i boliger med mye hjelp til personlig pleie og forflytning som har det høyeste langtidsfraværet, men det er også en del sykefravær som ikke er arbeidsrelatert.

Medarbeiderundersøkelsen:

Medarbeiderperspektivet	Mål	2014
Alt i alt, hvor fornøyd er du med arbeidssituasjonen din? MU 1-6	4,5	4,7
Har du nødvendig kompetanse til å utføre dine arbeidsoppgaver? MU 1-6	4,9	4,7
Legger din arbeidsgiver til rette for kompetanseutvikling som er viktig for jobben din? MU 1-6	4,1	4,0

Høy svarprosent på undersøkelsen unntatt i en bolig, og resultatene viser et snitt for alle syv boligene i enheten. Alt i alt er de ansatte fornøyde med arbeidssituasjonen, og resultatene ligger over landsgjennomsnittet. Når ansatte blir spurt om de har nødvendig kompetanse, er resultatet 4,9 og 5 i fire av

syv boliger, mens bolig med lavest resultat har 4,4. Resultatet i forhold om arbeidsgiver legger til rette for kompetanseutvikling viser et lavt snitt, men dette kan forklares ut ifra at en bolig scorer veldig lavt, mens fem boliger scorer på målsettingen eller høyere. Det lave resultatet er i tillegg fra den boligen med lavest svarprosent.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	38 462 000	20 496 586	53,29 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Det har vært nødvendig å leie inn ekstra personell for å følge opp og sikre tjenestene til enkelt brukere. Dette gir kostnader utover budsjettet. Refusjon ressurskrevende brukere kompenserer dette noe. Det er også behov for innkjøp av møbler til enkelte fellesareal og avlastningsboligen trenger lekeapparater. Dette er første budsjettår for enheten og det jobbes aktivt med fokus på økonomi for å oppnå et best mulig resultat i forhold til budsjettet. Det er foreløpig ingen indikasjoner på at enheten ikke vil holde budsjettet for 2014, men med tanke på at det er første året med en ny enhet vil det være usikkerhet knyttet til hvordan høsthalvåret utvikler seg.

3.17 TEKNISK DRIFT OG EIENDOM

Teknisk Drift og Eiendom har hatt en god start på året. Enheten har kommet godt i gang med planlegging av flere av de prosjekter og oppgaver som skal gjennomføres i løpet av året. Det er stor aktivitet og fortsatt stort arbeidspress på prosjekt og tiltakssiden. Den øvrige driften går som normalt og det leveres gode tjenester.

Enheten opprettholder god kvalitet i forhold til styringskortene, og ligger godt an til å nå målene.

Sykefraværet i andre kvartal var på 2,0 % korttidsfravær og 6,7 % langtidsfravær. Til sammen 8,7 %. Det er litt lavere enn samme kvartal i fjor, og fjoråret totalt, men likevel for høyt i forhold til målsettingen. Enheten jobber kontinuerlig med sykefraværsoppfølging.

Medarbeiderundersøkelsen:

Enheten har oppnådd gode resultater i medarbeiderundersøkelsen. Gjennomsnittlig medarbeidertilfredshet var nå på 4,8, noe som er en liten økning fra 4,7 ved forrige undersøkelse. Det er litt over kommunen som en helhet (4,7) og landsgjennomsnittet (4,6).

Økonomistatus	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Drift (44-området) - kostnader	56 197 700	30 525 810	54,3 %
Drift (44-området) - inntekter	-14 284 500	-10 430 768	73,0 %
Drift (44-området) - totalt	41 913 200	20 095 042	47,9 %

Selvkost (45-området) - kostnader	21 129 487	9 001 682	42,6 %
Selvkost (45-området) - inntekter	-26 521 787	-13 336 371	50,3 %
Selvkost (45-området) – totalt	-5 392 300	-4 334 688	80,4 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Den økonomiske situasjonen i enheten er noe mer utfordrende enn de siste årene. Dette skyldes hovedsakelig tidligere varslet inntektssvikt på husleie på grunn av ombygging LOS på ca. kr 700.000,- for 2014, og merkostnader til brøyting på grunn av en snørrik vinter på anslagsvis kr 600.000,-. De nevnte forhold øker sjansen for merforbruk, men enheten gjør fortløpende innstramminger på kostnadsbruken for å forsøke å komme i mål innenfor vedtatte rammer.

3.18 PLAN OG NÆRING

Status på arealplanlegging:

- Kommuneplanens arealdel: planen legges ut til offentlig ettersyn i juli.
- Kommunedelplan Synnfjell Syd og kommunedelplan Synnfjell Øst er godt i gang og høring kan forventes høsten 2014/ vinteren 2015.
- Endring av reguleringsplan Elverom, er til mekling på grunn av innsigelse fra Fylkesmannen.
- Omregulering av Saga er vedtatt i april.

Resultater i forhold til styringskort:

Saksbehandlingstid oppmåling: Det leies hjelp til gjennomføring av oppmålingsoppdrag og saksbehandlingstiden forventes å være innenfor fristene.

Saksbehandlingstid byggesak: Innenfor byggesak vil det være noe overskridelse av frister nå i vårsesongen på grunn av stor byggeaktivitet. Dette tas inn ut over i sesongen.

Sykefraværet på enheten var 1,3 % i andre kvartal. Alt fraværet var korttidsfravær. I samme periode i fjor var fraværet 5,5 %, med 0,4 % korttidsfravær og 5,1 % langtidsfravær.

Medarbeiderundersøkelsen:

Gjennomsnitt for undersøkelsen i 2014: 4,5. Gjennomsnitt for undersøkelsen i 2012: 4,3.

Resultatene fra undersøkelsen er jevnt over gode, og ingen store forskjeller fra forrige gang.

	Budsjett	Regnskap	Forbruks%
Økonomistatus	5 167 700,00	2 606 222	50,43 %

Enhetsleders kommentarer om økonomistatus:

Enhetens budsjett ser ut til å være i balanse. Det vil være usikkerhet med hensyn til gebyrinnngang, men foreløpig ser dette også ut til å være i henhold til budsjett, med unntak av oppmålingsgebyrene. Her oppveies inntektssvikten med vakanser.

4 FINANS

Året har startet positivt i aksjemarkedet, og Oslo Børs hovedindeks steg 2,4 % i første kvartal og hele 10 % i 2. kvartal.

På Norges banks rentemøte 19. juni ble styringsrenten holdt uendret, mens rentebanen ble senket. Begrunnelsen for nedjustering av rentebanen er fall i utenlandske renter og den svake investeringstillingen i olje og gassvirksomheten. Nedjusteringen tok rentemarkedet umiddelbart inn over seg. Markedet priser nå inn første renteheving i slutten av 2016, noe som betyr at det forventes lave renter de nærmeste årene. Gjennomsnittlig 3 mnd nibo var i første halvår 1,74 %. Fastrentene har falt, og er på et historisk lavt nivå.

For Nordre Land kommune har andre kvartal betydd få endringer på finansområdet. På passiva siden er gjennomført et låneopptak i Husbanken til videreutlån gjennom startlånordningen på kr 8,2 mill. Lån til investeringer er ikke gjennomført. Rentene på innlån er i all hovedsak uendret i perioden.

På aktiva siden er det ikke foretatt noen endringer i porteføljen i andre kvartal. Avkastningen på plasseringer i finansmarkedet har vært på 4,3 % så langt i år. Pengemarkedet har lav avkastning som følge av lave renter og fallende fastrenter. Obligasjonsfondet har en avkastning på 3,25 %, så det er aksjefondene som bidrar med en god avkastning på over 10 %.

Nedenfor følger en oversikt over kommunens langsiktige plasseringer, fordelt pr aktivaklasse, med verdier og gevinst siste måned og så langt i 2014:

Fond	Markedsverdi	Kostpris ¹	Urealisert gevinst/tap	Resultat		Resultatelementer til bruk for regnskap og skatt	
				Siste måned ²	Hittil i år ²	Realisert gevinst/tap hittil i år	Netto opptjent rente hittil i år ³
Aksjefond							
DNB Norge Selektiv (I)	2.663.493,70	1.000.000,00	1.663.493,70	60.879,38	243.209,29	0,00	
DNB Miljøinvest	487.338,37	500.000,00	-12.661,63	34.856,53	78.755,49	0,00	
DNB Norden (III)	1.715.453,51	1.000.000,00	715.453,51	34.923,02	156.061,92	0,00	
Sum Aksjefond	4.866.285,58	2.500.000,00	2.366.285,58	130.658,93	478.026,70	0,00	
Obligasjonsfond							
DNB Obligasjon 20 (III)	3.074.745,67	3.000.475,00	12.314,61	22.021,07	96.664,48	0,00	61.956,05
Sum Obligasjonsfond	3.074.745,67	3.000.475,00	12.314,61	22.021,07	96.664,48	0,00	61.956,05
Pengemarkedsfond							
DNB Likviditet 20 (IV)	14.323.273,20	14.183.762,62	-8.558,70	24.748,93	87.021,17	0,00	146.372,56
Sum Pengemarkedsfond	14.323.273,20	14.183.762,62	-8.558,70	24.748,93	87.021,17	0,00	146.372,56
Totalt	22.264.304,45	19.684.237,62	2.370.041,49	177.428,93	661.712,35	0,00	208.328,61

5 INVESTERINGER

I halvårsrapporten rapporteres det på de prosjektene hvor det har vært økonomisk bevegelse i første kvartal og alle prosjektene som har fått bevilgning i opprinnelig budsjett for 2014. Det vil det komme opp en sak med rebudsjettering av ubrukte bevilgninger gitt tidligere år og justering av årets bevilgning i henhold til framdriften i det enkelte prosjekt.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01210	Utvidelse tomtefelt Elverom	8 700 000	389 465,00	6 000 000	0	98 617,05	488 082,05	8 211 917,95
K-113/11 oppr budsjett 200.000 + K-100/12 oppr budsjett 2.500.000 + K-73/13 oppr budsjett 6.000.000.								
Prosjektet omfatter: Omregulering og utvidelse av tomtefeltet ved Elverom med 28 nye tomter.								
Fremdrift: Er ute på anbud, planlagt oppstart høsten 2014.								
Økonomi: Løses innenfor ramme. Utbyggingskostnader er bevilget i 2014.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01211	Dokka Kulturstasjon	4 500 000	1 992 514,60	0	0	291 454,71	2 283 969,31	2 216 030,69
K-113/11 oppr budsjett 4.500.000.								
Prosjektet omfatter: Rydding av stasjonsområdet, riving av enkelte bygg, istandsetting av lok-vekstedet og igangsetting av regulering av området								
Fremdrift: Rydding og riving er gjennomført. Regulering pågår. Istandsetting av Lok-verksted utføres i 2014.								
Økonomi: Løses innenfor prioritert ramme.								
Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk								
01212	Utbygging Furulund Barnehage	20 300 000	18 464 759,01	0	0	275 509,92	18 740 268,93	1 559 731,07
K-113/11 oppr budsjett 16.000.000 + K-100/12 oppr budsjett 4.300.000.								
Prosjektet omfatter: Utbygging av Furulund barnehage med 2,5 avdeling.								
Fremdrift: Ferdigstilt. Sluttrapport gjenstår.								
Økonomi: Løses godt innenfor ramme. Anslag på ca 1,5 millioner kroner i mindreforbruk.								

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01215	Permanent barnehage Øygardsjordet	14 000 000	11 213 998,14	0	0	280 373,45	11 494 371,59	2 505 628,41

K-113/11 oppr budsjett 14.000.000.

Prosjektet omfatter: Omgjøring av midlertidig barnehage til permanent. Utkjøp av moduler, regulering av området, saltak, overbygg over vognparkering, ferdigstillelse av trafikkarealer og lekearealer, lekeapparater, gjerde.

Fremdrift: Ferdigstillt, med utebod, fortau og asfalt våren 2014. Noe dokumentasjon gjenstår.

Økonomi: Løses godt innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01225	Utredning og prosjektering Riisby renseanlegg	4 600 000	134 549,13	4 000 000	0	120 554,64	255 103,77	4 344 896,23
-------	---	-----------	------------	-----------	---	------------	------------	--------------

K-113/11 oppr budsjett 100.000+K-100/12 oppr budsjett 500.000.

Prosjektet omfatter: Prosjektering og utredninger for renovering eller tilknytning til ledningsnett for Riisby renseanlegg

Fremdrift: Konsulent valgt. Arbeidet pågår. Legges frem som sak ila høsten.

Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse realistisk.

01229	Renovering Torpa vannverk	3 600 000	39 119,31	0	0	961 778,79	1 000 898,10	2 599 101,90
-------	---------------------------	-----------	-----------	---	---	------------	--------------	--------------

K-113/11 oppr budsjett 1.500.000 + K-100/12 oppr budsjett 2.100.000.

Prosjektet omfatter: Renovering av Torpa vannverk.

Fremdrift: Anbud valgt og bygget er satt opp. Montering av utstyr vil skje høst/vinter 2014.

Økonomi: Løses innenfor den totale rammen.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01239	Utkjøp festetomter	5 800 000	5 686 062,00	0	0	23 488,00	5 709 550,00	90 450,00
K-sak 47/12 5.800.000.								
Prosjektet omfatter: Utkjøp av festetomter i Landmoområdet og området rundt skolene på Dokka og Øygardsjordet. I 2014 er det belastet oppmålingsgebyrer. Fremdrift: Utført. Økonomi: Avregning vil bli foretatt etter endelig oppmåling. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01241	Salg av kommunale eiendommer	0		0	0	36 494,43	36 494,43	
	Inntekter i prosjektet:					-27 403,00		
	Nettoinntekter:					9 037,43		
Prosjektet omfatter: Salg av kommunale eiendommer. Fremdrift: Løpende gjennom året.								
01303	Fornyelse terminalserver, sikker sone	458 000	0,00	0	0	145 386,25	145 386,25	312 613,75
K-sak 100/12 oppr budsjett 458.000.								
Prosjektet omfatter: Teknisk plattform for databrukere tilknyttet sikker sone er utdatert og tilfredsstillende ikke databrukernes behov. Fremdrift: Forslag til ny teknisk plattform er under testing og antas ferdigstilt innen 1. november. Økonomi: Pr i dag ser det ut til at tildelt ramme vil være tilstrekkelig. Vurdering: Prosjektet forventes fullført i henhold til målsetting.								
01304	Restrukturering av datarom	452 000	94 000,50	190 000	190 000	94 000,50	188 001,00	263 999,00
K-sak 100/12 oppr budsjett 262.000+K-sak 73/13 oppr budsjett 190.000.								
Prosjektet omfatter: Organisasjonens datarom ble etablert i 1986 og er nå ustrukturet i forhold til kabling og systematisering samt kjøling.								

Fremdrift: Valg av leverandør gjøres innen utgangen av august og jobben planlegges utført i oktober/november.
 Økonomi: Det er gitt en bevilgningsøkning på kr 190.000,- i opprinnelig investeringsbudsjett 2014. I tillegg vil restbevilgning fra 2013 bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014.
 Vurdering: Prosjektet forventes fullført i henhold til målsetting.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01305	Sikker utskrift	493 000	9 537,50	150 000		36 330,73	45 868,23	447 131,77

K-sak 100/12 oppr budsjett 343.000+K-sak 73/13 oppr budsjett 150.000.

Prosjektet omfatter: Sikring av utskrifter med sensitive opplysninger.
 Fremdrift: Prosjektet er påbegynt. Det ventes nå på avklaring av adgangskontrollsystem for Landmo, DBS og DUS før videre fremdrift kan skje. Det forventes avklart i månedsskiftet august/september.
 Økonomi: Det er gitt en bevilgningsøkning på kr 150.000,- i opprinnelig investeringsbudsjett 2014. I tillegg vil restbevilgning fra 2013 bli foreslått innarbeidet i revidert investeringsbudsjett 2014.
 Vurdering: Prosjektet forventes fullført i henhold til målsetting.

01311	Nytt ventilasjonsanlegg Dokkahallen	2 000 000	668 487,50	0	0	435 760,42	1 104 247,92	895 752,08
--------------	--	------------------	-------------------	----------	----------	-------------------	---------------------	-------------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 2.000.000.

Prosjektet omfatter: Nytt ventilasjonsanlegg i Dokkahallen.
 Fremdrift: Ventilasjonsanlegget er ferdigstilt. Noe interne timer gjenstår.
 Økonomi: Realisert med et mindreforbruk på over 800.000,-.
 Vurdering: Måloppnåelse oppnådd, med betydelig mindreforbruk.

01313	Energimerking av kommunale bygg	500 000	0,00	250 000	0	0,00	0,00	500 000,00
--------------	--	----------------	-------------	----------------	----------	-------------	-------------	-------------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 250.000+K-sak 73/13 oppr budsjett 250.000.

Prosjektet omfatter: Lovpålagt energimerking av kommunale bygg.
 Fremdrift: Oppstart i 2014. Prosessen vil pågå i anslagsvis 3 år.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01318	Solskjerming Dokka ungdomsskole	1 000 000	0,00	0	0	832 799,00	832 799,00	167 201,00
K-sak 100/12 oppr budsjett 1.000.000.								
Prosjektet omfatter: Utvendig solskjerming av sydvendte vinduer ved DUS. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Noe interne timer gjenstår. Løses godt innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01322	Digitalisering byggesaksarkiv	700 000	0,00	0	0	435 187,50	435 187,50	264 812,50
K-sak 100/12 oppr budsjett 700.000.								
Prosjektet omfatter: Digitalisering av byggesaksarkivet til plan og næring. Fremdrift: Var en del av anbudet i forbindelse med eiendomsskatteprosjektet. Scanningen er gjennomført. Økonomi: Bevilgningen er vurdert å være tilstrekkelig. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01323	Fortau Nedre Smebyveg og Lyngvegen	900 000	5 843,88	900 000	0	93 515,99	99 359,87	800 640,13
K-sak 100/12 oppr budsjett 900.000.								
Prosjektet omfatter: Opparbeide fortau langs Nedre Smedbyvei og Lyngvegen Fremdrift: Ute på anbud. Oppstart i høst. Økonomi: Forutsettes løst innenfor ramme, men anbudspriser vil gi avklaring. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01326	Forprosjekt fortau Sollisvingen	300 000	58 672,00	0	0	14 765,50	73 437,50	226 562,50
K-sak 100/12 oppr budsjett 300.000.								

Prosjektet omfatter: Prosjektering av løsning for fortau eller gang- og sykkelsti fra Bergfoss til Sollisvingen.
 Fremdrift: Prosjektering pågår. Rapport legges frem høsten 2014.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01327	Fortau Landmovegen, regulering	1 150 000	91 272,43	1 000 000	0	40 804,76	132 077,19	1 017 922,81

K-sak 100/12 oppr budsjett 150.000+K-sak 73/13 1.000.000.

Prosjektet omfatter: Omregulering mhp fortau langs Landmovegen, fra Gamlevegen til Øygardsjordet.
 Fremdrift: Omregulering og prosjektering pågår. Legges ut på høring etter sommeren.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01328	Ombygging veg Nybakktåje	200 000	14 382,91	0	0	18 593,75	32 976,66	167 023,34
--------------	---------------------------------	----------------	------------------	----------	----------	------------------	------------------	-------------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 200.000.

Prosjektet omfatter: Prosjektering av ombygging av nedre del av Nybakktåje.
 Fremdrift: Prosjektering pågår. Rapport legges frem høsten 2014.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01334	PLS Dokka RA	800 000	0,00	0	0	42 940,30	42 940,30	757 059,70
--------------	---------------------	----------------	-------------	----------	----------	------------------	------------------	-------------------

K-sak 100/12 oppr budsjett 800.000.

Prosjektet omfatter: Etablering av ny PLS ved Dokka Renseanlegg (styringsenhet for alle automatiserte prosesser og maskiner).
 Fremdrift: Omfattende detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsgrunnlag pågår. Realiseres i 2014.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01363	Utvidelse Dokka barneskole	0	337 169,50	0	0	469 062,75	806 232,25	
<p>Prosjektet omfatter: Opprusting av ventilasjonsanlegg ved DBS. Fremdrift: Ferdigstilt Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løst innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse realisert.</p>								
01401	Utskifting kjøretøy/varige driftsmidler teknisk drif og eiendom	700 000	0,00	700 000	0	384 125,00	384 125,00	315 875,00
<p>K-sak 73/13 700.000.</p> <p>Prosjektet omfatter: Utskifting av kjøretøy og utstyr ved TDE. Fremdrift: Utskifting pågår Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.</p>								
01402	Ombygging LOS	7 200 000	0,00	7 200 000	0	262 413,92	262 413,92	6 937 586,08
<p>K-sak 73/13 7.200.000.</p> <p>Prosjektet omfatter: Ombygging av LOS til institusjonsplasser og nye lokaler til hjemmetjenesten. Fremdrift: Prosjektering og godkjenninger ferdig. Arbeidet tar til i august. Noe forsinket på grunn av dokumentasjon og brannkrav. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.</p>								
01403	Kommandobil brann	650 000	0,00	650 000	0	572 700,00	572 700,00	77 300,00
<p>K-sak 73/13 650.000.</p>								

Prosjektet omfatter: Anskaffelse av ny kommandobil til brannvesenet
 Fremdrift: Realisert
 Økonomi: Noen fakturaer gjenstår. Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01404	Sprinkleranlegg Korsvold, prosjektering og gjennomføring	2 000 000	0,00	2 000 000	0	27 949,63	27 949,63	1 972 050,37

K-sak 73/13 2.000.000.

Prosjektet omfatter: Prosjektering og etablering av sprinkleranlegg på Korsvold
 Fremdrift: Prosjekteres og anskaffes sammen med sprinkling ved ombygging LOS. Prosjektering pågår.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01405	Skilting og dørmerking inne Dokka barneskole	120 000	0,00	120 000	0	0,00	0,00	120 000,00
-------	--	---------	------	---------	---	------	------	------------

K-sak 73/13
120.000.

Prosjektet omfatter: Skilting og dørmerking på DBS på grunn av krav til merking og sikkerhet.
 Fremdrift: Løses i løpet av året.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

01406	Oppgradering uteområdet Tonlia barnehage	200 000	0,00	200 000	0	0,00	0,00	200 000,00
-------	--	---------	------	---------	---	------	------	------------

K-sak 73/13
200.000.

Prosjektet omfatter: Opprusting av uteområdet, med bl.a. asfaltert sykkelbane.

Fremdrift: Realiseres til høsten.
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01407	Komplettering adressering i Nordre Land	700 000	0,00	700 000	0	0,00	0,00	700 000,00
K-sak 73/13 700.000.								
Prosjektet omfatter: Adressering av hytter. Fremdrift: Forventet oppstart høsten 2014. Økonomi: Bevilgning forventes å være tilstrekkelig. Vurdering: Måloppnåelse realistisk.								
01408	IKT-prosjekter 2014	500 000	0,00	500 000	0	210 647,88	210 647,88	289 352,12
K-sak 73/13 500.000.								
Prosjektet omfatter: Midlene brukes til generell opprustning som det er behov for tilknyttet våre ikt-løsninger. Fremdrift: Kommunen har i forbindelse med endring av regionnettverket avdekket behov for å bytte sentrale nettverkssvitsjer for få bedre redundans i nettverket inn i kommunens datanettverk, krav til gjennomføring av penetrasjonstest, beredskapstiltak for å sikre IKT-drift m.m. Økonomi: Pr. i dag ser det ut til at tildelt rammen skal være tilstrekkelig. Vurdering: Endelig måloppnåelse for prosjektet vil ikke være kjent før ved utgangen av året.								
01409	UPS (reservebatteri)	320 000	0,00	320 000	0	0,00	0,00	320 000,00
K-sak 73/13 320.000.								
Prosjektet omfatter: Bytte av batteri tilknyttet reservestrømløsning for sentralt datarom. Dagens batteri er nå 7 år og må byttes i løpet av inneværende år for å sikre dataserverne mot strømbrudd.								

Fremdrift: Prosjektet henger sammen med anskaffelse av aggregat for rådhuset og Landmo. Anbudsforespørsel for aggregat er i slutfasen. Videre fremdrift vil først skje når leverandør for aggregat er valgt.

Økonomi: Pr. i dag ser det ut til at tildelt rammen skal være tilstrekkelig.

Vurdering: Prosjektet forventes fullført i henhold til målsetting og senest innen utgangen av 2014.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01410	Internkontroll	180 000	0,00	180 000	0	2 200,00	2 200,00	177 800,00
K-sak 73/13 180.000.								
<p>Prosjektet omfatter: Rammen skal dekke investering av kvalitetssystem inkludert avviksmodul samt tjenestebeskrivelser.</p> <p>Fremdrift: Prosjektgruppe for internkontroll har vurdert ulike leverandører og lagt frem forslag valg til videre fremdrift. Rådmannen vurderer nå dette.</p> <p>Økonomi: Rammen ser ut til å bli noe for liten, men dette vil være avhengig av endelig valg av leverandør samt omfang og opplegg i forhold til implementering av kvalitetssystem og tjenestebeskrivelser.</p> <p>Vurdering: Prosjektets videre fremdrift vil være avhengig av oppstart av hovedprosjekt for internkontroll. Rådmannen avgjør videre fremdrift i høst.</p>								
01411	Datakabling Rådhuset	320 000	0,00	320 000	0	0,00	0,00	320 000,00
K-sak 73/13 320.000.								
<p>Prosjektet omfatter: Store deler av rådhuset er rekablet pga. for gammel nettverkskabling etter dagens standard. Det som gjenstår er i hovedsak i rådhusets 5. etg</p> <p>Fremdrift: Anskaffelsesprosess er gjort og leverandør er valgt. Arbeidet forventes slutført ved utgangen av august.</p> <p>Økonomi: Økonomisk ramme er tilstrekkelig.</p> <p>Vurdering: Prosjektet forventes gjennomført i henhold til målsetting. Evt. Mindreforbruk ønskes brukt til utbygging av gjenstående gammel infrastruktur i rådhuset.</p>								
01412	Kabling Dokka ungdomsskole	250 000	0,00	250 000	0	0,00	0,00	250 000,00
K-sak 73/13 250.000.								

Prosjektet omfatter: Dokka ungdomsskole baserte store deler av datanettverket for elevnett på trådløst nettverk. Dette har de gått bort i fra og alle elevmaskiner er nå koblet til kablet nettverk. Skolen har derfor behov for flere nettverkspunkt og strømuttak.

Fremdrift: Anskaffelse er gjort og leverandør er valgt. Arbeidet er nå i sluttfasen.

Økonomi: Økonomisk ramme er tilstrekkelig.

Vurdering: Prosjektet forventes gjennomført i henhold til målsetting.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01413	Solskjerming kantina LOR	150 000	0,00	150 000	0	0,00	0,00	150 000,00
K-sak 73/13 150.000.								
Prosjektet omfatter: Solskjerming av vinduer i kantina på Landmo. Fremdrift: Tas sammen med øvrig ombygging på Landmo. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01414	Omsorgsbuss OR og Miljøarbeidertjenesten	600 000	0,00	600 000	0	569 630,00	569 630,00	30 370,00
K-sak 73/13 600.000.								
Prosjektet omfatter: Innkjøp av 9 seters minibuss ombygd for rullestol. Fremdrift: Bussen er innkjøpt og tatt i bruk. Økonomi: Innenfor rammen. Vurdering: Måloppnåelse realisert.								
01415	Ledningsnettrehabilitering	2 500 000	0,00	2 500 000	0	11 788,69	11 788,69	2 488 211,31
K-sak 73/13 2.500.000.								
Prosjektet omfatter: Rehabilitering av ledningsnett og kummer. Utbedring av svake punkt og kjente problemområder.								

Fremdrift: Under planlegging
 Økonomi: Løses innenfor ramme.
 Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01416	Styringstavle Dokka RA	800 000	0,00	800 000	0	9 720,00	9 720,00	790 280,00
K-sak 73/13 800.000.								
Prosjektet omfatter: Utskifting av styringstavle for tekniske installasjoner ved Dokka renseanlegg. Fremdrift: Omfattende detaljprosjektering og utarbeidelse av anbudsgrunnlag pågår. Realiseres i 2014. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01417	Utskifting vannpumper Brovold	400 000	0,00	400 000	0	0,00	0,00	400 000,00
K-sak 73/13 400.000.								
Prosjektet omfatter: Utskifting av vannpumper ved Dokka vannverk Fremdrift: Under planlegging Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01418	Flomsikring	850 000	0,00	0	850 000	182 248,00	182 248,00	667 752,00
K-sak 41/14 850.000.								
Prosjektet omfatter: Egenandel til NVE for flomsikring i tre bekker, samt konsulentkostnader of flomsikringstiltak i Tonvollbekken. Fremdrift: Sikring i Tonvollbekken er gjort, Kvernsvebekken sikres innen 15. sept av NVE. Økonomi: Løses innenfor ramme.								

Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01419	Flerbrukshall Torpa (forprosjekt)	500 000	0,00	0	500 000	20 753,13	20 753,13	479 246,87
K-sak 24/14 500.000.								
Prosjektet omfatter: Forprosjekt for flerbrukshall i Torpa. Prosjektering og kalkyle som beslutningsgrunnlag legges frem i oktober. Fremdrift: Arkitekt er valgt og jobber med planløsning. Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01450	Opprustningsplan for kommunale veier	2 500 000	0,00	2 500 000	0	0,00	0,00	2 500 000,00
K-sak 73/13 2.500.000.								
Prosjektet omfatter: Investerings og opprustingstiltak av kommunale veier ihht plan. Fremdrift: Planen er under utarbeidelse Økonomi: Løses innenfor ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01460	Opprustings- og rehabiliteringsplan	2 000 000	0,00	2 000 000	0	0,00	0,00	2 000 000,00
K-sak 73/13 2.000.000.								
Prosjektet omfatter: Rehabilitering og opprusting av kommunale bygg ihht plan. Fremdrift: Løpende gjennom året. Økonomi: Løses innenfor ramme. Enkeltprosjekter føres på eget prosjektnummer fra 01461 og utover. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
01461	Ventilasjon Solheim barnehage					19 727,00	19 727,00	
Prosjektet omfatter: Installasjon av ventilasjonsanlegg i Solheim barnehage grunnet krav fra tilsyn. Fremdrift: Ferdigstilles i løpet av sommeren. Økonomi: Underprosjekt av 01360. Løses innenfor prioritert ramme. Vurdering: Måloppnåelse fullt ut realistisk.								
01488	Kjøp/salg av kommunale eiendommer	0	0,00	0	0	100 824,00	100 824,00	
	Inntekter i prosjektet:					-1 865 572,00		
	Netto i prosjektet:					-1 764 748,00		
Prosjektet omfatter: Kjøp og salg av kommunale eiendommer, samt utgifter i forbindelse med dette. Fremdrift: Pågår løpende i gjennom året.								
01490	Egenkapitalinnskudd KLP 2014	1 411 000	0,00	1 411 000	0	1 308 896,00	1 308 896,00	102 104,00
K-sak 73/13 1.411.000.								
Prosjektet omfatter: Kjøp av eierandeler i KLP. Innkalling av egenkapital gjøres for å styrke KLPs økonomi. Styret i KLP fastsetter egenkapitalinnskuddet. Fremdrift: Har vært krevd inn årlig siden 2004. Krav om egenkapitalinnskudd kom i juli måned, og først da var årets sum kjent. Økonomi: Ble bevilget kr 1,411 mill i opprinnelig budsjett basert på budsjett fra KLP, ble fakturert vel kr 1,3 mill. Vurdering: Gjennomført.								
01492	Startlån 2014	10 000 000	0,00	10 000 000	0	5 767 497,07	5 767 497,07	
	Inntekter i prosjektet:					-6 351 113,14		
	Netto i prosjektet:					-583 616,07		
K-sak 73/13 10.000.000.								

Prosjektet omfatter: Utbetaling av startlån og utgiftsføring av avdrag på startlån tatt opp i Husbanken.

Fremdrift: Går løpende i gjennom året.

Prosjekt nummer	Prosjektnavn	Prosjektets totale ramme	Forbruk tidligere år	Opprinnelig budsjett 2014	Revidert budsjett 2014	Forbruk 2014	Forbruk totalt	Rest-bevilgning
06999	Ekstraordinære avdrag	0	0,00	0	0	2 756 902,28	2 756 902,28	
	Bruk av bundet investeringsfond avsatt i 2013:					-2 756 902,28		
	Nettoutgifter i prosjektet:					0,00		

Prosjektet omfatter: Innbetaling av fjorårets avsatte ekstraordinære avdrag på formidlingslån

Økonomi: Finansieres av bundet investeringsfond avsatt i 2013

08994	Utlån Dokka møbler eiendom	-	0,00	0	0	0,00	0,00	
	Inntekter i prosjektet:					-112 500,00		
	Netto i prosjektet:					-112 500,00		

Prosjektet omfatter: Inntektsføring av årlige avdrag på lån til DME.

6 RAPPORTERING PÅ POLITISKE VEDTAK

K-sak 43/12 LANDMOVEIEN DOKKA 2. Rådmannen gis myndighet til å selge Gnr 41 Bnr 256.	2. Gnr 41 Bnr 256 er foreløpig ikke solgt.
K-sak 60/12 RISIKO- OG SÅRBARHETSANALYSE 2012 Kommunestyret ber rådmannen om å følge opp de tiltak som er forslått i ROS-analysens tiltaksplan gjennom arbeidet med drifts- og investeringsbudsjett for 2013, samt organisatoriske tiltak.	Aggregatløsning for LOS, rådhuset samt opsjon Korsvoll under utarbeidelse er ute på anbud, med anbudsfrist i august. Anbudsfris
K-sak 100/12 BUDSJETT 2013 Nye tiltak Plan og næring: Kommunedelplan Synnfjell Øst	Kommunedelplan Synnfjell Øst er godt i gang og høring kan forventes høsten 2014/ vinteren 2015.
F-sak 156/12 BUDSJETT 2013 Formannskapet forutsetter at det innføres frokost for elevene på alle skoler	DBS/DUS: Uke 14 var første uke med felles frokosttilbud til elever på DUS/DBS. Det ble gitt tilbud på tirsdag, torsdag og fredag frem til siste uke før skoleslutt. Det vil ikke bli servert frokost skoleåret 2014/2015. TBUS: Vårhalvåret har det blitt servert havresuppe på mandager på veg inn til første skoletime for ungdomstrinnet frem til skoleslutt, mens de aller yngste kan spise frokost på SFO. Det vil ikke bli servert frokost skoleåret 2014/2015.
F-sak 68/13 TJENESTEYTINGSAVTALE FELLESRÅD - KOMMUNE, REVIDERING Nordre Land formannskap ber rådmannen i dialog med fellesrådet å utarbeide en oppdatert tjenesteytingsavtale mellom Nordre Land kommune og Nordre Land kirkelige fellesråd.	Første utkast til avtale er laget og det er gjennomført møte med Kirkevergen. Kirkevergen ønsket noen justeringer i forslaget fra kommunen. Forslag til avtale er gjennomgått med Fellesrådet. Nytt møte i løpet av høsten.
K-sak 50/13 LEGEVAKT NORDRE LAND KOMMUNE FOR 2014 – 2015 Det arbeides for å få fylt den 6. legehjemmelen.	Eksisterende avtale med fastlegene går ut sommeren 2015. Forhandlinger om ny avtale, herunder vurdering av muligheter for å fylle den 6. legehjemmelen, vil bli en del av disse forhandlingene.
F-sak 86/13 BUDSJETT 2014 - 2. GANGS DRØFTING 1. I 2014 gjennomføres en gjennomgang av organisasjonen, herunder å vurdere omorganiseringen er optimal i forhold til oppgavene, og med sikte på å øke effektiviteten i gjennomføringen av de prioriterte oppgavene.	1. Forstudie analyse av administrasjonen (funksjon 120) ble behandlet i F-admin 10.6.14. Endelig rapport behandles i F-admin 01.10.14. 2. KS er kontaktet for vurdering av Hovedtariffavtalens bestemmelse i § 4.2.1 om

2. Betalt spisepause vurderes fjernet, og økt arbeidskapasitet/innsparter ressurser av dette vurderes.

arbeidstid for kontoradministrasjon. Det vil bli lagt fram en anbefaling i tråd med tariffbestemmelsene.

K-sak 59/13 EIERKAPSMELDINGEN 2012 FOR NORDRE LAND KOMMUNE

Kommunestyret ber rådmannen følge opp eierskapet i følgende selskaper:

- Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS hvor det avholdes eierskapsmøte i januar 2014
- Synnfjell Øst AS hvor det avholdes eiermøte i løpet av 1. kvartal 2014
- I/S Vinjarmoen
- GLT Avfall IKS
- Topro AS

Dokkadeltaet: Det er avholdt eiermøte den 12.2. og bygging av hus på Odnes ble behandlet i kommunestyret den 18.2. (K-SAK 7/14). Vedtaket:

1. Kommunestyret innvilger kr. 1.200.000,- i støtte/tilskudd til DNV for bygging av naturhus på Odnes.

2. Det forutsettes tilsvarende bidrag fra Søndre Land kommune og prosjektgjennomføring i tråd med vedlagte planer.

3. Tilskuddet finansieres fra generelt disposisjonsfond.

Synnfjell Øst: Ordinær generalforsamling er gjennomført. Det har ikke vært avholdt eiermøte så langt i 2014.

IS Vinjarmoen: Det arbeides med revidering av vedtektene for selskapet. Men er avhengig av støymålinger fra Gjøvikregionen Helse og Miljøtilsyn IKS. Måling er bestilt, men avhengig av værforholdene under arrangementer for å kunne gjennomføre målinger.

GLT Avfall IKS: Ny strategi for GLT Avfall er vedtatt i representantskapet. Dialogen mellom ny daglig leder i selskapet og rådmennene i regionen i oppfølgingen av strategiene er god.

Topro AS: Ingen særskilt oppfølging ennå.

Nordre Land kommune**REFERATSAKER**

Sluttbehandles i:	Kontrollutvalget		
Behandling	Møtedato	Saksbehandler	Unntatt off.
Kontrollutvalget	15.09.14	Kjetil Solbrækken	Nei

Saksdokumenter:	Vedlegg:
1. Diverse avisartikler	Vedlegg 1
2. Neste møte: Tidspunkt/saksliste	Muntlig orientering

FORSLAG TIL VEDTAK:

Referatsakene tas til orientering.